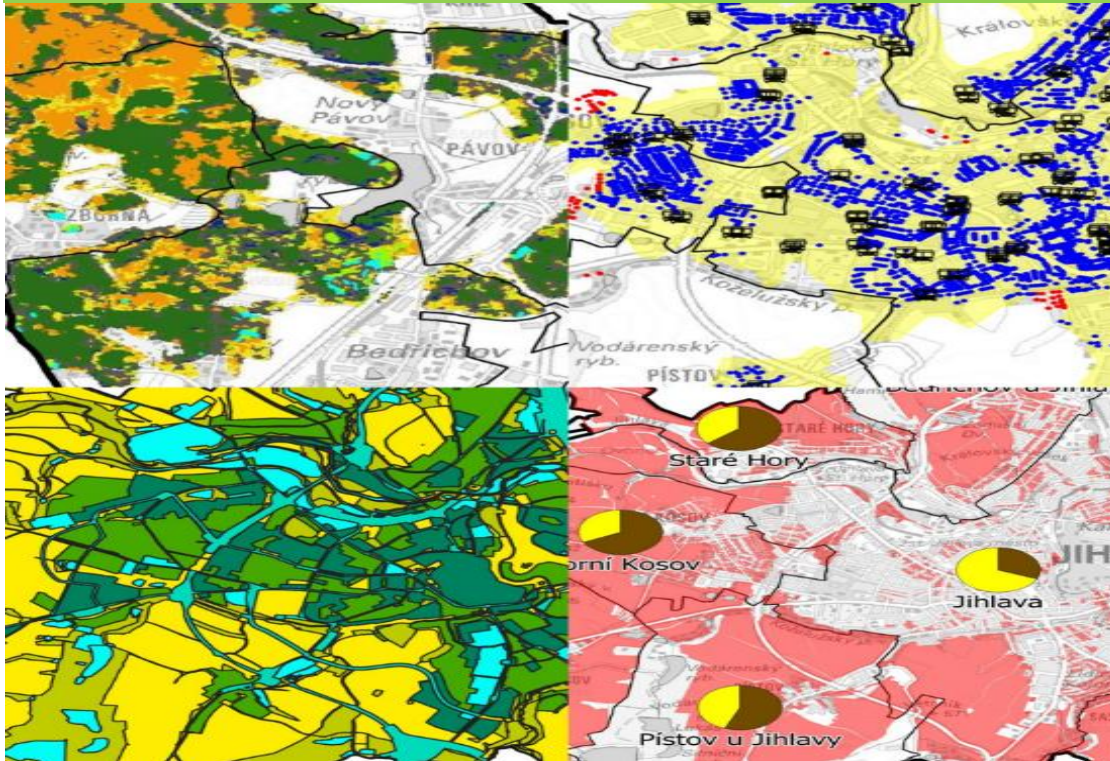


CI2, o. p. s.



ADAPTAČNÍ STRATEGIE STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY NA ZMĚNU KLIMATU NÁVRHOVÁ ČÁST



STÁTNI FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Statutární město

Jihlava



ADAPTAČNÍ STRATEGIE STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY NA ZMĚNU KLIMATU NÁVRHOVÁ ČÁST

Projekt byl podpořen grantem z Norských fondů.

Zpracovatel

CI2, o. p. s.

Jeronýmova 337/6, 252 19 Rudná

<https://www.ci2.co.cz>

Editorka

Mgr. Romana Březovská, M.A.

Zpracovatelský tým

Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D., Sylva Korelusová, Miroslav Lupač, Mgr. Josef Novák, Ph.D., Mgr. Ing. Petr Pavelčík, RNDr. Viktor Třebický, Ph.D.

Zpracování dat v GIS

Ing. Petr Cejnar

Obsah

Přehled použitých zkratk	5
Přehled oblastí a opatření v návrhové části	7
Oblast A: Dobrá správa	13
A1.1 Zpracování a implementace procesních a obsahových standardů přípravy projektů a hodnocení dopadu s ohledem na změnu klimatu	14
A1.2 Pravidelné fungování Udržitelné akční skupiny a ambasadorů udržitelnosti	15
A1.3 Průběžné hodnocení udržitelnosti urbanistické struktury města	16
s robustní datovou základnou jako podklad pro plánování a vyhodnocování udržitelnosti	16
A2.1 Změna územního plánu, aby zahrnoval adaptační a mitigační opatření	19
A2.2 Zahrnutí problematiky změny klimatu do požadavků pro investory	20
A3.1 Pravidelné vzdělávání zaměstnanců magistrátu a představitelů města v oblasti udržitelnosti s nabídkou mentoringu v náročných situacích	21
A3.2 Zapojení do mezinárodních iniciativ podporujících činnost města v oblasti adaptace a klimatické odolnosti	22
A3.3 Zahrnutí plnění cílů v oblasti klimatu do motivace a hodnocení zaměstnanců	23
A3.4 Rozšíření monitorování budov města a městských společností minimálně v podrobnosti indikativního nástroje Klimaskenu	24
A4.1 Podpora partnerství mezi veřejnou správou a soukromým sektorem	25
A4.2 Podpora partnerství mezi magistrátem města a dalšími podniky z veřejného sektoru	26
A5.1 Zahrnutí témat úspor vody, energií ad. do dlouhodobé informační a osvětové činnosti směřované k obyvatelům i soukromému a veřejnému sektoru	28
A5.2 Zajištění efektivní komunikace rizik a mimořádných událostí souvisejících se změnou klimatu s veřejností vč. zajištění osvěty a poradenství v oblasti dopadů změny klimatu	29
A6.1 Využívání nástroje Energy Performance Contracting (EPC)	29
A6.2 Výběr dodavatele elektrické energie na dodavatele z obnovitelných zdrojů (elektrina se zárukou původu či smlouvy o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů)	31
A6.3 Iniciace vzniku energetického společenství včetně uvolnění/pronájem pozemků nebo střech vhodných pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů tomuto společenství	32
A6.4 Využití obnovitelných zdrojů energie na budovách města a akumulace elektrické energie do vhodných úložišť (baterie), podpora tepelných čerpadel pro vytápění a klimatizaci budov a využití agrivoltaiky a polopropustné fotovoltaiky na pozemcích města	33
A7.1 Adaptace vhodných ploch s potenciálem pro rozvoj OZE	34
A7.2 Podpora sanací bytových domů s cílem snížení spotřeby energie a uhlíkové stopy	35
A7.3 Podpora elektromobility – budování infrastruktury pro nabíjení elektrovozidel a elektrokol na vhodných pozemcích města	36
A8.1 Zpracování strategie Cirkulární Jihlavy (cirkulárního skenu materiálních toků v městě)	37
A8.2 Podpora domácího kompostování a využití zbytků jídla z domácností a gastro provozů jako zdroje pro výrobu obnovitelné energie	38
A8.3 Město aktivizuje veřejnost při rozvíjení komunitních zahrad a komunitního kompostování	39
Oblast B: Odolné společenství	41
B1.1 Aktualizace Koncepce energetických úspor	42
B1.2 Postupná rekonstrukce budov dle aktualizované Koncepce energetických úspor	42

B1.3	Rekonstrukce vybraných budov s ohledem na klimatickou odpovědnost.....	44
B2.1	Sledování dopadů klimatu na budovy pro péči o zranitelné skupiny, zpracování projektu jejich adaptace a realizace technických opatření na těchto budovách.....	45
B2.2	Vytváření útočišť pro zranitelné skupiny při vlnách veder, horku, suchu.....	46
B3.1	Zlepšení/zajištění dobré dostupnosti MHD z míst s vyšší koncentrací osídlení zranitelnými skupinami.....	47
B3.2	Umístění zastíněných laviček v pravidelném intervalu při pěších trasách využívaných ve větší míře zranitelnými skupinami.....	48
B4.1	Rozvoj doplňkových a komplementárních kanálů pro zajištění informovanosti a varování v případě mimořádných situací.....	48
B4.2	Průběžné připojování vlastních či sdílených senzorických zařízení do varovných/informačních systémů a jejich propagace.....	49
B5.1	Analýza zdravotních rizik souvisejících s budovami provozovanými městem vyplývajících z mitigačních opatření (adaptace na mitigaci).....	50
B5.2	Zdravotně-preventivní opatření v oblasti antropozoonóz, pylových alergií a dalších zdravotních rizik vyplývajících ze změny klimatu.....	51
B5.3	Aplikace účinných zařízení pro čištění vzduchu v budovách provozovaných městem.....	52
B5.4	Úpravy zeleně snižující ohrožení alergiků.....	52
B6.1	Vytvoření koncepčního materiálu Zelené cesty Jihlavou s důrazem na jednotlivé plochy sídelní zeleně.....	53
B6.2	Vytvoření nového generelu zeleně Jihlavy odrážejícího potřeby rozvoje ploch sídelní zeleně v kontextu adaptace na změnu klimatu.....	54
B6.3	Realizace vybraných modelových projektů zelené infrastruktury ve veřejných prostranstvích.....	55
B6.4	Stanovení postupů a standardů údržby veřejné zeleně a jejich využití při soutěžení její údržby a nebo založení vlastní servisní organizace.....	56
B6.5	Vytvoření Manuálu designu mobiliáře a povrchů města Jihlavy zahrnujícího řešení adaptace na klimatickou změnu a jeho praktické využívání.....	57
B6.6	Úpravy parkovacích ploch pro osobní automobily a autobusy pro implementaci hospodaření se srážkovými vodami.....	58
B6.7	Vytvoření standardů péstebních cílů pro uliční stromořadí a stromy (včetně řešení náhrad) a jejich následná implementace.....	59
B6.8	Realizace konkrétních projektů nakládání se srážkovými vodami v kombinaci s úpravou povrchů a rekonstrukcí zeleně na několika místech / v několika ulicích.....	60
B7.1	Realizace přestupního terminálu mezi veškerou veřejnou dopravou s dořešením adaptačních opatření a ochrany cestujících před extrémními projevy počasí a přípravu dopravního systému na integraci s VRT v budoucnu.....	60
B7.2	Integrace jízdních řádů veřejné dopravy, zejména iniciace změny jízdních řádů železnice, aby byl opět využíván malý terminál ve Starých Horách.....	61
B7.3	Zlepšování podmínek pro pěší pohyb městem a pro pobyt ve veřejných prostranstvích včetně zklidňování automobilové dopravy rozšiřováním okrsků zón 30 a pěších zón.....	62
B7.4	Realizace rekonstrukcí v centru města s kvalitním bezbariérovým přístupem a ochranou pěších před extrémními projevy počasí včetně zvýšení množství stromů a vegetace.....	63
B7.5	Zlepšování podmínek pro cyklistickou dopravu včetně doplnění možnosti bezpečného uložení kol u sídel veřejných institucí.....	64
B7.6	Rozvoj nízkoemisní a bezemisní veřejné dopravy.....	65

B7.7	Propojení cílů v oblasti ochrany klimatu a adaptace na jeho změnu s generelem cyklistické dopravy a cyklotras Jihlavy a generelem bezbariérové dopravy a bezbariérových tras na území města Jihlavy a aktualizace dokumentu o adaptační aspekt cyklo dopravy	66
B7.8	Propojení cílů v oblasti ochrany klimatu a adaptace na jeho změnu s Plánem udržitelné městské mobility (a jeho aktualizace) v oblasti sdílené dopravy a realizace experimentálních a pilotních projektů v této oblasti	67
B7.9	Nastavení systému parkování způsobem motivujícím k přednostnímu využívání jiných dopravních módů a jeho postupný rozvoj – rezidentní zóny, P+R apod.	68
B8.1	Úpravy zastávek MHD a souvisejícího mobiliáře	70
B8.2	Realizace (d)osvětlení vybraných zastávek a úprava osvětlení pro zajištění maximální efektivity (úsporné zdroje, design proti světelnému znečištění, biodynamické světlo)	71
B8.3	Doplnění stínících prvků na pobytová prostranství (hřiště, plácky)	71
Oblast C: Zdravý ekosystém.....		73
C1.1	Úspory ve (s)potřebě pitné vody včetně využívání užitkové vody	74
C1.2	Aktualizace generelu zásobování pitnou vodou v návaznosti na priority územního rozvoje města 75	75
C1.3	Zajištění modernizace vodovodní sítě a přizpůsobení zásobování vodou plánovanému rozvoji města	75
C2.1	Rekonstrukce a úpravy kanalizační sítě.....	76
C3.1	Hospodaření se srážkovou vodou v urbanizovaných zónách.....	77
C3.2	Revitalizace vodních toků na území města	78
C3.3	Vybudování suchých nádrží pro ochranu lokalit v nivách vodních toků.....	78
C3.4	Opravy a údržba stávajících malých vodních nádrží a maximální využití jejich objemu	79
C3.5	Zajištění přírodního koupání na území města.....	80
C4.1	Podpora přírodě blízkého lesního hospodaření	81
C4.2	Převod vybraných porostů mezi lesy zvláštního určení	82
C4.3	Zakládání porostů a pěstební péče o porosty vznikající na holinách po kůrovcové kalamitě zohledňující stanovištní podmínky, využití přirozené obnovy, pionýrských dřevin a smrku pouze jako dřeviny přimíšené.....	82
C4.4	Obnova přirozeného vodního režimu v lesích, revize stavu vodních koryt, nevhodných technických úprav niv toků, způsobů odvodnění lesních cest atp.	83
C5.1	Úpravy pachtovních smluv na pozemcích ZPF pronajímaných městem	84
C5.2	Vytvoření generelu lokalit a realizace krajinné zeleně na zemědělské půdě	86
C5.3	Realizace prvků pro retenci vody a protierozní ochranu na zemědělské půdě	87
C5.4	Aktivní spolupůsobení při realizaci pozemkových úprav v krajině	88
Přehled pilotních projektů		90

Přehled použitých zkratk

AS	adaptační strategie
CZT	centralizované zásobování teplem
CO ₂	oxid uhličitý
CO _{2eq.}	ekvivalent oxidu uhličitého
ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
DKO	Dům kultury a odborů Jihlava
DPS	dokumentace pro provedení stavby
DÚR	dokumentace pro územní rozhodnutí
EK	Evropská komise
EPC	Energy Performance Contracting
ES	energetické společenství
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FV	fotovoltaika
GIS	geografické informační systémy
HDV	hospodaření s dešťovou vodou
IAD	individuální automobilová doprava
IoT	Internet věcí (Internet of Things)
JPÚ	jednoduchá pozemková úprava
KHS	krajská hygienická stanice
KME	klíšťová meningoencefalitida
KP	kancelář primátorky
KPÚ	komplexní pozemková úprava
KT	kancelář tajemníka
kWh	kilowatthodina
LM	Lymeská borelióza
MA21	Místní agenda 21
MHD	městská hromadná doprava
MMJ	magistrát města Jihlavy
MO	majetkový odbor
MVN	malé vodní nádrže
NAS	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Národní adaptační strategie ČR
OD	odbor dopravy
OI	odbor informatiky
ORM	odbor rozvoje města
ORP	obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OSV	odbor sociálních věcí
OTS	odbor technické správy
OVV	odbor vnitřních věcí

OZE	obnovitelné zdroje energie
OŽP	odbor životního prostředí
PBLH	přírodě blízké lesní hospodaření
PD	projektová dokumentace
PO	příspěvkové organizace
POH	plán odpadového hospodářství
PPA	power purchase agreement
PPP	partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem
PÚ	pozemková úprava
SECAP	Akční plán pro udržitelnou energii a klima
SMJ	Služby města Jihlavy
SPR	Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlavy
SVJ	společenství vlastníků jednotek
SZKT	Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu
SZÚ	Státní zdravotní ústav
ÚAP	územně analytické podklady
UAS	Udržitelná akční skupina
ÚMA	útvár městského architekta
ÚP	územní plán
ÚSES	územní systém ekologické stability
VHI	vodohospodářská infrastruktura
VRT	vysokorychlostní trať
ZPF	zemědělský půdní fond

Přehled oblastí a opatření v návrhové části

Návrhová část je uspořádána do tří věcných oblastí. Každá oblast je zastřešena vizí, k níž se vzájemně doplňující opatření vztahují. Tematicky blízká opatření jsou sdružena v cílech, kdy naplnění cílů vede k naplnění samotné vize.

První oblast **A Dobrá správa** se zaměřuje na opatření, která umožní statutárnímu městu Jihlava chytrý rozvoj, a to v souladu se záměrem stát se klimaticky neutrálním městem. Jednotlivá opatření vedou k naplnění vize:

Jihlava je etablovaným regionálním centrem s pružnou a přehlednou správou, která dlouhodobě a systematicky promítá do svého udržitelného rozvoje klimatická hlediska, kultivuje prostředí pro posilování klimatické odolnosti a je důvěryhodným partnerem pro veřejnost i pro soukromý sektor.

Konkrétně se opatření v této oblasti vážou k systémovému řízení, územnímu plánování, řízení a organizaci investiční činnosti a spolupráci se soukromým sektorem, přičemž je kladen důraz na to, aby město šlo příkladem a aby procesy města byly v souladu a přispívaly k vytváření prostředí pro efektivní implementaci smysluplných opatření obsažených nejen v Adaptační strategii statutárního města Jihlavy na dopady změny klimatu. Témata pokrytá v první oblasti zahrnují například průběžné hodnocení udržitelnosti, úpravu územního plánu, zapojení do mezinárodních iniciativ, informační a osvětovou činnost, využívání obnovitelných zdrojů energie či přechod na cirkulární ekonomiku.

Druhá oblast **B Odolné společenství** se věnuje sociálnímu, zdravotnímu a komunitnímu rozměru adaptace města na změnu klimatu s ohledem na kvalitní veřejný prostor doprovázený udržitelnou a uživatelsky příjemnou dopravou a zabezpečující ochranu před mimořádnými událostmi. Opatření v této oblasti vedou k naplnění vize:

Jihlava poskytuje vstřícný a bezpečný veřejný prostor s dostatkem zdravé druhově rozmanité a vzájemně propojené zeleně a nabízí přátelský multimodální systém cestování pro domácí i návštěvníky, přičemž je město pomáhá chránit ve všech místech pobytu před vedrem, suchem, nedostatkem pitné vody, extrémům počasí a myslí na všechny skupiny obyvatel především těch nejzranitelnějších.

Oblast zahrnuje sektor budov a veřejných prostranství, dopravy a dopravní infrastruktury, včetně dopravy v klidu, cestovního ruchu a památek, mimořádných událostí a ochrany obyvatelstva, zeleně ve městě a zdraví. Konkrétní opatření se týkají například rozvoje kanálů pro zajištění informovanosti a varování v případě mimořádných situací, analýzy zdravotních rizik souvisejících s budovami provozovanými městem nebo zlepšení podmínek pro pěší a nízkooemisní pohyb.

Třetí oblast **C Zdravý ekosystém** se zaměřuje na prostředí, které je obrazně nejdále od řídicích struktur, je však do jisté míry nejhmatatelnější a klíčové pro prosperující modro-zelenou Jihlavu. Jednotlivá opatření v této oblasti směřují k naplnění vize:

Jihlava, obklopená zdravými a druhově pestrými lesy, se stará o okolní i městskou krajinu s přirozeně propojenými rozmanitými biotopy poskytujícími stanoviště a úkryt rostlinným a živočišným druhům, chrání (zemědělskou) půdu před znehodnocením a zadržuje dostatek vody, která je díky koncepčně realizované infrastruktuře k dispozici pro další potřebné účely.

Tato oblast zahrnuje zemědělství, lesní hospodářství, vodní režim v krajině a vodní hospodářství a také související biodiverzitu. Mezi konkrétní cíle patří například zajištění dostatečného množství kvalitní pitné vody pomocí modernizace vodovodní sítě, zlepšení funkčnosti stávajících retenčních prvků nebo péče o lesy v majetku města s využitím postupů přírodě blízkého lesního hospodaření a se zohledněním jejich mimoprodukčních funkcí.

Struktura jednotlivých oblastí s konkrétními cíli a opatřeními je jednotná. Pro každou oblast je stanovena vize, která ilustruje, čeho v dané oblasti dosáhnout. V každé oblasti je vize překlopena do několika zastřešujících dílčích cílů, které vedou k jejímu naplnění. K jednotlivým cílům se vážou opatření dále podrobněji rozepsaná včetně přiblížení konkrétních kroků, jak opatření co nejefektivněji převést z roviny teoretické do praxe. V tabulce je rovněž u jednotlivých opatření obsažena vazba na SWOT analýzu adaptační strategie, Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (aktualizovaná pro období 2021-2030) a na Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlavy (aktualizovaný pro období 2022-2032). Dále je k opatření přiřazena priorita s ohledem na časový horizont, kdy má být opatření implementováno, a hlavní gestor a spolupracující odbor či instituce.

Časový horizont se odvíjí od priority následujícím způsobem:

- Priorita 0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace a úspěšné realizace dalších opatření
- Priorita 1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
- Priorita 2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
- Priorita 3 - horizont implementace 7–10 let (dlouhodobý)

V návrhové části je věnována pozornost i mitigačním opatřením, která pomáhají snižovat příspěvek města a dalších podílníků ke změně klimatu. Je to z toho důvodu, že oblast adaptace a mitigace nelze zcela oddělovat, naopak je smysluplné tato opatření propojovat, a tím hospodárně, efektivně a účelně využívat zdroje. Implementace plánu vyžaduje zodpovědný přístup ve volbě takových adaptačních opatření, která umožňují snižovat emise skleníkových plynů. Opatření uvedená v této adaptační strategii jsou přednostně volena tak, aby obsahovala adaptační i mitigační efekt zároveň, a tak napomáhala dosažení cíle klimatické neutrality.

Tabulka 1 poskytuje přehled všech opatření dle rozdělení do jednotlivých oblastí – Dobrá správa (A), Odolná společenství (B) a Zdravý ekosystém (C). U každé podoblasti jsou uvedeny jednotlivé cíle (A1-A8, B1-B8, C1-C5). U jednotlivých opatření je uvedena v pravém sloupci priorita indikující časový rámec, kdy má být opatření implementováno (viz výše). Barevná indikace v levém sloupci značí, do jaké všeobecné tematické oblasti opatření spadají. Šedá barva značí vazbu na procesní kroky v oblasti udržitelného zahrnování adaptačních aspektů v řízení města nebo v oblasti dopravy a energetiky. Zelená barva indikuje vazbu opatření na oblast zeleně (například

ve veřejném prostoru, lesích) a modrá barva značí vazbu na opatření vztahující se k oblasti vody a vodního hospodářství.

Tabulka 1: Přehled navržených opatření

Kód	Název opatření	Priorita
A. Dobrá správa		
A1 Vedení města a magistrátu nastaví fungování přípravy projektů a řízení a rozhodování města tak, aby se do přípravy standardně promítala klimatická hlediska		
A1.1	Zpracování a implementace procesních a obsahových standardů přípravy projektů a hodnocení dopadu	0
A1.2	Pravidelné fungování Udržitelné akční skupiny a ambasadorů udržitelnosti	0
A1.3	Průběžné hodnocení udržitelnosti urbanistické struktury města s robustní datovou základnou jako podklad pro plánování a vyhodnocování udržitelnosti	1
A1.4	Zpracování směrnice pro udržitelné zadávání veřejných zakázek	0
A2 Vedení města a magistrátu zavede klimatické principy do plánovacích dokumentů stanovujících pravidla pro soukromé investice		
A2.1	Úprava územního plánu tak, aby zahrnoval adaptační a mitigační opatření	1
A2.2	Zahrnutí problematiky změny klimatu do požadavků pro investory	1
A3 Vedení města a magistrátu „jde příkladem“ při realizaci adaptačních a mitigačních opatření na vlastním majetku		
A3.1	Pravidelné vzdělávání zaměstnanců magistrátu a představitelů města v oblasti udržitelnosti s nabídkou mentoringu v náročných situacích	1
A3.2	Zapojení do mezinárodních iniciativ podporujících činnost města v oblasti adaptace a klimatické odolnosti	1
A3.3	Zahrnutí plnění cílů v oblasti klimatu do motivace a hodnocení zaměstnanců	1
A3.4	Vyhodnocování adaptace budov města a městských společností minimálně v podrobnosti indikativního nástroje Klimaskenu	0
A4 Vedení města a magistrátu spolupracuje se soukromým sektorem a krajem na projektech k adaptaci na změnu klimatu a snížení emisí skleníkových plynů		
A4.1	Podpora partnerství mezi veřejnou správou a soukromým sektorem	2
A4.2	Podpora partnerství mezi magistrátem města a dalšími podílíky z veřejného sektoru	1
A5 Vedení města a magistrátu podporuje systematickou vzdělávací činnost k adaptaci na změnu klimatu aktivitami města samotného i ve spolupráci s dalšími subjekty v oblasti vzdělávání a práce s veřejností		
A5.1	Zahrnutí témat úspor vody, energií atd. do dlouhodobé informační a osvětové činnosti směřované k obyvatelům i soukromému a veřejnému sektoru	1
A5.2	Efektivní komunikace rizik a mimořádných událostí souvisejících se změnou klimatu s veřejností vč. zajištění osvěty a poradenství v oblasti dopadů změny klimatu	0
A6 Město provozuje budovy s nízkou spotřebou energie na vytápění i chlazení bez doprovodných negativních dopadů na kvalitu života, využívá obnovitelné zdroje energie		
A6.1	Využívání nástroje Energy Performance Contracting (EPC)	1
A6.2	Výběr dodavatele elektrické energie na dodavatele z obnovitelných zdrojů (elektrina se zárukou původu či smlouvy o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů).	0
A6.3	Iniciace vzniku energetického společenství, uvolnění/pronájem pozemků nebo střech vhodných pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů tomuto společenství	3
A6.4	Využití obnovitelných zdrojů energie na budovách města a akumulace elektrické energie do vhodných úložišť (baterie), podpora tepelných čerpadel pro vytápění a klimatizaci budov. Zvážení možností využití agrivoltaiky a polopropustné fotovoltaiky na pozemcích města.	1
A7 Jihlava snižuje příspěvek města ke globální změně klimatu		

A7.1	Adaptace vhodných ploch s potenciálem pro rozvoj OZE	3
A7.2	Podpora sanací bytových domů s cílem snížení spotřeby energie a uhlíkové stopy	2
A7.3	Podpora elektromobility – podpora budování infrastruktury pro nabíjení elektrovozidel a elektrokol na vhodných pozemcích města	1
A8 Jihlava podporuje cirkulární ekonomiku		
A8.1	Zpracování strategie Cirkulární Jihlavy (cirkulárního skenu materiálových toků v městě)	0
A8.2	Podpora využití zbytků jídla z domácností a gastro provozů jako zdroje pro výrobu obnovitelné energie	1
A8.3	Aktivizace veřejnosti při rozvíjení komunitních zahrad a komunitního kompostování	2
B. Odolná společnost		
B1 Město na základě systematického sledování dat adaptuje budovy ve vlastnictví města do podoby co nejbližší budovám s téměř nulovou spotřebou energie při stabilním vnitřním mikroklimatu		
B1.1	Aktualizace Koncepce energetických úspor	1
B1.2	Postupná rekonstrukce budov dle aktualizované Koncepce energetických úspor	2
B1.3	Rekonstrukce vybraných budov s ohledem na klimatickou odpovědnost	1
B2 Město ochrání seniory, děti a sociálně zranitelné skupiny před zdravotními dopady změny klimatu přizpůsobením zařízení pro jejich pobyt		
B2.1	Sledování dopadů klimatu na budovy pro péči o zranitelné skupiny, zpracování projektu jejich adaptace a realizace technických opatření na těchto budovách	1
B2.2	Vytváření útočišť pro zranitelné skupiny při vlnách veder, horku, suchu	1
B3 Město zajistí zranitelným skupinám přednostně v rizikovém období dobrou dostupnost zdravotní péče zejména ve smyslu mobility		
B3.1	Zlepšení/zajištění dobré dostupnosti MHD z míst s vyšší koncentrací osídlení zranitelnými skupinami	1
B3.2	Umístění zastíněných laviček v pravidelném intervalu při pěších trasách využívaných ve větší míře zranitelnými skupinami	1
B4 Město bude rozšiřovat a propagovat všechny nástroje pro včasné varování před krizovými situacemi včetně aktualizace potřebných podkladů a vytváření nových komunikačních kanálů		
B4.1	Rozvoj doplňkových a komplementárních kanálů pro zajištění informovanosti a varování v případě mimořádných situací	1
B4.2	Průběžné připojování vlastních či sdílených senzorických zařízení do varovných/informačních systémů a jejich propagace	2
B5 Město se bude trvale a aktivně účastnit zdravotně-preventivních činností souvisejících s chorobami, jejichž incidence se zvyšuje s postupující změnou klimatu nebo jejichž riziko stoupá v důsledku mitigačních opatření		
B5.1	Analýza zdravotních rizik souvisejících s budovami provozovanými městem vyplývajících z mitigačních opatření (adaptace na mitigaci)	1
B5.2	Zdravotně-preventivní opatření v oblasti antropozoonóz, pylových alergií a dalších zdravotních rizik vyplývajících ze změny klimatu	1
B5.3	Aplikace účinných zařízení pro čištění vzduchu v budovách provozovaných městem	2
B5.4	Úpravy zeleně snižující ohrožení alergiků	1
B6 Město ve spolupráci s dalšími aktéry zajistí příznivé mikroklima ve městě snížením efektu tepelného ostrova – zvýšením druhové rozmanitosti a zkvalitněním pobytových veřejných prostranství větším využíváním systému zelené infrastruktury a postupnou adaptací všech povrchů, zejména pobytových a parkovacích ploch		
B6.1	Vytvoření koncepčního materiálu Zelené cesty Jihlavou s důrazem na jednotlivé plochy sídelní zeleně	0

B6.2	Vytvoření nového generelu zeleně Jihlavy odrážejícího potřeby rozvoje ploch sídelní zeleně v kontextu adaptace na změnu klimatu	0
B6.3	Realizace vybraných modelových projektů zelené infrastruktury ve veřejných prostranstvích	1
B6.4	Stanovení postupů a standardů údržby veřejné zeleně a jejich využití při soutěžení její údržby a nebo založení vlastní servisní organizace	0
B6.5	Vytvoření Manuálu designu mobiliáře a povrchů města Jihlavy zahrnujícího řešení adaptace na klimatickou změnu a jeho implementace	0
B6.6	Úpravy parkovacích ploch pro osobní automobily a autobusy pro implementaci hospodaření se srážkovými vodami	2
B6.7	Vytvoření standardů pěstebních cílů pro uliční stromořadí a stromy (včetně řešení náhrad) a jejich následná implementace	0
B6.8	Realizace konkrétních projektů nakládání se srážkovými vodami v kombinaci s úpravou povrchů a rekonstrukcí zeleně na několika místech/v několika ulicích	2
B7 Město ve spolupráci s dalšími provozovateli veřejné dopravy zajistí snižování uhlíkové stopy dopravy prostřednictvím využívání nízkoemisních vozidel a integrace všech forem veřejné dopravy, doplnění potřebné infrastruktury a nastavení motivačních nástrojů podporujících optimalizaci podílu dopravních výkonů (modal split) v zájmu dalšího zvyšování podílu veřejné dopravy a aktivní (bezmotorové a sdílené) dopravy		
B7.1	Realizace přestupního terminálu mezi veškerou veřejnou dopravou s dořešením adaptačních opatření a ochrany cestujících před extrémními projevy počasí a přípravu dopravního systému na integraci s VRT v budoucnu	0
B7.2	Integrace jízdních řádů veřejné dopravy, zejména iniciace změny jízdních řádů železnice, aby byl opět využíván malý terminál ve Starých Horách	0
B7.3	Zlepšování podmínek pro pěší pohyb městem a pro pobyt ve veřejných prostranstvích včetně zklidňování automobilové dopravy rozšiřováním okrsků zón 30 a pěších zón	1
B7.4	Realizace rekonstrukcí v centru města s kvalitním bezbariérovým přístupem a ochranou pěších před extrémními projevy počasí včetně zvýšení množství stromů a vegetace	2
B7.5	Zlepšování podmínek pro cyklistickou dopravu včetně doplnění možnosti bezpečného uložení kol u sídel veřejných institucí	2
B7.6	Rozvoj nízkoemisní a bezemisní veřejné dopravy	0
B7.7	Propojení cílů v oblasti ochrany klimatu a adaptace na jeho změnu s generelem cyklistické dopravy a cyklotras Jihlavy a generelem bezbariérové dopravy a bezbariérových tras na území města Jihlavy a aktualizace dokumentu o adaptační aspekt cyklodopravy	0
B7.8	Propojení cílů v oblasti ochrany klimatu a adaptace na jeho změnu s Plánem udržitelné městské mobility (a jeho aktualizace) v oblasti sdílené dopravy a realizace experimentálních a pilotních projektů v této oblasti	1
B7.9	Nastavení systému parkování způsobem motivujícím k přednostnímu využívání jiných dopravních módů a jeho postupný rozvoj – rezidentní zóny, P+R apod.	1
B8 Město ochrání obyvatele na pobytových veřejných prostranstvích, v rekreačních a turistických cílech, na zastávkách MHD a související infrastruktuře před dopady vln veder a využije přednostně zachycování srážkové vody a aplikaci „modrozelených“ a nízkoemisních řešení		
B8.1	Úpravy zastávek MHD a souvisejícího mobiliáře	1
B8.2	Realizace (d)osvětlení vybraných zastávek a úprava osvětlení pro zajištění maximální efektivity (úsporné zdroje, design proti světelnému znečištění, biodynamické světlo)	2
B8.3	Doplnění stínících prvků na pobytová prostranství (hřiště, plácky)	1
C. Zdravý ekosystém		
C1	Město zajistí dostatečné množství kvalitní pitné vody pro obyvatelstvo	

C1.1	Úspory ve (s)potřebě pitné vody včetně využívání užitkové vody	2
C1.2	Aktualizace generelu zásobování pitnou vodou v návaznosti na priority územního rozvoje města	0
C1.3	Zajištění modernizace vodovodní sítě a přizpůsobení zásobování vodou plánovanému rozvoji města	1
C2	Město zajistí bezpečné a plynulé odvádění splaškových vod, ale i dešťových vod, které není možné zadržet na místě vzniku, aby nedocházelo ke kontaminaci půdy a ohrožení vodních zdrojů	
C2.1	Rekonstrukce a úpravy kanalizační sítě	2
C3	Město realizuje opatření pro zadržování a zasakování vody a chrání/zlepšuje funkčnost stávajících retenčních prvků a vodních děl na území města a zároveň zajišťuje zpomalení odtoku vody při přivalových srážkách	
C3.1	Hospodaření se srážkovou vodou v urbanizovaných zónách	1
C3.2	Revitalizace vodních toků na území města	2
C3.3	Vybudování suchých nádrží pro ochranu lokalit v nivách vodních toků	2
C3.4	Opravy a údržba stávajících malých vodních nádrží a maximální využití jejich objemu	1
C3.5	Zajištění přírodního koupání na území města	2
C4	Město pečuje o lesy ve svém majetku s využitím postupů přírodě blízkého lesního hospodaření pro zvýšení jejich resilience s ohledem na mimoprodukční funkce, zejména rekreační, půdoochranné, vodozádržné funkce a ochranu biodiverzity	
C4.1	Podpora přírodě blízkého lesního hospodaření	1
C4.2	Převod vybraných porostů mezi lesy zvláštního určení	2
C4.3	Zakládání porostů a pěstební péče o porosty vznikající na holinách po kůrovcové kalamitě zohledňující stanovištní podmínky, využití přirozené obnovy, pionýrských dřevin a smrku pouze jako dřeviny přimíšené	0
C4.4	Obnova přirozeného vodního režimu v lesích, revize stavu vodních koryt, nevhodných technických úprav niv toků, způsobů odvodnění lesních cest atp.	1
C5	Město realizuje aktivní opatření na obnově a tvorbě propojené a funkční krajiny, čímž chrání zemědělský půdní fond před erozí/znehodnocením, podporuje zvyšování obsahu organické hmoty v půdě a umožňuje existenci rozmanitých rostlinných společenstev a živočišných druhů	
C5.1	Úpravy pachtovních smluv na pozemcích ZPF pronajímaných městem	1
C5.2	Vytvoření generelu lokalit a realizace krajinné zeleně na zemědělské půdě	0
C5.3	Realizace prvků pro retenci vody a protierozní ochranu na zemědělské půdě	2
C5.4	Aktivní spolupůsobení při realizaci pozemkových úprav v krajině	0

Oblast A: Dobrá správa

Zahrnuté oblasti

- Budovy a veřejná prostranství
- Doprava a dopravní infrastruktura, včetně dopravy v klidu
- Průmysl a energetika
- Územní plánování a rozvoj
- Investiční činnost

Vize

Jihlava je etablovaným regionálním centrem Vysočiny s pružnou a přehlednou správou, která iniciativně, dlouhodobě, mezioborově a systematicky promítá do svého udržitelného rozvoje klimatická hlediska, kultivuje prostředí pro posilování klimatické odolnosti a je důvěryhodným partnerem pro veřejnost i pro soukromý sektor.

Dílčí cíle

- A1 Vedení města a magistrátu nastaví fungování přípravy projektů a řízení a rozhodování města tak, aby se do přípravy standardně promítala klimatická hlediska.
- A2 Vedení města a magistrátu zavede klimatické principy do plánovacích dokumentů stanovujících pravidla pro soukromé investice.
- A3 Vedení města a magistrátu „jde příkladem“ při realizaci adaptačních a mitigačních opatření na vlastním majetku.
- A4 Vedení města a magistrátu spolupracuje se soukromým sektorem a Krajem Vysočina na projektech k adaptaci na změnu klimatu a snížení emisí skleníkových plynů.
- A5 Vedení města a magistrátu podporuje systematickou vzdělávací činnost k adaptaci na změnu klimatu aktivitami města samotného i ve spolupráci s dalšími subjekty v oblasti vzdělávání a práce s veřejností.
- A6 Jihlava provozuje budovy s nízkou spotřebou energie na vytápění i chlazení bez doprovodných negativních dopadů na kvalitu života, využívá obnovitelné zdroje energie a možnosti cirkulární ekonomiky včetně lepšího hospodaření s odpady.
- A7 Jihlava snižuje příspěvek města ke globální změně klimatu.
- A8 Jihlava podporuje přechod na cirkulární ekonomiku.

Označení a název	A1.1 Zpracování a implementace procesních a obsahových standardů přípravy projektů a hodnocení dopadu s ohledem na změnu klimatu
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.IC.03) Management udržitelnosti je reaktivní, tj. MA21 – Zdravé město pouze zpětně deklaruje naplňování cílů dle sektorových oblastí bez vlivu na jejich plánování</p> <p>(W.IC.04) Audit udržitelnosti je z pohledu aktuální legislativy a trendů na národní úrovni a úrovni EU zastaralý nástroj – monitorovací indikátory nereflktují změnu v důsledku přijetí Zelené dohody pro Evropu především v oblastech energetiky, cirkulární ekonomiky a podpory inovací. Chybí monitoring a plánování nutné pro klimatický mainstreaming.</p> <p>(W.IC.02) Není daný obsahový standard zadání projekčních prací z pohledu změny klimatu anebo postup, který určí, kdo a jakým způsobem je do zadání bude zpracovávat.</p> <p>(W.ZH.05) Klimatické aspekty zdravotní a sociální péče nejsou zohledněny ve strategických dokumentech.</p> <p>(W.MO.01) Není dořešená zranitelnost sektorů v důsledku nedostatku vody a ponížení dodávek - např. dopady na ekonomiku a výrobu.</p> <p>(W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 13: Investiční činnost</p> <p>Přesah do všech prioritních oblastí</p>
Popis	<p>V rámci opatření dojde k nastavení postupu, kdo, kdy a jak při přípravě koncepcí a projektů řeší klimatické hledisko při rozhodování města a v zadávání a přípravě veřejných zakázek. Jedná se o nastavení srozumitelného standardního hodnocení pro všechny projekty v akčním plánu Strategického plánu rozvoje statutárního města Jihlavy na roky 2022-2032 a rozpočtu. Hodnocení zohlední složitost a dopad projektu/koncepce tak, aby se neplýtvalo časem a silami na složité hodnocení málo podstatných projektů následujícími možnostmi:</p> <p>Do I. skupiny budou patřit opravy a menší rekonstrukce veřejných prostranství, kde postačí kontrola dodržování pravidel opatření 3.1.5 Manuál designu mobiliáře a povrchů města Jihlavy zahrnující řešení adaptace na klimatickou změnu a koncepčních dokumentů města.</p> <p>Do II. skupiny budou patřit méně významné stavební projekty (orientačně do předpokládaných stavebních nákladů 20 mil. Kč) a koncepční dokumenty. Dopady na klima budou v takovém případě hodnoceny odborným odhadem skupiny odborníků (3-5) složené z členů akční udržitelné skupiny a externistů.</p> <p>Do III. skupiny budou patřit významné stavební projekty (orientačně předpokládaných stavebních nákladů nad 20 mil. Kč) a koncepční dokumenty. V těchto případech proběhne standardizované hodnocení, jehož součástí je i kvantifikace dopadů provozu i vtělených emisí. O zařazení koncepčního dokumentu do II. nebo III. skupiny rozhodne akční udržitelná skupina před jeho zadáním zpracovateli. Osnovu pro hodnocení odborným odhadem II. skupiny a požadavky na hodnocení III. skupiny zpracuje odborný zpracovatel ve spolupráci s udržitelnou akční skupinou, která výsledek schvaluje.</p> <p>Pro projekty II. a III. skupiny bude průběžně od počátku přípravy na projektu spolupracovat člen udržitelné skupiny, aby se předešlo tomu, že projekt bude zpracován do neudržitelné podoby a zjistí se to pozdě. V obou skupinách projektů také vždy proběhne hodnocení zadání projektu odborným odhadem a navrzení jeho úprav před vlastním vypsáním veřejné zakázky na projekční či koncepční práce.</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Příprava pilotní verze postupu a struktury hodnocení. 2. Testování pilotních verzí a zpětná vazba. 3. Zpracování do dlouhodobě funkční a využívané verze.
Hlavní aktér/gestor	Koordinátor URBACTu/UAS

Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Postup je navržen a dodržován. Do rozpočtu se nedostává žádný projekt, který by od roku 2023 vznikl bez souladu s postupem.
Způsob ověření	Záznam o kontrolní a podpůrné roli člena UAS v rámci nastavování procesů přípravy projektu a implementace
Souvisí s opatřeními	A1.2, A1.3, A1.4, A2.2, A3.1, A3.3, A6.4, B1.2
Finanční zdroj	

Označení a název	A1.2 Pravidelné fungování Udržitelné akční skupiny a ambasadorů udržitelnosti
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.IC.03) Management udržitelnosti je reaktivní, tj. MA21 – Zdravé město pouze zpětně deklaruje naplňování cílů dle sektorových oblastí bez vlivu na jejich plánování</p> <p>(W.IC.04) Audit udržitelnosti je z pohledu aktuální legislativy a trendů na národní úrovni a úrovni EU zastaralý nástroj – monitorovací indikátory nereflktují změnu v důsledku Zelené dohody pro Evropu hlavně v oblastech energetiky, cirkulární ekonomiky a podpory inovací. Chybí monitoring a plánování nutné pro klimatický mainstreaming.</p> <p>(W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.</p> <p>(W.IC.02) Není daný obsahový standard zadání projekčních prací z pohledu změny klimatu anebo postup, který určí, kdo a jakým způsobem je do zadání bude zpracovávat.</p> <p>(W.ZM.04) Některé úkony údržby zeleně (sečení trávníků) řešeny subdodávkou, kdy není vždy optimální výsledek prací.</p>
Vazba na analytickou část AS	Vazba na všech 13 prioritních oblastí
Popis	<p>Skupina pomáhá zavádět adaptační strategii a nastavovat a řešit koncepční a složitější rozhodnutí klimatické politiky a hodnotit, jak se daří do jednotlivých projektů města zpracovávat klimatické hledisko (opatření A1.1). Je složená ze zaměstnanců magistrátu, politiků, externích odborníků a spolupracuje s podnikateli a neziskovými organizacemi, jejichž zástupci se mohou taktéž stát členy. Základem skupiny je již dnes fungující skupina vzniklá v rámci projektu URBACT, její činnost bude pokračovat dál i po ukončení tohoto projektu. Na skupinu jsou úzce navázáni na každém odboru ambasadoři udržitelnosti, kteří pomáhají se zaváděním adaptační strategie na svém odboru. Skupinu vede zaměstnanec magistrátu v pozici manažera udržitelnosti.</p> <p>Komise se věnuje zejména této činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zavádění tématu klimatu do fungování města a městských společností (všechna opatření oblasti A) • Nastavování pravidel pro zakázky a projekty města a jejich kontrola (opatření A1.1 a A1.4) • Spolupráce na nastavování datové a indikátorové struktury města (opatření A1.3) • Spolupráci na tvorbě zadání koncepčních dokumentů a územně plánovacích dokumentací a podkladů a připomínkování jejich rozpracovaných verzí

	<ul style="list-style-type: none"> Spolupráci a výměně zkušeností s obdobnou činností jiných samospráv u nás i v zahraničí.
Nástin konkrétních kroků	Průběžná činnost skupiny Vyhodnocování jejího fungování a úpravy na základě tohoto hodnocení
Hlavní aktér/gestor	Koordinátor URBACTu/UAS
Priorita	0 - Opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Opatření, které mají v popisu, že budou navržena nebo realizována ve spolupráci se skupinou, jsou se skupinou skutečně vytvořena a jejich výsledná podoba je v souladu se závěry skupiny. Skupina je ustavena, pravidelně se schází. Ve skupině je zastoupen ambasador z každého odboru, vykonávajícího alespoň část činnosti samostatné působnosti. Existuje přehled projektů, do kterých je skupina zapojená, přehled je aktualizován a dostupný.
Způsob ověření	Zápisy ze schůzek skupiny a aktualizovaný přehled projektů, do kterých je skupina zapojená.
Souvisí s opatřeními	A1.1, A1.3, A1.4, A2.1, A2.2, A3.1, A3.2, A3.3, A5.2, A8.1, B6.3, B6.5, B7.8
Finanční zdroj	Činnost UAS v rámci OP URBACT III

Označení a název	A1.3 Průběžné hodnocení udržitelnosti urbanistické struktury města s robustní datovou základnou jako podklad pro plánování a vyhodnocování udržitelnosti
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.IC.03) Management udržitelnosti je reaktivní, tj. MA21 – Zdravé město pouze zpětně deklaruje naplňování cílů dle sektorových oblastí bez vlivu na jejich plánování.</p> <p>(W.IC.04) Audit udržitelnosti je z pohledu aktuální legislativy a trendů na národní úrovni a úrovni EU zastaralý nástroj – monitorovací indikátory nereflektují změnu v důsledku Zelené dohody pro Evropu hlavně v oblastech energetiky, cirkulární ekonomiky a podpory inovací. Chybí monitoring a plánování nutné pro klimatický mainstreaming.</p> <p>(W.MO.01) Není dořešená zranitelnost dalších sektorů v důsledku nedostatku vody a snížení dodávek - např. dopady na ekonomiku a výrobu.</p> <p>(W.UP.04) Dlouhodobé vylidnění centra (3 000 obyvatel dnes oproti 10 000 před 100 lety) a malý přírůstek zástavby v prolukách v širším centru oslabuje ekonomickou udržitelnost služeb v centru.</p> <p>(W.UP.05) Rezervy pro rozvoj v podobě proluk jsou v centru i širším centru (okolí Jihlavanu, za Snahou, okolo Hradební, DKO atd.) ale zástavba těchto proluk je náročnější, než stavba na „zelené louce“ a tak byla zatím využívána relativně málo.</p> <p>(W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.</p> <p>(W.IC.02) Není daný obsahový standard zadání projekčních prací z pohledu změny klimatu anebo postup, který určí, kdo a jakým způsobem je do zadání bude zpracovávat.</p>
Vazba na analytickou část AS	Vazba na všech 13 prioritních oblastí

Popis	<p>Jako podklad pro plánování a vyhodnocení udržitelnosti města bude sloužit robustní datová základna v daném datovém modelu tak, aby byla integrována data z různých projektů a činnosti různých odborů a organizací města. Znamená to nastavení datového modelu a pravidel jeho plnění jednotlivými odbory tak, aby výsledná data byla kompatibilní a nedocházelo k neefektivnímu zdvojení práce. Na základě pravidelně udržovaných dat pak bude možné generovat indikátory naplnění cílů adaptační strategie, strategického plánu a sledovat data potřebná pro udržitelné plánování struktury města. Model bude zpracován ve spolupráci pracovníků GIS, akční udržitelné skupiny a externích konzultantů a bude v rámci možností navázán na relevantní dokumenty a indikátory EU a OSN tak, jak se budou postupně upřesňovat či měnit.</p> <p>Model bude obsahovat zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data potřebná pro vyhodnocení naplnění cílů strategického plánu – pro stanovení indikátorů, které popisují stav ve městě a v časových řadách trend. • Data pro postupové indikátory znázorňující postup práce na naplňování strategického plánu (např., počet dokončených projektů a jejich dopad). • Data potřebná pro vyhodnocení naplnění cílů adaptační strategie – pro stanovení indikátorů, které popisují stav ve městě a v časových řadách trend. • Data pro postupové indikátory znázorňující postup práce na naplňování adaptační strategie. • Rozložení finančních nákladů na provoz a údržbu do území. • Rozložení přibližných emisí skleníkových plynů spojených s provozem a údržbou do území. • Umístění připravovaných projektů v území spolu s jejich dopadem na provozní náklady a svázané a provozní emise skleníkových plynů.
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zpracování pracovního návrhu indikátorů pro adaptační strategii a strategický plán (do 1 roku) 2. Vytvoření datového modelu s pokyny, jak jej vyplňovat
Hlavní aktér/gestor	Koordinátor URBACTu/UAS, spolupráce ÚMA a OI, oddělení GIS
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město I. Inovativní a digitální Jihlava
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Do 1 roku vznikne pracovní návrh datové struktury a indikátorů. Proběhne roční pilotní provoz a testování, pak úprava. Aktualizace ÚAP 2024 zahrne výstupy z hodnocení již ve verzi reflektující zkušenosti z pilotního provozu.
Způsob ověření	Návrh datové struktury a indikátorů, podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území 2024
Souvisí s opatřeními	A1.1, A1.2, B4.1, B4.2, B5.1
Finanční zdroj	Např. činnost UAS v rámci OP URBACT III

Označení a název	A1.4 Zpracování směrnice pro udržitelné zadávání veřejných zakázek a její implementace
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.IC.05) Požadavky na investory ze strany města zatím nezohledňují problematiku klimatu (například využívání modrozelené infrastruktury, povrchy s vysokým albedem), je to však zvažováno.</p> <p>(W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.</p>

	<p>(W.IC.02) Není daný obsahový standard zadání projekčních prací z pohledu změny klimatu anebo postup, který určí, kdo a jakým způsobem je do zadání bude zpracovávat.</p> <p>(W.IC.04) Audit udržitelnosti je z pohledu aktuální legislativy a trendů na národní úrovni a úrovni EU zastaralý nástroj – monitorovací indikátory nereflktují změnu v důsledku přijetí Zelené dohody pro Evropu především v oblastech energetiky, cirkulární ekonomiky a podpory inovací. Chybí monitoring a plánování nutné pro klimatický mainstreaming.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče</p> <p>Prioritní oblast 3: Cestovní ruch</p> <p>Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura</p> <p>Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika</p> <p>Prioritní oblast 7: Zeleň ve městě</p> <p>Prioritní oblast 13: Investiční činnost</p>
Popis	<p>Cílem opatření je, aby město uplatňovalo „klimatická hlediska“ a principy podpory biodiverzity a ekologické stability sídelní i volné krajiny ve svých nadlimitních a podlimitních veřejných zakázkách, v zakázkách malého rozsahu a dalších nákupech. Jedná se o vytvoření pravidel pro zakázky a jejich promítnutí do směrnice a jejich využívání v praxi. Cíle stanovené v adaptační strategii budou zohledněny ve specifikaci předmětu plnění i kritériích hodnocení. Směrnici zpracuje ve spolupráci s dalšími odbory a eventuálně externími odborníky UAS. S její aplikací na jednotlivých odborech budou pomáhat ambasadoři udržitelnosti na jednotlivých odborech (viz opatření A1.2). Příklady je možno využít z http://sozv.cz. Směrnice se bude opírat o Směrnici EK o „zeleném nakupování“ a související metodiky – https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm a o Pravidla uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy – https://www.mzp.cz/cz/setrna_verejna_sprava</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Příklady pro dodávky <ul style="list-style-type: none"> • nákup ekologicky šetrnějších vozidel s nižšími emisemi, toalet s duálním splachováním, perlátorů na kohoutky umyvadel, požadavky na opravitelnost výrobků, snadnou demontovatelnost a recyklovatelnost jednotlivých částí po skončení životnosti výrobku, možný přechod od nákupu k nájmu určitých dodávek apod.). 2. Příklady pro služby <ul style="list-style-type: none"> • nákup obnovitelné energie, • nízkoemisní vozový park, • ekologicky šetrný úklid za využití čisticích prostředků s ekoznačkami, ale i šetrnější postupy (viz například definice ekologického úklidu na konci dokumentu), • ekologičtěji pojatá péče o zeleň – vyloučení použití glyfosátů, mozaikový a méně častý pokos trávníků (jak pro zasakování vody, ale i ochlazování okolí a navýšení biodiverzity, zejména hmyzu), využití zachycené dešťové vody pro zálivku zeleně a další, • udržitelně pojaté pořádání a materiální zabezpečení akcí. • udržitelně pojatý technický dozor investora.
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Příprava pilotní verze směrnice. 2. Testování pilotních verzí a zpětná vazba. 3. Zpracování do dlouhodobě funkční a využívané verze
Hlavní aktér/gestor	Právní oddělení a UAS
Priorita	0 - Opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.2: Uhlíkově neutrální město</p> <p>U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město</p>
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Směrnice vznikla do 1 roku a je využívána.
Způsob ověření	Směrnice, dokumentace k veřejným zakázkám
Souvisí s opatřeními	A1.1, A1.2, B5.4, B6.4, B8.1, B8.2

Finanční zdroj	
Označení a název	A2.1 Změna územního plánu, aby zahrnoval adaptační a mitigační opatření
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.UP.01) Neudržitelná koncepce územního plánu, která jde proti principům města krátkých vzdáleností a neodpovídá demografické prognóze. ÚP umísťuje velké zastavitelné plochy bydlení v malých sídlech, kde je obtížné zajistit veřejnou dopravu a úplně chybí vybavenost a velké areály komerční vybavenosti v okrajových polohách závislé na individuální automobilové dopravě, navrhuje vzhledem k demografické prognóze řádově nereálné množství zastavitelných ploch.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 12: Územní plánování a rozvoj
Popis	<p>Cílem opatření je, aby se do územního plánu zavedly principy adaptace a mitigace, a to jak do koncepcí veřejné infrastruktury, tak do pravidel ploch s různým funkčním využitím. Obsahem úpravy je především zavedení podmínění vybraných nových výstaveb realizací zelené infrastruktury, etapizace, aby z hlediska mitigace méně vhodné lokality byly zařazeny do pozdějších etap a případně redukce zastavitelných ploch v okrajových polohách, doplnění infrastruktury pro bezmotorovou dopravu a zavedení či zpřesnění pravidel pro ochranu zeleně.</p> <p>Předpokládá se rozdělení do dvou samostatných změn/fází – v první budou zahrnuty změny, které je možné začít realizovat hned, v druhé ty, které vychází z jiného opatření nebo potřebují zpracovat podkladové materiály.</p> <p>Obsah změny územního plánu, případně rozdělený do dvou samostatných změn z časových důvodů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redukovat rozsah zastavitelných ploch, případně jejich etapizace tak, aby výsledná podoba první etapy odpovídala demografické prognóze a aby byly prioritně redukovány nebo odsunuty do pozdějších etap plochy, které jsou méně udržitelné (špatná obsluha MHD, nutnost velkých infrastrukturních investic apod.; např. v sídle Henčov HN-BI-1 a HN-BI-103, v sídle Nový Pávov PV-BI-8, plocha u zahrádkářské enklávy mezi sídlem Hosov a Horním Kosovem PI-BI-1, v sídle Pístov PI-BI-3 a PI-BI-112 - která je pouze zčásti přestavbou stávajícího zemědělského areálu a zástavu rozšiřuje do volných ploch luk i sukcesí vzniklé zeleně, v sídle Sasov SA-BI-1) a nebo přerušují systém zeleně města. • Přehodnotit dopravní koncepci vyžadující rozsáhlé stavby pro individuální automobilovou dopravu a promítnout výslednou přehodnocenou koncepci do územního plánu. • Vytvořit podmínky pro vybudování oddílné kanalizace a preferenci zasakování na celém území města, nejen v zastavitelných plochách. Zasakování dešťových vod zavést jako povinnost u všech ploch včetně veřejných prostranství, pokud to není prokazatelně vzhledem k místním podmínkám nemožné. Vytvořit podmínky pro potřebné úpravy sítě zásobování pitnou vodou. • Doplnit do koncepce technické infrastruktury požadavek na sdružování inženýrských sítí ve veřejných prostranstvích, aby zůstalo dostatek prostoru pro zelenou infrastrukturu. • Odstranit nebo redukovat vágnost výjimek z dodržení koeficientu zeleně. Koeficient zeleně stanovit pro jednotlivé plochy v území, ne druhy ploch s rozdílným funkčním využitím, aby mohl být nastaven cíleně dle místních podmínek a vazby na zelenou infrastrukturu. • Doplnit do požadavků na obsah územních studií a regulačního plánu požadavky na zelenou infrastrukturu, její spojitost a vazby do okolí. • Zpracovat návrhy z nových dokumentů, konkrétně generelu zeleně Jihlavy, standardů pěstebních cílů pro uliční stromořadí a stromy, generelu lokalit a

	<p>realizace krajinné zeleně na zemědělské půdě a Územní studie krajiny okolí Jihlavy a rozšířit veřejně prospěšná opatření.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zpracovat do koncepce dopravní infrastruktury i do veřejně prospěšných staveb nové návrhy infrastruktury pro aktivní pohyb (pěší, cyklo).
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> Příprava obsahu změny územního plánu a jeho rozdělení na dvě samostatné změny – v první budou zahrnuty změny, které je možné nastartovat hned, v druhé takové, které vychází z jiného opatření nebo potřebují zpracovat podkladové materiály. Zpracování první samostatné změny postupem dle platné legislativy. Paralelně s tím zpracování podmiňujících opatření a podkladů pro druhou samostatnou změnu. Zpracování druhé samostatné změny postupem dle platné legislativy. Po 2-4 letech zhodnocení naplňování a případný návrh na drobnou úpravu formou další změny územního plánu.
Hlavní aktér/gestor	ÚMA
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Schválení zadání změny, která obsahuje všechny části zmíněné problematiky zastupitelstvem, uskutečněné společné jednání s dotčenými orgány, vydání změny zastupitelstvem.
Způsob ověření	Výpis usnesení zastupitelstva, spis pořizovatele k pořizování předmětné změny
Souvisí s opatřeními	A1.2, A1.3, B6.1, B6.2, B6.7, B6.8, C5.2
Finanční zdroj	

Označení a název	A2.2 Zahrnutí problematiky změny klimatu do požadavků pro investory
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.</p> <p>(W.IC.02) Není daný obsahový standard zadání projekčních prací z pohledu změny klimatu anebo postup, který určí, kdo a jakým způsobem je do zadání bude zpracovávat.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 12: Územní plánování a rozvoj
Popis	<p>Zohlednění vlivu projektů soukromých developerů a investorů na mikroklima města a emise skleníkových plynů v užívaných pravidlech „Zásady pro spolupráci s investory“. Zodpovědně navržené a realizované projekty pak mohou na základě smlouvy uzavřené po posouzení projektu po úspěšné realizaci získat slevu z příspěvků (kontribucí) na infrastrukturu. První část zpracování klimatických principů již proběhla na podzim 2021. Nastavení kritérií probíhá ve spolupráci s udržitelnou akční skupinou. Ke kritériím průběžně vzniká manuál, který investory provede věcnými důvody pro hodnocení a pomůže je nasměrovat k informačním zdrojům, jak danou problematiku zvládat.</p> <p>Cílově se předpokládá nastavení pravidel v následujícím členění:</p> <ol style="list-style-type: none"> obecná kritéria, která investor/developer může zhodnotit sám a jsou pro něj i určitým vodítkem. Pracovník ÚMA pouze kontroluje. kritéria, která jsou relevantní dle místa. Na žádost investora/developera je dle podkladů ÚMA příslušná komise pro konkrétní místo stanoví dle seznamu.

	Investor/developer je pak může zhodnotit sám a jsou pro něj i určitým vodítkem. Pracovník ÚMA pouze kontroluje. 3. specifická individuální kritéria, která nad hotovým projektem je dle podkladů ÚMA stanoví příslušná komise.
Nástin konkrétních kroků	1. Vyhodnocení fungování pravidel ve verzi z podzimu 2021. 2. Zapracování dalších principů a první verze pravidel s komplexním zapracováním problematiky klimatu. 3. Zkušební provoz dle počtu jednání s developery cca. 1-3 roky. 4. Úpravy dle zkušeností zkušebního provozu.
Hlavní aktér/gestor	ÚMA ve spolupráci s UAS
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Dokument Zásady pro spolupráci s investory zahrnující problematiku změny klimatu
Způsob ověření	Proběhne vyhodnocení zkušeností z aktuální podoby do 1/2 roku, úprava do 1 roku. Pravidla jsou používána bez politicky účelově prosazených odborně neobhájených výjimek.
Souvisí s opatřeními	A1.1, A1.2, A1.3, A1.4, A2.1
Finanční zdroj	

Označení a název	A3.1 Pravidelné vzdělávání zaměstnanců magistrátu a představitelů města v oblasti udržitelnosti s nabídkou mentoringu v náročných situacích
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.13) Samotný provoz magistrátu má rezervy v provozu. Na úřadě se nezřídka nezhasíná v místnostech, kde nikdo není, topí se při otevřeném okně, nejsou perlátory. Nezrealizovalo se využití šedé vody u rekonstrukce. Koncentrace CO _{2eq} v zimě překračují v kancelářích s více zaměstnanci hygienické limity. (W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.
Vazba na analytickou část AS	Všechny prioritní oblasti
Popis	Klíčové pro úspěšnou adaptaci není realizace několika velkých udržitelných projektů, ale promítnutí klimatu a udržitelnosti do všech rozhodnutí jednotlivých zaměstnanců města a městských společností. Nutnou podmínkou pro to je dostatek informací, průběžné vzdělávání a možnost konzultace vlastní práce a mentoringu. Je proto nezbytné <ul style="list-style-type: none"> • Vzdělání zaměřené na základní principy udržitelnosti a mitigace a adaptace pro všechny zaměstnance. • Pravidelné vzdělávání zaměřené na věcnou stránku, legislativu a příklady dobré praxe (např. jako akademie managementu udržitelnosti pro samosprávy) pro ty zaměstnance, kteří se ve své práci věnují souvisejícím tématům. • Vytvoření prostoru na konzultace od ambasadorů udržitelnosti. • Pravidelné vzdělávání zaměřené na podrobnosti a výměnu zkušeností pro členy akční udržitelné skupiny a ambasadorů udržitelnosti včetně možností externích konzultací a mentoringu.

	<ul style="list-style-type: none"> Vzdělání zaměřené na základní principy udržitelnosti a mitigace a adaptace pro všechny politiky i z nesouvisejících výborů a komisí. Pravidelné vzdělávání zaměřené na věcnou stránku, legislativu a příklady dobré praxe (např. jako akademie managementu udržitelnosti pro samosprávy) pro ty politiky, kteří se ve své práci věnují souvisejícím tématům.
Nástin konkrétních kroků	Samotné kroky nejsou
Hlavní aktér/gestor	UAS, spolupráce KT
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.1: Silná identita a soudržné komunity
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Každý zaměstnanec se zúčastní minimálně 1x za 2 roky vzdělávací aktivity zaměřené na nějaký aspekt udržitelnosti. Ambasadři se zúčastní vzdělávací aktivity minimálně 1x za rok, přičemž 70 % z nich v hodnocení uvede, že pro ně byly aktivity srozumitelné a odnášejí si z ní prakticky využitelné informace či zkušenosti. Pravidelná školení a vzdělávací aktivity jsou spoluorganizované členy UAS dle plánů.
Způsob ověření	Zpětná vazba účastníků vzdělávacích aktivit.
Souvisí s opatřeními	A1.1, A1.2, A1.3, A1.4, A3.2
Finanční zdroj	

Označení a název	A3.2 Zapojení do mezinárodních iniciativ podporujících činnost města v oblasti adaptace a klimatické odolnosti
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.</p> <p>(W.IC.04) Audit udržitelnosti je z pohledu aktuální legislativy a trendů na národní úrovni a úrovni EU zastaralý nástroj – monitorovací indikátory nereflektují změnu v důsledku přijetí Zelené dohody pro Evropu především v oblastech energetiky, cirkulární ekonomiky a podpory inovací. Chybí monitoring a plánování nutné pro klimatický mainstreaming.</p>
Vazba na analytickou část AS	Všechny prioritní oblasti
Popis	<p>Zapojení města do iniciativy či iniciativ podporujících činnost v oblasti adaptace a mitigace přispívá k vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností, metodologickou podporu při tvorbě i implementaci adaptačních i mitigačních strategií nebo informací týkajících se možnosti získat evropské granty. Mezi nejznámější iniciativu v této oblasti patří Pakt starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima, přičemž město svým zapojením potvrzuje ambici mj. zpracovat nebo aktualizovat Akční plán pro udržitelnou energii a klima (tzv. SECAP – Sustainable Energy and Climate Action Plan), zorganizovat Místní dny pro klima nebo zřídit jedno nové pracovní místo pro pracovníka města, který bude zajišťovat přípravu či aktualizaci akčního plánu a realizaci opatření.</p> <p>Mezi další relevantní iniciativy patří například Local Green Deal nebo Resilient Cities Network.</p>

Nástin konkrétních kroků	1. Identifikace vhodné iniciativy včetně možností financování 2. Formální připojení se k iniciativě 3. Využívání možností, které iniciativa nabízí, a plnění povinností, které z členství vyplývají
Hlavní aktér/gestor	kancelář primátorky KP a UAS
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	N.2: Atraktivní centrum a živé město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město I. Inovativní a digitální Jihlava
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Členství v iniciativě, zpracování požadovaných dokumentů (např. SECAP). Pravidelné informování o činnosti prostřednictvím médií (FB, Ježkových očí apod.)
Způsob ověření	Výpis usnesení zastupitelstva (usnesení o členství) Archiv FB profilu města a Ježkových očí
Souvisí s opatřeními	A1.1, A1.2, A4.1, A4.2, A5.1
Finanční zdroj	NPŽP

Označení a název	A3.3 Zahrnutí plnění cílů v oblasti klimatu do motivace a hodnocení zaměstnanců
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.IC.01) Organizace úřadu je zatím velmi hierarchická, není připravena na mezioborové projektové řízení potřebné pro klima-mainstreaming.
Vazba na analytickou část AS	Všechny prioritní oblasti
Popis	Nastavení a dodržování pravidel, jak jsou konkrétní klimatické cíle zahrnuty do činností jednotlivých odborů a jak výsledky promítnout do hodnocení vedoucích pracovníků i konkrétních řadových zaměstnanců věnujících se alespoň zčásti svého úvazku výkonu samostatné působnosti. Součástí bude i odměňování inovací, které povedou k větší udržitelnosti výsledků práce a nebo k větší efektivitě řešení udržitelnosti. Návrh připraví udržitelná akční skupina.
Nástin konkrétních kroků	1. Příprava pilotní verze pravidel. 2. Testování pilotních verzí a zpětná vazba. 3. Zpracování do dlouhodobě funkční a využívané verze.
Hlavní aktér/gestor	UAS ve spolupráci s oddělením personalistiky a mezd
Priorita	1
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Pilotní verze pravidel začne být užívána do 1 roku. Testování a úprava do 2 let. Pravidla jsou využívána a po 3 letech 90 % zaměstnanců v anonymním průzkumu uvede, že jim rozumí.
Způsob ověření	Pravidelná jednání UAS k tomuto tématu, realizace nástinu konkrétních kroků
Souvisí s opatřeními	A1.1, A3.1, A3.2, A4.1, A4.2

Finanční zdroj	
Označení a název	A3.4 Rozšíření monitorování budov města a městských společností minimálně v podrobnosti indikativního nástroje Klimaskenu
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BV.01 (W.BV.01) Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.</p> <p>(W.BV.03) Koncepce energetických úspor v analýze potenciálu úspor nezohledňuje kvalitu vnitřního prostředí budov. Realizace úspor tímto způsobem znamená zhoršovat hygienické podmínky uživatelům, které jsou změnou klimatu a tepelným ostrovem zhoršované už tak.</p> <p>(W.ZH.05) Klimatické aspekty zdravotní a sociální péče nejsou zohledněny ve strategických dokumentech.</p> <p>(W.CR.01) Kulturním a historickým památkám hrozí zvýšené riziko poškození kvůli změně teplotního režimu, změně vlhkosti a zvýšení četnosti přívalových dešťů, což povede k zrychlení zvětrávacích a degradačních procesů.</p> <p>(W.CR.03) Další projevy změny klimatu (např. požáry či přívalové povodně) mohou vést k poškození památek a turistických atraktivit ve městě.</p> <p>(W.CR.04) Historickým budovám hrozí ohrožení díky sesychání podloží a narušení základů těchto budov (expozice dlouhodobému suchu)</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 13: Investiční činnost
Popis	Rozšíření monitoringu budov energetického managementu o uživatelskou zkušenost a hodnocení připravenosti těchto budov na změnu klimatu a jejich příspěvek ke změně klimatu (uhlíková stopa). Na stávající (i nové) systematické sledování spotřeby energií a chování vnitřního prostředí bude navázáno sledováním dalších parametrů budovy. Šíře parametrů vyjde z nástroje Klimasken https://www.klimasken.cz/cs/ , podrobnost bude odpovídat možnostem, přičemž se očekává, že některé parametry budou sledovány podrobněji. Postup bude zpracován ve spolupráci s akční udržitelnou skupinou. Výsledná data budou sloužit pro aktualizaci koncepce energetických úspor a hodnocení potřeby stavebních úprav a dávat vstupy pro jejich zadání.
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stanovení odpovědného pracovníka pro rozšíření monitorování budov ve spolupráci s energetikem města. 2. Návrh rozšířené struktury monitorování a její otestování na několika typově odlišných problematických budovách. 3. Úprava struktury. 4. Provedení monitorování všech budov. 5. Navázání aktualizací koncepce energetických úspor.
Hlavní aktér/gestor	Energetik města (ORM), spolupráce ÚMA
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.2: Uhlíkově neutrální město</p> <p>U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město</p>
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Hotová struktura hodnocení v plném rozsahu oblastí Klimaskenu vznikne do 1 roku. Provedení hodnocení v tempu: za 1. rok 20 % budov, 2. rok 55% budov, 3 rok všechny budovy.
Způsob ověření	Struktura evidence budov spravované energetikem města

Souvisí s opatřeními	A1.4, A4.2, A6.2, B4.2, B5.1,
Finanční zdroj	Např. NPŽP (v rámci činnosti Paktu starostů pro klima a energii)

Označení a název	A4.1 Podpora partnerství mezi veřejnou správou a soukromým sektorem
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.DD.12) Ve městě není dostatek veřejných dobíjecích stanic pro elektromobily, respektive nejsou na místech, kde je vhodné je umístit (obchodní centra, P+R parkoviště).</p> <p>(S.PE.01) CZT systémy zásobují většinu bytových domů. Tam, kde jsou páteřní rozvody CZT z blokových kotelen je ještě potenciál pro připojení dalších odběrů dalších objektů. Existuje jedna kotelna na biomasu, vytápí dva propojené systémy CZT sídliště U Hřbitova a U Pivovaru. Město vlastní podíl v kotelnách, má v rukou alespoň část zdrojů, o kterých může rozhodovat.</p> <p>(W.PE.02) Zatím velká závislost na fosilních palivech pro vytápění – převažuje zemní plyn.</p> <p>W.PE.03) Nedostatečné ambice/cíle pro přechod na cirkulární ekonomiku v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu.</p> <p>(S.PE.06) Bosch v Jihlavě vyvíjí technologie pro snižování uhlíkové stopy.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika</p> <p>Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura</p> <p>Prioritní oblast 13: Investiční činnost</p>
Popis	<p>Mitigace změny klimatu představuje klíčový princip pro stávající programové období EU (2021–2027). Opatření směřuje k implementaci cílů Zelené dohody pro Evropu v Jihlavě na bázi spolupráce veřejného a soukromého sektoru.</p> <p>Město má pouze malé možnosti samo realizovat adaptační a mitigační opatření v oblasti energie, dopravy (zejména individuální) a průmyslu ve městě. Veřejné instituce přímo odpovídají odhadem pouze za 5 % celkových emisí skleníkových plynů, které generuje město Jihlava (tj. emise spojené s obyvateli města, soukromým a veřejným sektorem). Veřejný sektor však může v oblasti snižování emisí skleníkových plynů hrát klíčovou roli a spolupracovat se soukromým sektorem mj. tím, že bude iniciovat/ podporovat užitečné soukromé mitigační iniciativy. Typickým příkladem mohou být projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) v oblasti obnovitelných zdrojů energie či rozvoje elektromobility ve městě.</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Konkrétně se může jednat o spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem v následujících oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PPP projekty v oblasti energetických úspor – např. instalace úsporného LED veřejného osvětlení podél cyklotras a cyklostezek a v rámci průmyslových zón. • PPP projekty v oblasti nízkoemisních zdrojů tepla – rozvoj CZT napojeného na zdroje na biomasu, případně využití energie prostředí (tepelná čerpadla) či fototermitické zdroje (např. ohřev teplé užitkové vody pro akvapark či veřejný bazén ve městě). • Součinnost při realizaci mitigačních opatření podniků působících ve městě (např. instalace FV panelů na v průmyslových areálech či na parkovištích v těchto areálech). • Rozvoj dalšího napojení průmyslových zón na cyklostezky a cyklotrasy. • Zřízení veřejných dobíjecích stanic pro elektromobily a elektrokola ve spolupráci se soukromým sektorem (např. s energetickými firmami a podniky působícími v průmyslových zónách za pomoci součinnosti města). • Rozvoj systému carsharing a carpooling, vč. vymezení parkovacích míst

	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora principů cirkulární ekonomiky ve spolupráci s podniky působícími ve městě (viz samostatná opatření). • Podpora využití biodpadu a gastroodpadů na tvorbu kompostu a jeho využívání na pozemcích města (viz samostatná opatření). <p>Je navržen následující postup:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmapování soukromého sektoru ve městě z pohledu „mitigačního potenciálu“ a odpovídajících cílů jednotlivých podniků, jejich chystaných investičních kroků ke snižování vlastních emisí skleníkových plynů. 2. Podpora PPP projektů, které budou v souladu s touto strategií a mitigačními cíli podniků působícími ve městě. 3. V případě identifikace mezer či nedostatků z pohledu uvedených prioritních kroků následuje aktivní hledání partnera pro realizaci uvedených cílů (např. energetická firma pro instalaci FV panelů v průmyslových areálech či na parkovištích). 4. Pravidelné vyhodnocení úspěšnosti a kalkulace přínosu z pohledu úspor skleníkových plynů. <p>Příklad:</p> <p>Společnost Bosch globálně deklaruje cíl uhlíkové neutrality již v roce 2020, který je zatím založen na kompenzacích. Do roku 2030 plánuje řadu investic do snížení své absolutní uhlíkové náročnosti. Je možné hledat win-win řešení pro závod v Jihlavě k snižování emisí skleníkových plynů tohoto závodu, ale i města jako celku.</p>
Hlavní aktér/gestor	ÚMA ve spolupráci s UAS, spolupráce s Okresní hospodářskou komorou Jihlava a soukromými společnostmi
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.2: Uhlíkově neutrální město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	uhlíková stopa města Jihlavy (tuny CO _{2eq} /obyvatele), sektorová uhlíková stopa – energie, doprava, odpad (tuny CO _{2eq} /obyvatele), počet PPP mitigačních projektů realizovaných ve městě za rok, úspora emisí skleníkových plynů z PPP projektů (tuny CO _{2eq} /obyvatele)
Způsob ověření	Zpráva o uhlíkové stopě města (aktualizace každé 2 roky), sektorové členění uhlíkové stopy města, evidence PPP projektů – plánovaných a realizovaných
Souvisí s opatřeními	A3.3, A4.2, A6.1, A6.2, A8.2
Finanční zdroj	Soukromé investiční prostředky firem, Modernizační fond, NPO, ENER G

Označení a název	A4.2 Podpora partnerství mezi magistrátem města a dalšími podílíky z veřejného sektoru
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.PE.03) Nedostatečné ambice/cíle pro přechod na cirkulární ekonomiku v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu.</p> <p>(O.SP.01) Stimuly EU v oblasti Zelené dohody pro Evropu na přípravná i realizační opatření v oblasti mitigace i částečně adaptace.</p> <p>(O.EK.01) Úspory provozních nákladů soukromých i veřejnoprávních subjektů plynoucí z realizace adaptačních a mitigačních opatření na budovách.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura</p>
Popis	Město a jeho organizace „jde příkladem“ v realizaci mitigačních opatření. Je jejich průkopníkem a iniciátorem. Město reaguje na celospolečenskou poptávku.

	<p>Opatření směřuje „dovnitř“ – na realizaci adaptačních a mitigačních opatření na vlastním majetku města a majetku svých příspěvkových organizací (budovy, pozemky, vozidla, ad.). Východiskem je zmapování současného stavu tohoto majetku z hlediska klimatické změny (připravenost, adaptační kapacita, produkce emisí skleníkových plynů) pomocí nástroje Klimasken či obdobného a vytvoření seznamu doporučených opatření pro jednotlivé budovy, pozemky či vozidla. Dalším krokem je projektová činnost včetně zajištění financování z externích i vnitřních zdrojů. Následuje implementace a vyhodnocení.</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Příklad typových opatření na majetku města a jeho organizací:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při rekonstrukcích budov v majetku statutárního města Jihlava a jím zřízených organizací nahrazovat fosilní paliva (v současné době převládající zdroj vytápění budov) nízkouhlíkovými variantami (tepelná čerpadla, elektřina z obnovitelných zdrojů ad.). • Zavádět výrobu teplé vody s využitím sluneční energie – instalovat fototermické panely na veřejných budovách pro ohřev teplé užitkové vody; využívat odpadní teplo z teplé vody pro ohřev vzduchu v budovách (např. v rekuperačních jednotkách). • Podpořit výrobu elektřiny z OZE – instalovat fotovoltaické panely na střechách veřejných budov, podpořit akumulaci této energie (baterie); vlastní výrobu z fotovoltaických panelů využívat alespoň pro krytí „režijní“ spotřeby budov (osvětlení, vzduchotechnika). • Zajistit dodavatele, resp. tarif elektřiny pro budovy v majetku statutárního města Jihlava a organizací města – zajistit nákup „zelené“ elektřiny z OZE. • Uplatňovat při rekonstrukci budov a komunikací v majetku statutárního města Jihlavy a jím zřízených organizací adaptační zásady hospodaření s dešťovou vodou (HDV), jako jsou opatření pro snížení srážkového odtoku, výstavba vsakovacích zařízení bez regulovaného odtoku, výstavbu vsakovacích zařízení s regulovaným odtokem, výstavbu retenčních objektů a s regulovaným odtokem a využívání tzv. „šedé“ vody v budovách. • Budovat propustné a polopropustné povrchy • Budovat zelené střechy a fasády, případně mokřadní střechy a fasády • Vysazovat stínící a chladící zeleň • Podporovat biodiverzitu v rámci veřejných prostranství (vhodné prostředí a útočiště pro hmyz, ptáky, rostliny či houby, dřeviny, keře a malé savce) • Budovat vodní plochy, jezírka, mokřady, kořenové čistírny. • Preferovat využití recyklovaných materiálů (např. betonový recyklát) a materiálů z místa • Preferovat infrastrukturu pro pěší, cyklistickou a veřejnou dopravu a dostupnosti budov v majetku statutárního města Jihlava a organizací města. Omezení počtu parkovacích míst. • Zastínění parkovacích ploch FV panely či přístřešky se zelenými střechami.
Hlavní aktér/gestor	KP
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti I. Inovativní a digitální Jihlava N.1: Silná identita a soudržné komunita
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	uhlíková stopa MMJ (tuny CO _{2eq}), uhlíková stopa příspěvkových organizací (tuny CO _{2eq}), úspora emisí skleníkových plynů z realizovaných projektů za rok (tuny CO _{2eq} /rok)
Způsob ověření	Zpráva o uhlíkové stopě města a příspěvkových organizací (aktualizace každé 2 roky), sektorové členění uhlíkové stopy města, evidence projektů – plánovaných a realizovaných

Souvisí s opatřeními	A1.3, A1.4, A3.3, A5.1
Finanční zdroj	Modernizační fond, NPO, NPŽP 2021-2027

Označení a název	A5.1 Zahrnutí témat úspor vody, energií ad. do dlouhodobé informační a osvětové činnosti směřované k obyvatelům i soukromému a veřejnému sektoru
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.13) Samotný magistrát má rezervy v oblasti svého provozu (např. úspory energií). Na úřadě se nezřídka nezhasíná v místnostech, kde nikdo není, topí se při otevřeném okně, nejsou perlátory. Nezrealizovalo se využití šedé vody u rekonstrukce. Koncentrace CO ₂ v zimě překračují v kancelářích s více zaměstnanci hygienické limity. (W.BI.04) Řada obyvatel z důvodu neznalosti cenné sukcesí vzniklé ekosystémy považuje za neudržované a problematické a poptává jejich nahrazení něčím upravenějším, ale z pohledu biodiverzity méně hodnotným.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika
Popis	Opatření se sestává ze dvou samostatných linií. Pro širokou veřejnost se jedná o dlouhodobou kampaň, která se bude věnovat tématům změny klimatu, mikroklimatu města, vnitřního prostředí města, vody v krajině, energií a úspor a města krátkých vzdáleností. Je vhodné ji připravovat od základu s ekocentry a dále jako s partnery s organizacemi popularizujícími dílčí témata a zároveň využívat různých způsobů oslovování občanů různých věků prostřednictvím měsíčníku města po akce a možnost jednoduchých konzultací a poradenství. Pro investory a developery je naopak zásadní připravit vysvětlující materiály k zásadám pro investory (opatření A2.2) tak, aby měli k dispozici základní vysvětlení, proč jsou dané požadavky a parametry důležité, jak je řešit a odkazy na podrobnější odborné informační zdroje.
Nástin konkrétních kroků	Standardní kroky přípravy komunikační kampaně.
Hlavní aktér/gestor	OVV/UAS
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Téma je vědomě uchopeno v komunikační strategii (či jiném obdobném materiálu) města. Budou publikované minimálně 4 články s minimálně 1 infografikou v papírové verzi zpravodaje města (Ježkovy oči) za rok.
Způsob ověření	Komunikační strategie/plán města; Ježkovy oči (archiv)
Souvisí s opatřeními	A2.2, A3.2, A4.1, A4.2, A5.2
Finanční zdroj	NPŽP (např. v rámci činnosti Paktu starostů pro klima a energii), EFEKT III

Označení a název	A5.2 Zajištění efektivní komunikace rizik a mimořádných událostí souvisejících se změnou klimatu s veřejností vč. zajištění osvěty a poradenství v oblasti dopadů změny klimatu
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.JI.01) Absence rozvoje výchovy k udržitelnosti ve strategických dokumentech města a jeho provázanosti s relevantními národními a globálními rámci, zejména v Místním akčním plánu rozvoje vzdělávání.</p> <p>(O.SZ.01) Růst ochoty podílet se na realizaci potřebných opatření v důsledku rostoucího zájmu mladé generace o „ekologii“ a ochranu klimatu a mírný růst uvědomění obyvatel napříč věkovým spektrem o důležitosti problematiky a široké podpory adaptačních a mitigačních opatření.</p> <p>(O.SZ.02) Možnosti využití osvěty/EVVO pro povědomí o souvislostech v důsledku předpokládané podpory EVVO v oblasti změny klimatu.</p> <p>(W.ZH.06) Kapacita zařízení poskytujících sociální péči je nedostatečná (ohrožení péče o zranitelné skupiny v obecné rovině).</p> <p>(W.MO.03) Neexistuje možnost přímého varování občanů z hladinoměřů a srážkoměrů.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 6: Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost
Popis	Předmětem opatření je osvěta obyvatel v oblasti krizového řízení s využitím webu města, sociálních sítí a tištěných a online médií. Osvětu v oblasti krizového řízení je zapotřebí provádět primárně u nejvíce zranitelných skupin a provozovatelů zařízení pro tyto klienty. Dále budou zahrnuta klíčová sdělení týkající se ochrany obyvatel při vlnách veder, suchu, povodni a extrémních jevech do médií primárně určených seniorům (a dětem), případně zdravotně postiženým.
Nástin konkrétních kroků	Uskutečnit alespoň jedno pracovní setkání k této tématice a ideálně také jedno setkání pro širší veřejnost. Zahrnout program prevence v oblasti klíčových rizik v Krizovém plánu ORP Jihlava do aktivit Zdravého města Jihlava například formou osvětové kampaně na sociálních sítích, přednášek, aktivit pro děti a mládež.
Hlavní aktér/gestor	OVV/UAS
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC5 Je dosaženo vysoké efektivnosti systému včasného varování a odpovědné reakce obyvatel
Indikátor	Tematické pracovní setkání a setkání s veřejností, reflexe problematiky v Krizovém plánu ORP Jihlava a realizace osvětové kampaně zaměřené na zranitelné osoby
Způsob ověření	Průběžná komunikace tématu na sociálních sítích a offline, kontrolní role UAS
Souvisí s opatřeními	A1.2, A3.2, A5.1, B2.1, B2.2, B4.1, B4.2, B5.2, C1.1
Finanční zdroj	NPŽP (např. v rámci činnosti Paktu starostů pro klima a energii)

Označení a název	A6.1 Využívání nástroje Energy Performance Contracting (EPC)
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(S.PE.01) CZT systémy zásobují většinu bytových domů. Tam, kde jsou páteřní rozvody CZT z blokových kotelen je ještě potenciál pro připojení dalších odběrů dalších objektů.</p>

	<p>Existuje jedna kotelna na biomasu, vytápí dva propojené systémy CZT sídliště U Hřbitova a U Pivovaru. Město vlastní podíl v kotelnách, má v rukou alespoň část zdrojů, o kterých může rozhodovat.</p> <p>(W.PE.02) Zatím velká závislost na fosilních palivech pro vytápění – převažuje zemní plyn.</p> <p>W.PE.03) Nedostatečné ambice/cíle pro přechod na cirkulární ekonomiku v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika</p>
Popis	<p>Opatření je relevantní v případě, kde investiční kapacita města neumožňuje budovat vlastní zdroje ke zvýšení podílu nízkoemisních zdrojů v energetickém mixu města. Cílem opatření je dosáhnout úspor energie a vyššího využití obnovitelných nízkoemisních zdrojů ve městě s využitím nástroje EPC. Jde o přístup, který obnáší návrh úsporných opatření, přípravu, realizaci a zajištění financování projektu vedoucím k úsporám spotřeby energie v budovách v majetku statutárního města Jihlavy a jím zřizovaných organizací.</p> <p>Metoda funguje na splátkovém principu, město tedy k její realizaci nepotřebuje žádné vlastní investiční finanční zdroje. Po uzavření příslušného kontraktu bude město postupně splácet realizátorovi z výsledných a smluvně garantovaných úspor. Opatření negeneruje další náklady pro rozpočet města ani další veřejné zdroje.</p> <p>Veškerá rizika projektu nese poskytovatel a v případě, že úspora není dosaženo dle předem stanoveného modelu, nese poskytovatel i finanční dopady tohoto neúspěchu. Investice do projektu metodou EPC mají návratnost 6 až 10 let. Je možné s ním dosáhnout snížení až 40 % nákladů na energie.</p> <p>Je však nutné projekt zadat s tím, že jsou úspory dostatečně ambiciózní. Hrozí, že investor EPC při optimalizaci na vnitřní výnosové procento investice zvolí variantu méně výhodnou pro město.</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytipování vhodných projektů pro využití nástroje EPC (energetik města) 2. Projektová příprava 3. Veřejná soutěž na realizaci EPC projektu 4. Implementace
Hlavní aktér/gestor	Energetik města (ORM), spolupráce s poradenskými firmami v oblasti energie a EPC
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.2: Uhlíkově neutrální město</p> <p>U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město</p>
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Úspora energie z realizovaných projektů za rok (MWh/rok), úspora emisí skleníkových plynů z realizovaných projektů za rok (tuny CO _{2eq} /rok), přesné hodnoty indikátoru je třeba realisticky nastavit v rámci aktualizace Koncepce energetických úspor
Způsob ověření	Projektová dokumentace (vyhodnocení úspor energie), projektová dokumentace (vyhodnocení úspor emisí skleníkových plynů)
Souvisí s opatřeními	A4.1, A6.4, B1.1
Finanční zdroj	Rozpočet města, soukromé prostředky – investiční prostředky vložené do EPC projektu, EFEKT III

Označení a název	A6.2 Výběr dodavatele elektrické energie na dodavatele z obnovitelných zdrojů (elektřina se zárukou původu či smlouvy o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů).
Vazba na SWOT	Citace SWOT (O.EK.03) Nákup „zelené“ „nízkouhlíkové“ elektřiny pro spotřebu v rámci majetku statutárního města Jihlava, případně dalších veřejných subjektů ve městě (bytová družstva, Kraj Vysočina, příspěvkové organizace města, ad.) (T.EK.01) Nedostatek financí veřejného sektoru na realizaci potřebných opatření v důsledku kombinace efektu snížení daní a déle trvající recese v důsledku pandemie.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství
Popis	Spotřeba elektrické energie v budovách v majetku města stejně jako u dalších veřejných institucí představuje významnou část nepřímého dopadu těchto institucí na klima. V rámci veřejné soutěže na dodavatele této energie dosud nebyl brán v potaz ohled na uhlíkovou náročnost dodané elektřiny (vyjádřenou v kg CO _{2eq} /KWh nakoupené elektřiny). V současné době je přitom možné nakupovat elektřinu z obnovitelných zdrojů, jejíž dopad na klimatický systém je menší. Je možné využít nástroje jako je certifikát záruky původu dodané elektřiny, případně Power Purchase Agreements (PPA), tedy smluv o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Výhodou tohoto nástroje pro město (případně další veřejné subjekty) je dlouhodobá fixace ceny za odebranou elektřinu. Stejná cena elektřiny může být přitom zajištěna pro celé období trvání smluvního vztahu nebo na jednotlivá dílčí období s možností dalších úprav podle předem sjednaných podmínek. Organizaci veřejné soutěže a nákup elektřiny z obnovitelných zdrojů je možné využít existující právní rámec a příklady dobré praxe. Příklady je možno využít z databáze Odpovědné veřejné zadávání (http://sovz.cz). Další podklad – Směrnice Evropské komise o „Zeleném nakupování“ a související metodiky – https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm a Pravidla uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy – https://www.mzp.cz/cz/setrna_verejna_sprava . Viz rovněž interní Směrnici pro udržitelné zadávání veřejných zakázek.
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizace veřejné soutěže na dodavatele elektřiny z obnovitelných zdrojů pro majetek statutárního města Jihlavy, 2. Výběr dodavatele, který poskytne „Certifikáty záruky původu“ nebo „PPP“ na elektřinu v požadovaném množství 3. Vyhodnocení ekonomického a klimatického přínosu tendru (nárůst/pokles ceny dodané elektřiny, množství ušetřených emisí).
Hlavní aktér/gestor	KT/Energetik města (ORM)/ÚMA, spolupráce s dodavateli elektřiny
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Množství elektřiny z obnovitelných zdrojů nakoupených MMJ a dalšími subjekty z veřejné sféry [MWh/rok], úspora emisí skleníkových plynů z realizovaných nákupů zelené elektřiny za rok [tuny CO _{2eq} /rok]
Způsob ověření	Interní evidence magistrátu města Jihlavy – podíl elektřiny z OZE, faktury a evidence dodavatelů elektřiny
Souvisí s opatřeními	A6.1

Finanční zdroj	Rozpočet města, rozpočty dalších subjektů, které se účastní tendru (bytová družstva, Kraj Vysočina, příspěvková organizace města ad.)
Označení a název	A6.3 Iniciace vzniku energetického společenství včetně uvolnění/pronájem pozemků nebo střech vhodných pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů tomuto společenství
Vazba na SWOT	Citace SWOT (O.TI.01) Rozvoj inteligentních sítí a rozvoj komunitní energetiky umožní snadnější využití obnovitelných zdrojů s nestálým výkonem (slunce, vítr). O.SZ.01) Růst ochoty podílet se na realizaci potřebných opatření v důsledku rostoucího zájmu mladé generace o „ekologii“ a ochranu klimatu a mírný růst uvědomění obyvatel napříč věkovým spektrem o důležitosti problematiky a široké podpory adaptačních a mitigačních opatření. (O.SP.01) Stimuly EU v oblasti Zelené dohody pro Evropu na přípravná i realizační opatření v oblasti mitigace i částečně adaptace
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika
Popis	Energetická společenství (ES) jsou významným nástrojem komunitní energetiky a mohou mít značný mitigační přínos pro celé město. Rovněž vedou k potřebné decentralizaci energetiky a zvýšení odolnosti města a členů těchto společenství vůči výpadkům elektřiny (tzv. black-out), mají tedy i adaptační rozměr. Legislativně se opírají o novelizovaný energetický zákon (zákon o podporovaných zdrojích energie č. 165/2012 Sb.) Dalším benefitem je stabilita ceny a její snížení vůči budoucímu vývoji, resp. odolnost nejen vůči blackoutu, ale i vůči výkyvům a zdražování. Pro vytvoření ES musí vzniknout nová právnická osoba v podobě spolku, družstva nebo jiné právnické osoby. Ta musí splňovat podmínku otevřenosti a dobrovolnosti členství v dané právnické osobě. Město může být v dané právnické osobě členem nebo společníkem a nastavit její fungování tak, aby v ní měla rozhodující slovo. ES poskytuje městu příležitost spojit ve společenství síly s místními občany i malými a středními podnikateli, kteří se do něj mohou taktéž zapojit a přinést do jejího fungování potřebné znalosti a finance.
Nástin konkrétních kroků	1. Založení společenství – Město může být zakladatelem případně partnerem energetického společenství v Jihlavě. Primárním účelem nové právnické osoby tvořící energetické společenství nebude tvorba zisku, ale uspokojování environmentálních, hospodářských nebo sociálních potřeb svých členů. 2. Vytipování vhodných pozemků/střech pro instalaci FV panelů, případně využití dalších obnovitelných zdrojů energie v rámci ES. Řešení majetkoprávních vztahů. 3. Žádost o licenci Energetického regulačního úřadu Pokud bude energetické společenství provozovat výrobu elektřiny s instalovaným výkonem nad 10 kW, musí požádat Energetický regulační úřad o vydání licence na výrobu elektřiny. 4. Organizace fungování společenství Je nutné vyčlenit potřebnou kapacitu pro organizační a technické zajištění chodu ES.
Hlavní aktér/gestor	UAS/MO, spolupráce se zájemci o participaci v energetickém společenství
Priorita	3 - horizont implementace 7–10 let (dlouhodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje

Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Vznik ES [ano/ne], počet členů ES (právnických a fyzických osob), instalovaná kapacita obnovitelných zdrojů energie v rámci ES [MWh]
Způsob ověření	Stanovy Energetického společenství, interní evidence ES
Souvisí s opatřeními	A6.2, A6.4, A3.2, A6.5
Finanční zdroj	Modernizační fond (KOMUENERG), zisky z prodeje vyrobené elektřiny, EFEKT III

Označení a název	A6.4 Využití obnovitelných zdrojů energie na budovách města a akumulace elektrické energie do vhodných úložišť (baterie), podpora tepelných čerpadel pro vytápění a klimatizaci budov a využití agrivoltaiky a polopropustné fotovoltaiky na pozemcích města.
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.06) Zatím málo využití střechy pro výrobu energie formou fotovoltaických panelů. (O.SP.01) Stimuly EU v oblasti Zelené dohody pro Evropu na přípravná i realizační opatření v oblasti mitigace i částečně adaptace (W.PE.01) V památkové rezervaci není možné využívat běžné fotovoltaické a fototermické panely.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika
Popis	<p>Celé opatření by se mělo opírat o aktualizovanou Energetickou koncepci města tak, aby vycházela z dekarbonizačních cílů Evropské unie (konkrétně Zelené dohody pro Evropu). Budovy statutárního města Jihlava a jím zřizovaných organizací (např. školy) jsou zatím velmi málo využity pro výrobu obnovitelné elektřiny či tepla. Cílem opatření je zmapovat potenciál budov v majetku města pro využití obnovitelných zdrojů energie a rovněž možnosti pro ukládání této elektřiny v rámci bateriových úložišť pro lepší rozložení výroby a spotřeby této energie.</p> <p>V dlouhodobějším horizontu (10 let) je při obnově zdrojů vytápění možné zaměřit se na budovy v majetku města nenapojené na systém CZT. Je možné navrhnout a realizovat nahrazení vytápění plynem na zdroj tepla z energie prostředí (tepelná čerpadla) případně jiný vhodný nízkouhlíkový zdroj.</p> <p>V dlouhodobějším horizontu (10 let) je rovněž možné posoudit využití pozemků města z pohledu využití zdrojů obnovitelné energie.</p> <p>V dalším kroku dojde k projektové přípravě, zajištění potřebných financí (externí dotační prostředky, Energetické společenství, PPP projekty ad.) a instalaci.</p> <p>Posledním krokem je vlastní realizace.</p> <p>V rámci budov v památkové rezervaci je nutné při realizaci brát zřetel na omezení vyplývající z památkové péče, ale lze předpokládat posun i v této oblasti v horizontu 5–10 let.</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmapování majetku města a jeho PO z hlediska potenciálu pro instalaci obnovitelných zdrojů energie 2. Zajištění projektové přípravy a financování 3. Instalace zdrojů čisté energie a zajištění jejich provozu a údržby 4. Vyhodnocení mitigačního a ekonomického přínosu (návratnost)
Hlavní aktér/gestor	Energetik města (ORM)/KT ve spolupráci s UMA, spolupracující s firmami instalujícími panely apod.

Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý – především zmapování potenciálu)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město I. Inovativní a digitální Jihlava
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Instalovaný výkon FV elektráren na budovách města a jeho organizací za rok [kWh / rok], instalovaná akumulační kapacita bateriových úložišť v budovách města a jeho organizací (za kWh / rok), instalovaný výkon tepelných čerpadel v budovách města a jeho organizací [kWh / rok], instalovaný výkon FV elektráren (agrivoltaika a polopropustná fotovoltaika) na pozemcích města a jeho organizací za rok [kWh / rok]
Způsob ověření	Evidence městského energetika
Souvisí s opatřeními	A3, A4.1, A6.3 (město jde příkladem),
Finanční zdroj	Modernizační fond (HEAT, RES+), zisky z prodeje vyrobené elektřiny a tepla, NPO, OPŽP 2021-2027

Označení a název	A7.1 Adaptace vhodných ploch s potenciálem pro rozvoj OZE
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.06) Zatím málo využití střechy pro výrobu energie formou fotovoltaických panelů. (W.PE.01) V památkové rezervaci není možné využívat běžné fotovoltaické a fototermické panely. Teoreticky lze použít designově akceptovatelné, ale dražší a méně účinné technologie.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika
Popis	<p>V rámci administrativního území města Jihlavy se nachází velké množství ploch (ať už v majetku města či dalších subjektů) s potenciálem pro rozvoj a využití obnovitelných zdrojů energie.</p> <p>Příkladem jsou parkovací plochy pro zaměstnance podniků v průmyslových zónách města.</p> <p>Dalšími vhodnými plochami jsou zastávky autobusové dopravy, autobusové a vlakové nádraží, točny a další vhodné „ostatní plochy“ dle katastru nemovitostí v majetku města. Tyto plochy až na malé výjimky nejsou adaptovány na změnu klimatu (nepropustné plochy, chybí zastínění a prvky pro podporu místní biodiverzity) a rovněž mají negativní vliv na celkové emise skleníkových plynů (dojíždění zaměstnanců a parkování aut se spalovacími motory, chybějící infrastruktura pro dobíjení elektromobilů a elektrokol).</p> <p>Pilotním cílem je ve spolupráci se soukromým sektorem (případně PPP projekt – viz A4.1 Podpora partnerství mezi veřejnou správou a soukromým sektorem) navrhnout a realizovat projekt zastínění vybraného parkoviště v průmyslové zóně města FV panely. Ten bude mít jak adaptační přínos (zastínění parkujících aut), tak přínos mitigační (výroba elektřiny z OZE, možnost instalace dobíjecí infrastruktury pro parkující elektromobily). Zkušenosti z pilotního projektu pak mohou být využity pro podobné řešení parkovišť v majetku města.</p> <p>Doporučeným partnerem pro realizaci projektu je společnost Bosch Diesel, s. r. o. Celá skupina Bosch deklaruje cíl uhlíkové neutrality v roce 2020 (viz A4.1 Podpora partnerství mezi veřejnou správou a soukromým sektorem), proto by měla být přístupná jednání a (spolu)financování navrženého opatření.</p> <p>V další fázi lze vytipovat další vhodné plochy a odpovídající projekty pro využití obnovitelných zdrojů energie.</p>

Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytipování partnera ze soukromého sektoru pro realizaci pilotního projektu zaměřeného například na zastínění parkoviště FV panely, zahájení jednání 2. Zajištění projektové přípravy a financování 3. Instalace zdrojů čisté energie a zajištění jejich provozu a údržby 4. Vyhodnocení mitigačního a ekonomického přínosu (návržatnost)
Hlavní aktér/gestor	OD/SMJ
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město C.2: Dopravně dostupné centrum kraje
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Instalovaný výkon FV elektráren na parkovištích v průmyslových zónách za rok [kWh / rok]
Způsob ověření	Evidence městského energetika nebo popřípadě investora
Souvisí s opatřeními	A6.4, A6.3
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027, NPŽP, NPO, Modernizační fond, prostředky soukromých subjektů

Označení a název	A7.2 Podpora sanací bytových domů s cílem snížení spotřeby energie a uhlíkové stopy
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.PE.02) Zatím velká závislost na fosilních palivech pro vytápění – převažuje plyn
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství
Popis	<p>Podpora aktivit, které usnadní společenství vlastníků a drobným soukromým vlastníkům připravit a realizovat energetickou sanaci bytového domu tak, aby se co nejvíce blížila standardu téměř nulové budovy a zároveň byla architektonicky kvalitní a v souladu s místním urbanistickým kontextem. Podpory lze docílit prostřednictvím zvýšení dostupnosti informací, sdílením dobré praxe a konzultacemi. Zahnuje tyto aktivity (a případně další účelné):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Šíření informací – publikování informací pomocí městských kanálů (web, sociální sítě, tištěný měsíčník). Tvorba obsahu ve spolupráci se specializovanými profesními organizacemi (např. Centrum pasivního domu, Agentura Koniklec, Nadace Partnerství apod.) • Oceňování příkladů dobré praxe v pravidelné soutěžní přehlídce s oceněním dobrých řešení. • Usnadnění kontaktů na organizace a poradenské služby, které mohou pomoci se zadáváním a dozorováním projektů. • Jednoduché konzultace jak zadávat a řídit projekt. • Podpora sdílení zkušeností – šíření příkladů dobré praxe, propojování SVJ pro výměnu zkušeností, popularizace příkladů dobré praxe z jiných měst. Podpora iniciativ, které toto budou zajišťovat zprostředkováním prostor či finanční.
Nástin konkrétních kroků	Konkrétní kroky se budou vyvíjet podle toho, jaké cesty se ukážou úspěšné a nosné.

Hlavní aktér/gestor	UAS, ÚMA, ORM (energetik města), kancelář primátorky
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město N.3: Kvalitní a různorodé bydlení
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	6 Článků v různých informačních kanálech města (web, sociální sítě, Ježkovy oči) Existence soutěžní přehlídky 5 Konzultací k přípravě projektů/rok
Způsob ověření	Web, sociální sítě, Ježkovy oči (archiv)
Souvisí s opatřeními	A1.1, A1.2, A1.4, A5.1
Finanční zdroj	Modernizační fond (ENERGov), NPŽP, NPO

Označení a název	A7.3 Podpora elektromobility – budování infrastruktury pro nabíjení elektrovozidel a elektrokol na vhodných pozemcích města
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.DD.12) Ve městě není dostatek veřejných dobíjecích stanic pro elektromobily, respektive nejsou na místech, kde je vhodné je umístit (obchodní centra, P+R parkoviště). (W.UP.02) Část obyvatel Jihlavy se vystěhovala do samostatných sídel, část mimo správní území města do sousedních obcí jihlavské aglomerace neefektivních na obsluhu MHD a bez pěší dostupnosti vybavenosti. To znamená zároveň větší spotřebu energie a větší zranitelnost rostoucí závislosti na individuální automobilové dopravě. (W.UP.03) Území Kraje Vysočina nefunguje jako region krátkých vzdáleností. Jihlava není etablovaná jako silné meziregionální centrum, i když postupně posiluje. Důležitým důvodem je nedostatečná veřejná doprava po regionu.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Opatření bude navazovat na aktualizace Plánu udržitelné městské mobility a Generelu cyklistické dopravy a cyklotras Jihlavy (opatření B7.7 a B7.8). Smyslem je postupně vybudovat dostatečnou dobíjecí infrastrukturu pro uživatele elektromobilů, kteří je nemohou dobít ve vlastní garáži nebo jako služební auto na pracovišti (obyvatelé města bydlící v bytových domech bez vlastních garáží a návštěvníci města). Sestává ze dvou relativně nezávislých částí: <ul style="list-style-type: none"> • Samostatné budování dobíjecích stanic na místech parkování velkého množství vozidel (parkoviště P+R, parkoviště ZOO, parkoviště multifunkční arény apod.). • Návrh systémového řešení zajištění dobíjení elektromobilů v oblastech s bytovými domy – potřeby navýšení kapacit trafostanic a el. vedení, trasování a řešení nových rozvodů a řešení dobíjecích stanic u rezidentních parkovacích stání. Následně postupné budování z většiny v rámci rekonstrukcí inženýrských sítí a veřejných prostranství tak, aby se rozložily náklady „zabitím více much jednou ranou“. <p>Opatření bude realizovat primárně soukromý sektor. Role města spočívá v přípravě možnosti jednoduchého umístění nabíjecí infrastruktury, srozumitelných pravidel pro design, četnost, vedení sítí apod. a pravidel u novostaveb (u bytových domů, rodinných domů, obchodních center). Tato pravidla může do budoucna shrnout zastřešující dokument „Plán rozvoje elektromobility a nabíjecí infrastruktury ve městě“.</p>

Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadání zpracování „Plánu rozvoje elektromobility a nabíjecí infrastruktury ve městě“. 2. Vytváření plánu, spolupráce města, soukromého sektoru (energetické firmy, automobilky) a zpracovatele. 3. Realizace navržených kroků – vytváření dobíjecí a další infrastruktury pro podporu elektromobility ve městě v relevantních oblastech (parkoviště, jako řešení v oblastech s bytovými domy aj.). 4. Realizace dalších kroků, např. využití elektromobilů a elektrokol jako služebních vozidel magistrátu města Jihlavy, případně dalších veřejných institucí (sociální služby, technické služby, městská policie).
Hlavní aktér/gestor	OD/ORM, spolupráce ÚMA
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti C.2: Dopravně dostupné centrum kraje N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Existence aktualizace Plánu udržitelné městské mobility a generelu cyklistické dopravy a cyklotras Jihlavy (opatření B7.7 a B7.8) zahrnující dobíjecí infrastrukturu včetně indikátorů rychlosti realizace. Plnění stanovených indikátorů.
Způsob ověření	Aktualizace Plánu udržitelné městské mobility a generelu cyklistické dopravy a cyklotras Jihlavou, rozpočet města, stav v provozu
Souvisí s opatřeními	B6.6, B7.7, B7.8
Finanční zdroj	Modernizační fond, NPO

Označení a název	A8.1 Zpracování strategie Cirkulární Jihlavy (cirkulárního skenu materiálních toků v městě)
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.PE.03) Nedostatečné ambice/cíle pro přechod na cirkulární ekonomiku v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu. Chybí strategické uchopení redukce odpadu, opatření se omezují na drobné aktivity typu malé Re-use centrum, nástroje jako je odpovědné veřejné zadávání se nevyužívají, podpora ekonomické transformace není. Celková produkce odpadů má zatím vzrůstající trend. Zatím není připravený postup, jak splnit požadavky na nakládání s odpady platné od roku 2030.</p> <p>(W.MO.01) Není dořešená zranitelnost dalších sektorů v důsledku nedostatku vody a snížení dodávek - např. dopady na ekonomiku a výrobu.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika
Popis	<p>Smyslem opatření je vytvořit zastřešující strategický dokument, který na úrovni města systematicky uchopí oblast materiálních toků, odpadů a oběhového hospodářství. Tento dokument by měl nahradit stávající „Plán odpadového hospodářství 2017–2021“ (poslední vyhodnocení z roku 2019).</p> <p>Cílem jednotlivých doporučení a opatření „Cirkulární Jihlavy“ je změnit nastavení produkce ve městě tak, aby se zdroje vracely zpět, a tím se i minimalizoval dopad na životní prostředí. Navržená strategie by měla posílit konkurenceschopnost a technologickou vyspělost místního hospodářství, zvýšit bezpečnost dodávek surovin a odolnost vůči různým vnějším šokům, rozvíjet celkově udržitelný společenský systém, ale také vytvořit nová pracovní místa ve městě. Dalším cílem dokumentu by mělo být udržet</p>

	<p>hodnotu výrobků, materiálů a zdrojů tak dlouho v ekonomickém cyklu, jak je to jen možné, a vrátit je do výrobního cyklu na konci jejich používání, přičemž se minimalizuje tvorba odpadu. Snahou strategie má být především omezovat samotný vznik odpadů, zkvalitňovat odpadové hospodářství důrazem na recyklaci (podporou recyklačních technologií) a opětovné použití, zlepšením v oblasti bioodpadu, textilního, stavebního a potravinového odpadu, obalů a dosloužilé elektroniky.</p> <p>Dokument by měl odrážet národní „Strategický rámec cirkulární ekonomiky České republiky 2040“ a rozpracovat ho na úrovni města Jihlavy. Jednou z prioritních oblastí tohoto národního dokumentu je bod 10 „Cirkulární města a infrastruktura“, konkrétně „města a obce v maximální možné míře využívají cirkulární řešení a uzavírají materiálové cykly. V rámci budování infrastruktury jsou maximálně využívány druhotné suroviny“. Je opatření je možné zahrnout následující oblasti fungování města: obchod, logistika, výroba, odpady, zdroje, potraviny a potravinový odpad, stavebnictví, životní prostředí, sdílená ekonomika, vzdělávání.</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vypsání veřejné soutěže na zpracování strategie Cirkulární Jihlavy (včetně cirkulárního skenu), specifikace požadavků na dodavatele a obsahovou stránku dokumentu 2. Výběr zpracovatele a participativní zpracování dokumentu v souladu s touto Adaptační strategií a dalšími strategickými dokumenty udržitelné Jihlavy 3. Implementace, monitoring
Hlavní aktér/gestor	OŽP
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.1: Silná identita a soudržné komunity
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Vznik dokumentu Cirkulární Jihlava, počet uskutečněných úkolů (monitoring), množství směsného komunálního odpadu na obyvatele [kg/rok]
Způsob ověření	Evidence OŽP MMJ, cirkulární sken, evidence odpadů na území města
Souvisí s opatřeními	A1.2, A8.2, A8.3
Finanční zdroj	

Označení a název	A8.2 Podpora domácího kompostování a využití zbytků jídla z domácností a gastro provozů jako zdroje pro výrobu obnovitelné energie
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(S.PE.05) Existuje komunikační kampaň Zero waste s konkrétními projekty (městské kelímky, nákupní tašky, samolepka pro odmítání reklamních letáků apod.) viz web Jihlava bez obalů.</p> <p>(W.PE.03) Celková produkce odpadů má zatím vzrůstající trend. Zatím není připravený postup, jak splnit požadavky na nakládání s odpady platné od roku 2030.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika</p> <p>Prioritní oblast 11: Zemědělství</p>
Popis	<p>Vývoj množství vyříděného bioodpadu ve městě má pozitivní a rostoucí tendenci, přesto v systému sběru bioodpadu a jeho svozu existují značné rezervy z hlediska následného využití kompostu, případně jako zdroje pro výrobu obnovitelné energie (bioplyn). Podle vyhodnocení POH v roce 2019 dosahuje účinnost separace SKO u bioodpadu 51 %.</p> <p>V roce 2019 bylo ve městě vyříděno 2 311 t bioodpadu, což je 10 krát více než v roce</p>

	<p>2011. Cílem EU v dané oblasti je dosáhnout v roce 2023 zcela odděleného sběru komunálního a biologicky rozložitelného odpadu a zamezit jeho ukládání na skládky. Dalším cílem je redukce a využití potravinového odpadu, kterého odhadem vzniká v ČR 57 kg/osobu a rok, tj. v případě Jihlavy cca 3 000 tun za rok.</p> <p>Opatření směřuje k většímu využití domácího kompostování a zejména k využití vzniklého produktu (kompost). Cílem je podpořit třídění zbytků a jídla a dalších zdrojů bioodpadu jak z domácností, tak soukromého sektoru (gastro provozy, sektor malých, středních i velkých podniků). Dalším cílem je prosazení principu cirkularity – využití kompostu (případně digestátu) vzniklého z bioodpadů v Jihlavě pro zvětšení podílu organické hmoty v půdě v administrativním území města a případně pro udržitelné pěstování biomasy.</p> <p>Rovněž je možné posoudit možnosti využití bioodpadu a odpadních kalů vzniklých ve městě jako zdroje pro výrobu bioplynu a biometanu v rámci bioplynové stanice.</p> <p>Pro využití bioodpadů jakožto zdroje obnovitelné energie je vhodné spolupracovat v rámci širšího regionu.</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zpracování priorit v rámci strategie Cirkulární Jihlavy, pro lepší sběr a využití bioodpadů a odpadů z jídla v Jihlavě a podporu bioekonomiky v Jihlavě 2. Zlepšení systému kompostování a sběru bioodpadů a odpadů z jídla v Jihlavě (z domácností i provozoven). 3. Zlepšení využití bioodpadu/kompostu jako zdroje organické hmoty v půdě – domluva s místními zemědělci či subjekty hospodařícími na pozemcích v majetku města 4. Posouzení možnosti využití části komunálního bioodpadu z Jihlavy na výrobu bioplynu či (po nezbytné konverzi bioplynové stanice) na výrobu biometanu a jeho využití jako paliva pro systém MHD ve městě (zadání „studie proveditelnosti“).
Hlavní aktér/gestor	OŽP ve spolupráci s ORM
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.2: Uhlíkově neutrální město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Účinnost separace bioodpadů [%], podíl využitého kompostu/digestátu [%]
Způsob ověření	Realizace nástinu konkrétních kroků pod dohledem UAS
Souvisí s opatřeními	A8.1, A8.3
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	A8.3 Město aktivizuje veřejnost při rozvíjení komunitních zahrad a komunitního kompostování.
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.ZM.06) Poptávka po zahrádkách převyšuje jejich nabídku.</p> <p>(W.PE.03) Nedostatečné ambice/cíle pro přechod na cirkulární ekonomiku v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu. Chybí strategické uchopení redukce odpadu, opatření se omezují na drobné aktivity typu malé Re-use centrum, nástroje jako je odpovědné veřejné zadávání se nevyužívají, podpora ekonomické transformace není. Celková produkce odpadů má zatím vzrůstající trend. Zatím není připravený postup, jak splnit požadavky na nakládání s odpady platné od roku 2030.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 11: Zemědělství

Popis	<p>Tvorba a provoz komunitních zahrad a komunitního kompostování představuje pro města významně pozitivní prvek spojující v sobě adaptace a mitigace. Ve městě existuje velká poptávka pro zahrady, zahrádkaření a trávení volného času tímto způsobem, která převyšuje současnou nabídku.</p> <p>Zahrada je provozována komunitně společenstvím lidí nejčastěji z nejbližšího okolí, kteří mají přístup do všech prostor zahrady a zároveň se aktivně podílejí na péči o tyto prostory. Často ji využívají obyvatelé města nevládníci žádnou zahradu či chatu a společně pěstují různé druhy zeleniny, ovoce a bylinek. Komunitní zahrady se mohou stát jedním z hlavních elementů zelené infrastruktury pro adaptaci na klimatickou změnu. Umožňují omezení městských tepelných ostrovů, vstřebávání dešťové vody a snížení uhlíkové stopy uživatelů zahrady (částečné samozásobení potravinami).</p> <p>Pro tvorbu komunitních zahrad a komunitních kompostů je možné využít úspěšné příklady z dalších českých a moravských měst a také metodiku¹, která vznikla v Praze. Existují rovněž celostátně působící organizace, které odborně s tvorbou komunitních zahrad pomohou (např. Kokoza, CZ Biom, Ekodomov). Město může podpořit vznik a správu komunitních zahrad a komunitního kompostování drobnou odměnou pro správce těchto zařízení.</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Určení odpovědné osoby v rámci MMJ 2. Vytipování vhodných nevyužívaných pozemků 3. Fundraising – podpora zeleně a tvorby zahrad 4. Šíření povědomí o přínosu komunitních zahrad a kompostování mezi veřejností v Jihlavě 5. Založení formálního či neformálního spolku, založení ukázkové komunitní zahrady a kompostu 6. Šíření dobré praxe, vznik dalších zahrad ve městě v rámci sousedské spolupráce, „zdola“
Hlavní aktér/gestor	OŽP/MO
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Počet nově vzniklých komunitních zahrad a komunitních kompostů, počet zapojených občanů, počet informačních materiálů a dalších akcí k šíření povědomí o komunitních zahradách a komunitních kompostech
Způsob ověření	Evidence OŽP MMJ, evidence odpadů na území města a pomocí cirkulárního skenu
Souvisí s opatřeními	A8.1, A8.2
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

¹ Metodika. Zakládání komunitních zahrad. Hlavní město Praha https://adaptacepraha.cz/wp-content/uploads/2020/03/KOKOZA_Metodika_zakladani_komunitnich_zahrad.pdf

Oblast B: Odolné společenství

Zahrnuté oblasti

- Budovy a veřejná prostranství
- Cestovní ruch
- Doprava a dopravní infrastruktura
- Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost
- Zdraví a sociální péče
- Zeleň ve městě

Vize

Jihlava poskytuje vstřícný a bezpečný veřejný prostor s dostatkem zdravé druhově rozmanité a vzájemně propojené zeleně a nabízí přátelský multimodální systém cestování pro domácí i návštěvníky, přičemž město je pomáhá chránit ve všech místech pobytu před vedrem, suchem, nedostatkem pitné vody, extrémní počasí a myslí na všechny skupiny obyvatel včetně těch nejzranitelnějších.

Dílčí cíle

- B1 Město na základě systematického sledování dat přizpůsobuje budovy ve vlastnictví města do podoby co nejbližší budovám s téměř nulovou spotřebou energie při stabilním vnitřním mikroklimatu
- B2 Město chrání seniory, děti a sociálně zranitelné skupiny před zdravotními dopady změny klimatu přizpůsobením zařízení pro jejich pobyt
- B3 Město zajišťuje zranitelným skupinám přednostně v rizikovém období dobrou dostupnost zdravotní péče zejména ve smyslu mobility
- B4 Město bude rozšiřovat a propagovat všechny nástroje pro včasné varování před krizovými situacemi včetně aktualizace potřebných podkladů a vytváření nových komunikačních kanálů
- B5 Město se bude trvale a aktivně účastnit zdravotně-preventivních činností souvisejících s chorobami, jejichž incidence se zvyšuje s postupující změnou klimatu nebo jejichž riziko stoupá v důsledku mitigačních opatření
- B6 Město ve spolupráci s dalšími aktéry zajistí příznivé mikroklima ve městě snížením efektu tepelného ostrova – zvýšením druhové rozmanitosti a zkvalitněním pobytových veřejných prostranství větším využíváním systému zelené infrastruktury a postupnou adaptací všech povrchů, zejména pobytových a parkovacích ploch.
- B7 Město ve spolupráci s dalšími provozovateli veřejné dopravy zajistí snížení uhlíkové stopy dopravy prostřednictvím využívání nízkoemisních vozidel a integrace všech forem veřejné dopravy, doplnění potřebné infrastruktury a nastavení motivačních nástrojů podporujících optimalizaci podílu dopravních výkonů (modal split) v zájmu dalšího zvyšování podílu veřejné dopravy a aktivní (bezmotorové a sdílené) dopravy.
- B8 Město ochrání obyvatele v pobytových veřejných prostranstvích, rekreačních a turistických cílech, na zastávkách MHD a související infrastruktuře před dopady vln

veder a využije přednostně zachycování srážkové vody a aplikaci „modrozelených“ a nízkoemisních řešení.

Označení a název	B1.1 Aktualizace Koncepce energetických úspor
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BV.03) Koncepce energetických úspor v analýze potenciálu úspor nezohledňuje kvalitu vnitřního prostředí budov. Realizace úspor tímto způsobem znamená zhoršovat hygienické podmínky uživatelům, které jsou změnou klimatu a tepelným ostrovem zhoršovány už tak.</p> <p>(W.BV.04) Koncepce energetických úspor nenavrhuje a neprověřuje varianty z hlediska výše úspor dostatečně ambiciózní vzhledem k vytyčeným cílům EK a cílem "19.3 Všechny nově dokončené budovy se řadí do energetické třídy A. Existující budovy se postupně renovují minimálně na úroveň energetické třídy C" Implementačního rámce Strategie ČR 2030</p> <p>(W.PE.04) Územní energetická koncepce ve svých východiscích uvádí do r. 2042 nárůst obyvatel o 9 200 osob – což neodpovídá demografické prognóze, která předpovídá naopak mírný pokles počtu obyvatel; poměry bytových a rodinných domů nepočítá dle návrhu ÚP, ale odhaduje z minulého vývoje.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 13: Investiční činnost</p>
Popis	<p>Předmětem opatření je aktualizovat Koncepci energetických úspor jako klíčový dokument pro systematickou adaptaci stavebního fondu města. Navazuje na analytický podklad vzniklý v rámci opatření A3.4. Vlastní koncepce bude upravena tak, aby odrážela klimatické cíle EU a kvalitní vnitřní prostředí budov (zejména vlhkost, koncentraci CO₂, řešení přehřívání v létě). Přílohy modelující pro jednotlivé objekty standard rekonstrukcí pak budou ambicí v oblasti úspor i kvality prostředí toto reflektovat.</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Zpracování koncepce a příloh pro jednotlivé budovy lze oddělit a jednotlivé budovy doplňovat postupně tak, jak se bude postupně vyvíjet i jejich monitorování v opatření A3.4.</p>
Hlavní aktér/gestor	Energetik města (ORM)
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.2: Uhlíkově neutrální město</p> <p>N.2: Atraktivní centrum a živé město</p>
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	<p>Aktualizace zadána a zahájeny práce na ní do 3 let.</p> <p>K aktualizaci do 4 let dojde.</p> <p>Součástí aktualizace budou scénáře pro alespoň 10 prioritních objektů, scénáře explicitně řeší vnitřní prostředí staveb.</p>
Způsob ověření	Kontrola plnění: zadání, dokončená koncepce energetických úspor
Souvisí s opatřeními	A3.4, B1.2
Finanční zdroj	NPŽP, EFEKT III
Označení a název	B1.2 Postupná rekonstrukce budov dle aktualizované Koncepce energetických úspor

Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BV.03) Koncepce energetických úspor v analýze potenciálu úspor nezohledňuje kvalitu vnitřního prostředí budov. Realizace úspor tímto způsobem znamená zhoršovat hygienické podmínky uživatelům, které jsou změnou klimatu a tepelným ostrovem zhoršovány nejvíce.</p> <p>(W.BV.04) Koncepce energetických úspor nenavrhuje a neprověřuje varianty z hlediska výše úspor dostatečně ambiciózní vzhledem k vytyčeným cílům EK a cílem "19.3 Všechny nově dokončené budovy se řadí do energetické třídy A. Existující budovy se postupně renovují minimálně na úroveň energetické třídy C" Implementačního rámce Strategie ČR 2030</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 5: Průmysl a energetika</p> <p>Prioritní oblast 13: Investiční činnost</p>
Popis	<p>Postupné rekonstrukce objektů města a městských společností dle vyčísleného efektu úspor a zranitelnosti uživatelů v rámci příloh koncepce energetických úspor (opatření 2.1.2). Je přitom možno využít EPC projekty, ale je nezbytné je nastavit tak, aby výsledná úspora byla optimalizovaná z hlediska ušetřených emisí a dlouhodobého finančního efektu pro město, ne pouze z hlediska vnitřního výnosového procenta pro EPC investora. Jako pilotní projekt možno využít křídla magistrátu do ul. Hluboká, kde je třeba řešit přehřívání s minimalizací potřeby klimatizace.</p> <p>Pilotní projekt je nutné řešit architektonicky kvalitně, zvýšené nároky budou v centru města (Hluboká). Úpravu budovy je nutné využít i pro ochlazení okolí, např. vertikální zelení.</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Standardní kroky zadání projektové dokumentace a realizace stavby. Postup přípravy projektu zpracovaný v rámci opatření A1.1.</p>
Hlavní aktér/gestor	<p>UMA + ORM/KT pro budovy úřadu, UMA + MO pro nájemní budovy, KP pro budovy městských společností</p>
Priorita	<p>Priorita 2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)</p>
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.2: Uhlíkově neutrální město</p> <p>U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město</p>
Vazba na NAS	<p>SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví</p>
Indikátor	<p>Rekonstrukce první budovy dle aktualizace Koncepce energetických úspor provedena do 6 let</p> <p>Každý další rok provedena rekonstrukce 8 budov.</p> <p>Zadání projektů a jejich věcné řešení dodržuje parametry scénářů příloh aktualizované Koncepce energetických úspor</p>
Způsob ověření	<p>Zadání projektů rekonstrukcí, projekt pro stavební povolení a PENB, předávací protokoly staveb</p>
Souvisí s opatřeními	<p>Podmíněno opatřením B1.1 Aktualizace Koncepce energetických úspor</p>
Finanční zdroj	<p>OPŽP 2021-2027, EFEKT III</p>

Označení a název	B1.3 Rekonstrukce vybraných budov s ohledem na klimatickou odpovědnost
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BV.01) Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.</p> <p>(W.ZH.01) Prakticky chybí jakákoliv adaptační opatření na budovách zařízení poskytujících lůžkovou péči. Adaptace budov zařízení poskytujících sociální péči není součástí žádného plánu.</p> <p>(W.ZH.02) Žádný ze strategických dokumentů pro zdravotnictví a sociální péče nezohledňuje problematiku dopadů změny klimatu na tuto oblast. Žádný z konkrétních projektů rozvoje města v těchto oblastech neodpovídá přímo na důsledky změny klimatu.</p> <p>(W.ZH.03) Pavilony nemocnice nemají vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.</p> <p>(W.CR.03) Další projevy změny klimatu (např. požáry či přívalové povodně) mohou vést k poškození památek a turistických atraktivit ve městě.</p> <p>(W.CR.04) Historickým budovám hrozí ohrožení díky sesychání podloží a narušení základů těchto budov (expozice dlouhodobému suchu)</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče</p> <p>Prioritní oblast 13: Investiční činnost</p>
Popis	<p>Bude provedena rekonstrukce konkrétní budovy (souboru budov) tak, aby ve své komplexnosti a způsobem řešení byla inspirací pro další projekty adaptace budov na změnu klimatu, a aby sama budova byla výukovou pomůckou udržitelné architektury. Bude se jednat o budovu / soubor budov s účelem předpokládajícím využití širokou veřejností nevylučuje zranitelné skupiny (děti, senioři, zdravotně postižení).</p> <p>Může spočívat v realizaci pilotního projektu adaptace budovy na budovu s téměř nulovou spotřebou energie.</p>
Nástin konkrétních kroků	Standardní kroky zadání projektové dokumentace a realizace stavby. Postup přípravy projektu zpracovaný v rámci opatření A1.1.
Hlavní aktér/gestor	ORM
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>N.1: Silná identita a soudržné komunity</p> <p>C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje</p>
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	cílové parametry budovy z hlediska adaptace
Způsob ověření	projekt, stavební povolení, dodavatel, realizace
Souvisí s opatřeními	A1.1, B1.1
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027, EFEKT III, Modernizační fond (ENERGov)

Označení a název	B2.1 Sledování dopadů klimatu na budovy pro péči o zranitelné skupiny, zpracování projektu jejich adaptace a realizace technických opatření na těchto budovách.
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BV.01) Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.</p> <p>(W.ZH.01) Prakticky chybí jakákoliv adaptační opatření na budovách zařízení poskytujících lůžkovou péči. Adaptace budov zařízení poskytujících sociální péči není součástí žádného plánu.</p> <p>(W.ZH.02) Žádný ze strategických dokumentů pro zdravotnictví a sociální péče nezohledňuje problematiku dopadů změny klimatu na tuto oblast. Žádný z konkrétních projektů rozvoje města v těchto oblastech neodpovídá přímo na důsledky změny klimatu.</p> <p>(W.ZH.03) Pavilony nemocnice nemají vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním</p> <p>(W.IC.06) Struktura pasportizace budov, kterou provádí energetik města, zatím neřeší údaje potřebné pro sledování kvality vnitřního prostředí rozhodující pro adaptaci.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče</p> <p>Prioritní oblast 6: Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost</p>
Popis	<p>Na budovách poskytujících sociální služby, chráněné bydlení, zdravotní péči a další služby, které ve vyšší míře využívají zranitelné skupiny obyvatel, zejména senioři, děti a zdravotně postižení, budou aplikována dodatečná stavebně-technická opatření chránící budovy před přehříváním a zabezpečující zachování kvality vnitřního prostředí. To platí zejména u budov, kde bylo dříve provedeno zateplení materiály s vysokým difúzním odporem a provedena výměna oken. Při identifikaci bude využito dílčí analýzy provedené v rámci přípravy analytické části adaptační strategie.</p> <p>V budovách musí být kontrolováno dodržování požadavků na kvalitu vnitřního prostředí budov dle platných předpisů (např. vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb a vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby).</p> <p>Všechny projekty budou splňovat nároky na ochranu kvality vnitřního prostředí (dostatečné technické zabezpečení budov) i mikroklimatu okolí (zeleň, hospodaření s vodou) v zájmu ochrany zranitelných skupin osob. Tento princip bude uplatňován v budoucích strategiích pro oblast zdraví a sociálních služeb a v konkrétních projektech města.</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Provést primárně orientační stanovení míry zranitelnosti (citlivosti) a adaptivní kapacity vhodným nástrojem (např. www.klimasken.cz) pro budovy.</p> <p>U všech staveb, které město vlastní, postupně posoudit stav vnitřního prostředí (teplota, teplota povrchů, intenzita slunečního záření prostupujícího do interiéru, vlhkost, koncentrace CO₂) certifikovaným měřením a posoudit možnost doplnění prvků chránících budovy před přehříváním. S tím souvisí i možnost ozelenění budov a jejich okolí, výsadeb stínící zeleně, instalace zastřešení venkovních pobytových prostor a další.</p> <p>Zahájit diskuzi s vlastníky budov dalších zejména zdravotnických zařízení z iniciativy města o adaptaci těchto zařízení na dopady změny klimatu. V praxi se často bude jednat o dokončení či pokračování již zahájených projektů (částečné rekonstrukce).</p> <p>Hledat možnosti společných projektů zahrnujících související opatření v okolí budov na městských pozemcích.</p>
Hlavní aktér/gestor	OSV/MO/ORM

Priorita	1 - Horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.1: Silná identita a soudržné komunity
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	parametry požadované legislativou, případně samostatně stanovené cílové parametry
Způsob ověření	pomocná měření a certifikovaná měření prováděná akreditovanými subjekty
Souvisí s opatřeními	A1.3, A4.1, A4.2, A7.2, B1.2, B1.3, B5.1, B5.3
Finanční zdroj	Modernizační fond (ENERGov)

Označení a název	B2.2 Vytváření útočišť pro zranitelné skupiny při vlnách veder, horku, suchu
Vazba na SWOT	Citace SWOT (T.EX.02) Zhoršení atraktivity pro pohyb po městě a využití veřejných prostranství v důsledku rostoucích vln veder způsobených změnou klimatu a tepelným ostrovem města. (W.ZH.06) Kapacita zařízení poskytujících sociální péči je nedostatečná (ohrožení péče o zranitelné skupiny v obecné rovině).
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče Prioritní oblast 6: Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost
Popis	Město vytvoří (např. ve spolupráci s poskytovateli sociální péče, neziskovými organizacemi, volnočasovými organizacemi, školami) vhodné zázemí pro obyvatele (zejména ze zranitelných skupin), kde bude možné v letních vlnách veder odpočívat. Tato útočiště lokalizovaná zejména v centru budou sloužit lidem, kteří se cítí ve vedru špatně, po nějakou dobu potřebují pobýt bez nutnosti platby a konzumace na stinném a chladnějším místě, odpočívat, číst, pracovat apod. Kromě seniorů a chronicky nemocných mohou tato místa sloužit lidem zaměstnaným v profesích vyžadujících trvalý pobyt ve venkovním prostředí. Zvláštní kapacita bude vytvořena pro osoby bez domova. Na těchto „coldspotech“ bude k dispozici pitná voda (např. formou píték) a případně další zařízení potřebné pro základní hygienu. Tato řešení již aplikovala světová města, příklad je z Paříže: https://www.theguardian.com/world/2019/jun/23/paris-prepares-pools-parks-and-cool-rooms-for-predicted-heatwave , resp. https://edition.cnn.com/2019/06/25/world/europe-weather-heat-wave-preparation-grm-intl/index.html .
Nástin konkrétních kroků	Vytipovat vhodná místa a vhodné partnery pro realizaci.
Hlavní aktér/gestor	ÚMA
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.1: Silná identita a soudržné komunity
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	kapacita míst splňujících cílové parametry je min. 100, resp. přibližně 10% podíl z nejzranitelnější populace (věkově)
Způsob ověření	cílové parametry, specifikace míst

Souvisí s opatřeními	A5.2, B2.1, B3.1, B4.1, B7.4
Finanční zdroj	NPO, NPŽP (např. v rámci činnosti Paktu starostů pro klima a energii)

Označení a název	B3.1 Zlepšení/zajištění dobré dostupnosti MHD z míst s vyšší koncentrací osídlení zranitelnými skupinami
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.DD.01) Chybí větší integrace MHD a meziměstských linek vč. železnice, není přestupní terminál s komfortním přestupem mezi MHD, dálkovými a regionálními autobusy a železnicí. (T.EX.02) Zhoršení atraktivity pro pohyb po městě a využití veřejných prostranství v důsledku rostoucích vln veder způsobených změnou klimatu a tepelným ostrovem města. (W.DD.05) Nové typové zastávky MHD často nevyužívají všechna stavebně-technická řešení umožňující lepší adaptaci na změnu klimatu. Neposkytují možnost čekat ve stínu = lavička pro čekání není zastíněná a některé také nejsou napojené na nakládání se srážkovou vodou zasakováním.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	V rámci tohoto opatření bude posouzena časová dostupnost významných zařízení poskytujících sociální a zdravotní péči prostřednictvím MHD, a to zejména z oblastí obývaných ve větší míře vyššími věkovými skupinami (senioři 65+). Pro zařízení poskytující ambulantní zdravotní péči jsou maximální hodnoty časové dostupnosti stanoveny nařízením vlády č. 307/2012 Sb. Bude zjištěno vzájemné propojení jednotlivých zařízení linkami MHD, a také jejich propojení s meziměstskými spoji. Zastávky, které jsou klíčové pro tato spojení, musí být dostatečně chráněny před přímým sluncem a musí být zajištěna jejich dobrá fyzická dostupnost od těchto zařízení.
Nástin konkrétních kroků	Vytvoření podrobného seznamu dotčených míst a lokalit s vyšší koncentrací osob ze zranitelných skupin. Zvláštní význam má toto opatření pro reorganizaci dopravního systému po dokončení naplánovaných významných dopravních staveb ve městě. Provést takové úpravy, aby cestování z domova do zařízení pro zranitelné skupiny bylo co možná nejpohodlnější. Na linkách zabezpečujících spojení do zdravotnických a zařízení a zařízení sociální péče musí být zajištěna přeprava vozy s celovozovou klimatizací.
Hlavní aktér/gestor	OD, spolupracuje Dopravní podnik
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity C.2: Dopravně dostupné centrum kraje
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Časová dostupnost vybraných zařízení ze všech stanovených lokalit je max. 30 minut v době od 7.00 do 16.00, časová dostupnost všech ambulantních zařízení odpovídá legislativě, 100 % linek obsluhujících nemocnici a významná zdravotnická zařízení a zařízení sociální péče je vybaveno celovozovou klimatizací
Způsob ověření	seznam míst a lokalit, jízdní řády, schéma dopravy, GIS
Souvisí s opatřeními	B2.2, B3.2, B7.1, B7.2, B7.4, B7.6, B7.8, B8.1, B8.2
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B3.2 Umístění zastíněných laviček v pravidelném intervalu při pěších trasách využívaných ve větší míře zranitelnými skupinami
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.12) Občané jsou nespokojeni s kvalitou a rozmístěním mobiliáře, parkováním a stavem silnic a chodníků.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče
Popis	V rámci tohoto opatření bude analyzováno, které pěší trasy jsou prioritní pro pohyb osob se srdečními chorobami a seniorů 65+ a mobiliář podél nich bude doplněn tak, aby umožňoval v pravidelných intervalech odpočinek v sedě ve stínu. To umožní snížení zátěže pro srdce ve vlnách vedra a sníží riziko zdravotních komplikací.
Nástin konkrétních kroků	1. Analýza prioritních pěších tras dotazníkovým šetřením, z dat mobilních operátorů či jiných dat. 2. Postupné doplňování laviček v zastíněných místech v těchto trasách v max. vzdálenost 100 m ve stoupání, 150-200m v rovinatém terénu.
Hlavní aktér/gestor	ÚMA
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Vznik analýzy do 2 let Každý další rok umístění a zastínění laviček na 10 % zbývajících nezastíněných tras.
Způsob ověření	Pasport městského mobiliáře
Souvisí s opatřeními	B3.1, B6.5
Finanční zdroj	NPO

Označení a název	B4.1 Rozvoj doplňkových a komplementárních kanálů pro zajištění informovanosti a varování v případě mimořádných situací
Vazba na SWOT	Citace SWOT (O.TI.04) Systémy automatizace, telematika, inteligentního řízení dopravy, monitoringu závažných dopadů a událostí mohou výrazně přispět adaptaci v oblasti ochrany obyvatel. (W.ZH.06) Kapacita zařízení poskytujících sociální péči je nedostatečná (ohrožení péče o zranitelné skupiny v obecné rovině).
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 6: Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost
Popis	Ukazuje se (a v minulosti se ve městě již prokázalo), že sdílení informací o mimořádných událostech (například o haváriích nebo živelných pohromách) prostřednictvím sociálních sítí může zajistit informovanost tisíců obyvatel o krizových událostech v reálném čase. Předmětem opatření je zajistit sdílení informací o postupech při výpadku dodávek elektřiny, zásobování vodou, při dlouhotrvajících vlnách veder, evakuaci při záplavách atd. se zvláštním důrazem na rizikové skupiny prostřednictvím sociálních sítí a dalších médií. Opatření doplní funkci lokálního varovného systému a vytvoří také předpoklad pro

	případné budoucí zavádění systémů umožňujících přenášet v reálném čase data o vývoji událostí a stavu životního prostředí přímo k občanům.
Nástin konkrétních kroků	Aktivně zpřístupnit a propagovat službu „mobilního rozhlasu“ umožňující posílat důležitá opatření registrovaným uživatelům formou SMS všemi, kdo pečují o zranitelné osoby a jejich skupiny včetně správců a provozovatelů zařízení pro tyto občany. V oblasti správy městských sociálních sítí je třeba prostřednictvím správně nastavené interní komunikací zajistit, aby se např. na facebookové stránce města (cca 8 500 sledujících) mohly zprávy o případné krizové situaci objevit bez zpoždění a zkreslení. Osoby odpovědné za krizové řízení by měly mít možnost sdílet informace také pomocí dalších sociálních sítí a služeb.
Hlavní aktér/gestor	OVV/OI, spolupráce s krizovým řízením a tiskovým odborem
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity I. Inovativní a digitální Jihlava
Vazba na NAS	SC5 Je dosaženo vysoké efektivity systému včasného varování a odpovědné reakce obyvatel
Indikátor	k mobilnímu rozhlasu jsou připojeni všichni odpovědní zástupci zařízení pečující o zranitelné skupiny osob, počet přístupů ke zprávám o lokálních mimořádných událostech souvisejících s klimatickými riziky
Způsob ověření	počet uživatelů mobilního rozhlasu, počet sledujících na sociálních sítích, statistika sociálních médií
Souvisí s opatřeními	A1.3, A5.2, B2.2, B3.1, B4.2
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B4.2 Průběžné připojování vlastních či sdílených senzorických zařízení do varovných/informačních systémů a jejich propagace
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.MO.03) Neexistuje možnost přímého zaslání dat z hladinoměřů a srážkoměřů (O.TI.03) Usnadnění mapování a získávání dat o území a testování a optimalizace opatření v důsledku využití moderních technologií. (O.TI.04) Systémy automatizace, telematika, inteligentního řízení dopravy, monitoringu závažných dopadů a událostí mohou výrazně přispět adaptaci v oblasti ochrany obyvatel. (W.MO.02) Pasport kritických míst v povodňovém plánu není zcela aktuální.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 6: Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost
Popis	Předmětem opatření je postupná aplikace tzv. „městské senzorky“ jednak do sledování vývoje konkrétních parametrů prostředí a jednak do prevence a ochrany obyvatel. Budou provedeny postupné kroky k zavádění prvků informačních a komunikačních technologií do řízení a adaptace města a dále měření prostředí pomocí senzorů a internetového propojení a ovládání nejrůznějších zařízení (IoT). Nasazení těchto technologií je v krátkodobém až střednědobém horizontu účelné v těchto oblastech: <ul style="list-style-type: none"> • Sledování hladiny místních toků a varování před povodní (vybraným skupinám obyvatel) • Sledování extrémních meteorologických jevů a varování před nimi (mráz, ledovka, vítr) • Sledování stavu zeleně a upozornění na vhodné/nutné zásahy

	<ul style="list-style-type: none"> • Sledování dopravní intenzity ve vybraných profilech • Sledování stavu ovzduší na vybraných měřicích bodech • Monitoring půdního sucha • Monitoring efektu městského tepelného ostrova <p>Jednotlivá zařízení je možné zapůjčit, pronajmout včetně služeb údržby a souvisejícího software. Opatření představuje celou novou kapitolu dosud málo ověřených postupů (ve městech ČR), které budou postupně nabývat na významu. Získaná data budou publikována v otevřeném formátu (open data) a budou volně dostupná veřejnosti.</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Postupně implementovat měření parametrů prostředí a rizikových faktorů souvisejících s klimatem a poskytovat průběžně data, informace a varování občanům prostřednictvím komunikačních technologií.</p> <p>Snímače sloužící k varování automaticky napojit na místní informační (varovný, vyzumívací) systém a zapojit je tak do krizového řízení.</p>
Hlavní aktér/gestor	Ol, spolupráce s krizovým řízením, OŽP, OD
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti I. Inovativní a digitální Jihlava N.1: Silná identita a soudržné komunity
Vazba na NAS	SC5 Je dosaženo vysoké efektivity systému včasného varování a odpovědné reakce obyvatel
Indikátor	Počet parametrů životního prostředí sledovaný prostřednictvím senzorky, existence open data platformy pro sdílení dat, existence aplikace pro interpretaci dat a počet uživatelů/návštěvníků
Způsob ověření	Projekty, vlastní technická data, GIS, statistika
Souvisí s opatřeními	A1.3, A3.4, A4.1, A5.2, B2.1, B2.2, B4.1
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B5.1 Analýza zdravotních rizik souvisejících s budovami provozovanými městem vyplývajících z mitigačních opatření (adaptace na mitigaci)
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BV.05) Většina zateplených bytových domů zateplena z dnešního pohledu nedostatečně, ale to, že k tomu již došlo, výrazně snižuje ochotu obyvatel na další zlepšování parametrů objektů.</p> <p>(W.BV.07) Řízené větrání s rekuperací tepla mají pouze nově rekonstruované/postavené budovy mateřských škol. Ostatní zateplené budovy ve vlastnictví města řízené větrání nemají, a tudíž je buď při větrání okny neutralizován značný díl úspory energie zateplením, případně je kvalita vnitřního prostředí ohrožena nedostatečným větráním.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče</p> <p>Prioritní oblast 13: Investiční činnost</p>
Popis	<p>Nevhodné a nesprávné zateplování budov může mít negativní dopad na jejich vnitřní prostředí. Kromě zvýšené koncentrace CO₂ může docházet k zvýšenému výskytu plísní (a jejich spor) či dalších škodlivin (těkavé organické látky). Stejně tak některá další úsporná opatření mohou vytvářet zdravotní rizika pro uživatele budov. Například při trvale snížené teplotě teplé užitkové vody v elektrických ohřivačích může docházet ke kontaminaci rozvodů TUV a samotných ohřivačů i tak nebezpečným mikroorganismem, jakým je <i>Legionella pneumophila</i>. V rámci prevence je nutno provádět kontrolu a dezinfekci těchto zařízení.</p>

Nástin konkrétních kroků	Zjistit v návaznosti na opatření B2.1 možná zdravotní rizika z nedostatečně či nevhodně provedených úsporných opatření a zajistit jejich eliminaci v budovách vlastněných městem.
Hlavní aktér/gestor	KT/MO, spolupráce se správci budov, certifikovanými laboratořemi, hygienickou službou
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.3: Kvalitní a různorodé bydlení N.1: Silná identita a soudržné komunity
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Ve 100 % budov je provedeno měření ve stanoveném rozsahu
Způsob ověření	Vlastní dokumentace, měřicí protokoly
Souvisí s opatřeními	A1.3, A3.4, A5.1, A7.2, B1.2, B1.3, B2.1, C1.1
Finanční zdroj	

Označení a název	B5.2 Zdravotně-preventivní opatření v oblasti antropozoonóz, pylových alergií a dalších zdravotních rizik vyplývajících ze změny klimatu
Vazba na SWOT	Citace SWOT (T.EX.06) Nepříznivá epidemiologická situace v incidenci i počtu onemocnění infekčními nemocemi přenášenými klíštětem a nepříznivý trend u těchto onemocnění. (T.EX.07) Obyvatelé jsou v celostátním srovnání výrazněji ohroženi chorobami přenášenými klíštětem, jehož výskyt bude čtenější. (T.EX.08) Data prokazují prodlužování pylové sezóny, a tím i zátěže alergií.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče
Popis	Předmětem opatření je zohlednění předpokládané výrazné zvýšení incidence nemocí přenášených hmyzími vektory na člověka, zvýšené incidence pylových alergií a dalších zdravotních dopadů změny klimatu ve zdravotní politice města (Zdravotní plán města Jihlavy, Plán zdraví a kvality života). Prakticky budou vytvořena východiska pro prevenci klíšťové meningoencefalitidy a Lymeské boreliózy a případně dalších vzácnější onemocnění (např. ehrlichiozy, babesiozy). Pomocí vhodného programu např. ve spolupráci s praktickými lékaři a praktickými dětskými lékaři a KHS Jihlava bude propagováno očkování v rizikových skupinách (u školních dětí) a v rizikovém období.
Nástin konkrétních kroků	Spolupracovat se SZÚ a odbornými subjekty na monitoringu a osvětě v oblasti pylových alergií a plánovat ve zdravotní politice zlepšování podmínek pro alergiky. Zpracovat v rámci projektu Zdravé město téma např. s názvem „Zdravé město, zdraví a klima“ a očekávané zdravotní dopady změny klimatu budou představeny občanům vč. možností prevence a adaptace.
Hlavní aktér/gestor	Zdravé město, spolupráce se SZÚ, KHS, praktickými lékaři a praktickými dětskými lékaři, Českou společností alergologie a klinické imunologie
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity I. Inovativní a digitální Jihlava

Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Existence programu pro prevenci klíšťové encefalitidy (včetně očkování) a Lymeské boreliózy, nárůst počtu očkovaných proti KME o 100 % v roce 2023 oproti roku 2020, existence programu "Zdravé město a klimat" (zdravotně-preventivní program)
Způsob ověření	Vlastní data, statistika praktických lékařů a SZÚ
Souvisí s opatřeními	A1.2, A4.2, A5.2, B4.1, B4.2, B5.3, B5.4, B6.4
Finanční zdroj	Modernizační fond (ENERGov)

Označení a název	B5.3 Aplikace účinných zařízení pro čištění vzduchu v budovách provozovaných městem
Vazba na SWOT	Citace SWOT (T.EX.08) Data prokazují prodlužování pylové sezóny, a tím i zátěže alergiků.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče
Popis	Předmětem opatření je zajištění instalace co nejmodernějších a nejkompexnějších zařízení na čištění a dezinfekci vzduchu do stávajících vzduchotechnických zařízení a používání těchto technologií v nově instalovaných systémech. Filtry třídy HEPA/ULPA představují nejefektivnější způsob eliminace škodlivých částic ve vnitřním prostředí včetně alergenů. V budovách výrazně ohrožených infekčními činiteli dále zvyšuje účinnost instalace dalšího zařízení na principu ionizace případně expozice UV záření. Cílem opatření je zlepšit kvalitu života osob, a zvláště obyvatel s onemocněním dýchacích cest a alergiků, v budovách.
Nástin konkrétních kroků	Realizovat postupně a dle možností ve školách a zařízeních poskytujících sociální péči instalaci nejúčinnějších filtrů do vzduchotechnických zařízení. Rozpracovat a naplánovat realizaci projektů instalace vzduchotechniky tam, kde chybí.
Hlavní aktér/gestor	MO, spolupráce se správci budov
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	100 % škol a zařízení poskytujících sociální péči v majetku města je vybaveno účinným zařízením pro udržování kvality vzduchu včetně protialergických filtrů
Způsob ověření	Projektová dokumentace, dokumentace realizace, zkušební protokoly
Souvisí s opatřeními	A2.2, A4.1, B1.2, B1.3, B2.1, B5.2
Finanční zdroj	Modernizační fond (ENERGov)

Označení a název	B5.4 Úpravy zeleně snižující ohrožení alergiků
Vazba na SWOT	Citace SWOT (T.EX.08) Data prokazují prodlužování pylové sezóny, a tím i zátěže alergiků.

Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče
Popis	<p>Opatření odpovídá na rostoucí počet alergiků a prodlužování pylové sezóny v důsledku zvyšující se průměrné teploty. Zdravotní stav obyvatel města trpících pylovou alergií zhoršuje jak místní pylová produkce, tak přenos alergenů z oblastí mimo město. Ke koncentraci nežádoucích alergenů přispívá větší zastoupení druhů vyvolávajících alergie v městské zeleni, resp. druhů tvořících velké množství pylu. Předmětem opatření je výběr druhů tvořících jen malé nebo středně velké množství pylu při obnově zeleně a eliminace nejvíce alergenních druhů. Množství pylu u dvoudomých keřů a stromů je logicky vyšší, převažují-li samčí rostliny. Na vzniku příznaků u alergiků se podílejí zejména břízy, lísky, topoly, olše, duby, ale i pyl platanu, jilmu, zeravu nebo tisu. Pro alergiky jsou příznivé druhy stromů, jejichž pyl se výrazněji nepřenáší větrem (ovocné stromy, lípa) a další, např. habry, buky a javory.</p> <p>Město se bude řídit doporučeními odborníků alergologů. Při obnově plošné, bodové i liniové zeleně bude respektováno toto zdravotní hledisko.</p>
Nástin konkrétních kroků	Postupovat dle možností u jednotlivých lokalit výsadby, obnovy a také při zakládání nové zeleně, zejména extenzivních trávníků (květnatých luk), kde se nelze ubránit vykvetení trav a bylin v porostu. Tyto výsadby odpovídajícím způsobem vysvětlit obyvatelům, stejně jako změna údržby intenzivních trávníků v době dlouhotrvajícího sucha.
Hlavní aktér/gestor	OŽP, spolupráce s Českou společností alergologie a klinické imunologie a SZKT
Priorita	1
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Počet dřevin produkujících největší množství alergenů nepřesahuje daný počet
Způsob ověření	Generel zeleně, GIS, inventarizace a vyhodnocení vlastností dřevin
Souvisí s opatřeními	A1.4, A2.2, A5.2, A8.3, A5.2, B6.2, B6.3, B6.4, B6.7, B7.4
Finanční zdroj	

Označení a název	B6.1 Vytvoření koncepčního materiálu Zelené cesty Jihlavou s důrazem na jednotlivé plochy sídelní zeleně
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.ZH.04) U veřejných sportovišť chybí sociální zařízení a zdroj pitné vody pro ochranu před horkem</p> <p>(W.ZM.01) Kompaktní charakter centra a památková zóna výrazně limituje využití extenzivnějších forem zeleně.</p> <p>(W.ZM.05) Dřevinné složení lesních porostů zasahujících do města neodpovídá biogeografickým podmínkám, jsou velmi zranitelné suchem nebo škůdci.</p> <p>(W.CR.02) Charakter centra města a kulturních památek města může vést k poklesu návštěvnosti kvůli nárůstu počtu teplotních extrémů a délky horkých vln.</p> <p>(W.CR.05) Bezprostředně ve městě chybí venkovní možnost přírodního koupaliště či biotopu.</p> <p>(W.DD.10) Historické jádro není pro pěší dobře přístupné na vstupních bodech – Matky Boží, Znojemská a Husova.</p>

Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče Prioritní oblast 7: Zeleň ve městě
Popis	Koncepční materiál ve formě územní studie, který bude vytvořen s důrazem na propojování zelené infrastruktury do jednoho funkčního propojeného celku a revitalizaci zeleně obytných celků – tak, aby jejich prostřednictvím byla podpořena kvalita života ve městě, a to nejen z hlediska trávení volného času, estetiky okolí místa bydliště, ale i adaptace na změnu klimatu. Při vypracování by měl být kladen důraz na propojování jednotlivých ploch zeleně, jejich revitalizace a rozvíjení zelené infrastruktury spolu s cestami bezmotorové dopravy do sítě příjemných cest po městě a současné propojení s příměstskou krajinou, kdy bude provázána městská zeleň s okolní přírodou. Při jeho tvorbě je důležité vycházet ze zásad stanovených v generelu zeleně.
Nástin konkrétních kroků	1. Výběr liniových prvků – radiálních a diagonálních – zelené ulice 2. Výběr ploch zeleně vhodných k úpravě (parky, sídliště) 3. Výběr lokalit příměstské krajiny vhodných k volnému propojení s městem (podpora napojení prostřednictvím bezmotorové dopravy)
Hlavní aktér/gestor	ÚMA
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.2: Atraktivní centrum a živé město U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Vytvoření koncepčního materiálu a jeho registrace jako územní studie do 2 let Získání územního rozhodnutí / územního souhlasu pro 30 % plochy navrhovaných úprav do 5 let Realizace 20 % navrhovaných úprav do 7 let. Indikátorem plnění je počet propojených ploch sídelní zeleně z celkového počtu a počet nově ozeleněných ulic a cest (stromořadí, aleje a další prvky) z celkového počtu nacházejících se v zaujatém území.
Způsob ověření	Registr územně plánovací činnosti, vydané územní rozhodnutí a DÚR, předávací protokol
Souvisí s opatřeními	A6.2, A6.3, A6.4
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	B6.2 Vytvoření nového generelu zeleně Jihlavy odrážejícího potřeby rozvoje ploch sídelní zeleně v kontextu adaptace na změnu klimatu
Vazba na SWOT	Citace SWOT (T.EX.01) Ohrožení zelené kostry a dřevin v sídle a snížení jejich efektu na eliminaci tepelného ostrova města – snižování teploty a zvyšování vlhkosti mikroklimatu města v důsledku pokračující změny klimatu, kde míra a rychlost změny povede ke zhoršování zdravotního stavu zejména jehličnatých stromů. Bude stále těžší udržet stávající stromy v ulicích.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 7: Zeleň ve městě Prioritní oblast 12: Územní plánování a rozvoj
Popis	Nový generel zeleně bude zpracován jako ucelený koncepční materiál, studie, definující cílové charakteristiky, principy realizace a údržby pro jednotlivé plochy zeleně veřejných prostranství a areálů. Bude obsahovat zejména následující témata: zásady ochrany stávající vegetace, priority a zásady rozvoje stávající zeleně vzhledem k posunu vegetačních stupňů, zásady rozvoje systému zeleně pro dosažení lepší propojenosti systému - lepších vazeb na ekologicky hodnotnou zeleň ve volné krajině, zásady pro

	doplnění zelené infrastruktury do pobytových veřejných prostranství a k hlavním pěším trasám městem, zásady náhradních výsadeb a výběru vhodných prostor a kompenzační opatření za zásahy do systému zeleně způsobené dopravní a technickou infrastrukturou, zásady údržby pro jednotlivé plochy zeleně vzhledem ke změnám v managementu péče o zeleň. Pro jednodušší práci s materiálem a jeho jednodušší implementaci je vhodné jej navázat na pasport zeleně.
Nástin konkrétních kroků	Dvoufázový proces 1. fáze – vytipování prioritních oblastí na základě zpracování prostorové analýzy, zpracování zadání, jaká jsou očekávání a co by měl obsahovat, sestavení požadavků 2. fáze – samotné zpracování odbornou firmou s definováním zásad pro požadované okruhy témat
Hlavní aktér/gestor	OŽP
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Vytvoření koncepčního materiálu a jeho registrace jako územní studie do 2 let Dochází k pravidelné aktualizaci dat, generel je pro lepší práci s ním provázán s pasporty zeleně.
Způsob ověření	Registr územně plánovací činnosti a pravidelná aktualizace dokumentu
Souvisí s opatřeními	Úzce souvisí s opatřením B6.1, možno zadat společně
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	B6.3 Realizace vybraných modelových projektů zelené infrastruktury ve veřejných prostranstvích
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.ZM.02) Nové sítě v posledních letech jednak poškodily kořenové systémy zeleně a jednak již téměř není prostor mimo jejich ochranná pásma. Lože inženýrských sítí fungují jako drenáž a vytváří nepředvídatelné situace – mohou zasáknutou vodu odvést do míst, kde vytváří problém.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 7: Zeleň ve městě Prioritní oblast 9: Biodiverzita
Popis	Vznik nových komplexních modelových projektů zelené infrastruktury na několika vytipovaných místech a případný rozvoj stávajících projektů, kde je potřeba doplnění nebo revitalizace zelené infrastruktury, která nevyžaduje rozsáhlejší investice. Realizace budou sloužit jako modelové ukázky zelené městské infrastruktury. Mohou mít různou podobu s ohledem na stanoviště (raingarden, stromořadí, květnatá louka aj.). Cílem je mj. inspirovat tvorbu dalších projektů a zároveň ověření jejich funkčnosti v různých časových horizontech.
Nástin konkrétních kroků	1. vytipovat konkrétní lokality, 2. vybrat konkrétní podobu realizace dle možností (květnatá louka, trvalkový záhon, výsadba dřevin aj.). 3. vypracování projektu pro konkrétní realizaci v souladu s principy adaptace na změnu klimatu, 4. realizace,

	5. ověření funkčnosti opatření
Hlavní aktér/gestor	OŽP
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	Rozloha ploch modelových projektů / Vitalita zeleně v různodobých časových horizontech
Způsob ověření	Realizace 2 jednoduchých modelových projektů nevyžadujících povolovací proces do 2 let, realizace dalších 2 modelových projektů vyžadujících povolení do 4 let
Souvisí s opatřeními	A6.1, A6.2, A6.4, A6.5
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	B6.4 Stanovení postupů a standardů údržby veřejné zeleně a jejich využití při soutěžení její údržby a nebo založení vlastní servisní organizace
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.ZM.03) Stará smlouva na údržbu městské zeleně neodpovídá dnešním potřebám i nastavení aktuální legislativy (např. problém s údržbou travnatých ploch prostřednictvím subdodavatelských firem).
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 7: Zeleň ve městě Prioritní oblast 9: Biodiverzita
Popis	Postupy a principy péče o zeleň by měly být pevně definovány tak, aby sloužily jako jeden z nástrojů komunikace s firmou zabezpečující údržbu zeleně (pokyny pro vlastní servisní organizaci). Ukotveny budou v generelu zeleně Jihlavy. Standardy péče o zeleň by měly vzniknout na základě spolupráce s odborníky, aby byly vytvořeny na míru konkrétním lokalitám. Důležitý je systém kontroly, který by revidoval kvalitu péče o zeleň. V případě stávajících smluv by bylo vhodné tento závazkový poměr doplnit pomocí dodatků.
Nástin konkrétních kroků	1. Sumarizace postupů a standardů údržby (základy principů údržby - např. intenzitní třídy je vhodné ukotvit v generelu), 2. Výběrové řízení na firmu zajišťující údržbu zeleně, která je schopna na základě postupů a standardů pracovat a plnit závazky
Hlavní aktér/gestor	OŽP
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Město má vypracované postupy / manuály na údržbu jednotlivých ploch zeleně / Probíhá kontrola kvality prací, zda jsou v souladu s postupy údržby.
Způsob ověření	Existující manuály a postupy, na základě kterých je realizována údržba zeleně a kontrola kvality prací v souladu se stanovenými zásadami; implementace nástinu konkrétních kroků
Souvisí s opatřeními	

Finanční zdroj	
----------------	--

Označení a název	B6.5 Vytvoření Manuálu designu mobiliáře a povrchů města Jihlavy zahrnujícího řešení adaptace na klimatickou změnu a jeho praktické využívání
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BV.12) Občané jsou nespokojeni s kvalitou a rozmístěním mobiliáře, parkováním a stavem silnic a chodníků.</p> <p>(W.DD.05) Nové typové zastávky MHD často nevyužívají všechna stavebně-technická řešení umožňující lepší adaptaci na změnu klimatu. Neposkytují možnost čekat ve stínu = lavička pro čekání není zastíněná a některé také nejsou napojené na nakládání se srážkovou vodou zasakováním.</p> <p>(S.BV.07) Byl zadán ke zpracování Manuál designu mobiliáře a povrchů města Jihlavy, který dle zadání má respektovat klimatickou strategii.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství</p> <p>Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče</p> <p>Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura</p>
Popis	<p>Manuál stanoví standardy pro řešení a umístování mobiliáře, architektonické i technické řešení komunikací a pobytových veřejných prostranství. Stanoví taktéž požadavky na dozorování realizace menších staveb a oprav. Bude se věnovat skladbě profilů ulic se zahrnutím zelené infrastruktury, materiálům a skladbám povrchů z hlediska propustnosti a albeda, standardu mobiliáře pro odpočinek zranitelných skupin a vhodným, řešením zelené infrastruktury.</p> <p>Konkrétní opatření, jež budou součástí standardů v manuálu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostorové a technické podmínky komunikací (včetně skladeb souvrství) a vazeb komunikací na zelenou infrastrukturu tak, aby bylo preferované zasakování dešťových vod. Řešení zasakování nebo využití dešťové vody ze střech drobných staveb včetně přístřešků zastávek MHD. • Standardy materiálů z hlediska jejich vlivu na tepelný ostrov města – používání materiálů a barev s vysokou odrazivostí tepelného záření pro povrchy komunikací, mobiliář i drobné stavby. • Účinné zastínění pobytových prostor a zastávek veřejné dopravy. • Standardy povrchů a mobiliáře prioritních pěších cest tak, aby umožňovaly pravidelný odpočinek ve stínu znevýhodněným skupinám. • Specificky pro mobiliář veřejné dopravy a zastávky veřejné dopravy nastavit standardy pro integraci informačních systémů – senzorické a telematické prvky, informační panely, komunikační prvky a dobíjení. • Na zastávky veřejné dopravy nahlížet jako na důležitá malá a dílčí útočiště pro období s nepříznivým počasím. Zahrnout tvarový a technický standard zastřešení s možností změny konfigurace stínících prvků manuálně, na základě dat z lokálního senzoru nebo telematicky, prvky chránící před prudkým deštěm a ostřikem. Řešit ventilační prvky a úpravu lavic umožňující provětrávání, vodní prvky.
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadání zpracování manuálu externímu zpracovateli (proběhlo); 2. připomínkování pracovní verze ze strany ÚMA, ORM, OM; 3. dopracování pilotní verze, pilotní provoz 1 rok; 4. zpracování zkušeností a vytvoření finální verze.
Hlavní aktér/gestor	ÚMA
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace

Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Vytvoření manuálu obsahujícího všechna výše uvedená opatření do jednoho roku. Do 3 let nejsou realizovány žádné investice ani opravy veřejných prostranství, které by byly v rozporu s manuálem.
Způsob ověření	Manuál, projektové dokumentace
Souvisí s opatřeními	A1.1, B.3.2, B6.6, B7.7
Finanční zdroj	

Označení a název	B6.6 Úpravy parkovacích ploch pro osobní automobily a autobusy pro implementaci hospodaření se srážkovými vodami
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.09) Historicky je řada prostranství odvodněna do kanalizace, ač je v okolí dostatek dostupné zeleně pro vsakování (W.BV.10) Uspořádání inženýrských sítí ve většině veřejných prostranství neumožňuje doplnění stromů a stav se stále zhoršuje (W.DD.06) Stav povrchů bez vsakování a neexistence stínění mnoha parkovišť někde vede k nehostinnému mikroklimatu a posiluje efekt tepelného ostrova (W.DD.07) Není k dispozici multimodální dopravní model, nelze simulovat důsledky změn v dopravní infrastruktuře a spojích napříč dopravními módy
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Předmětem opatření je postupné převádění celkového řešení parkovišť a jejich povrchů do moderní podoby, prováděné v rámci údržby i systematicky. Opatření by mělo vycházet ze standardů pro konstrukce dopravních staveb a veřejných prostranství ve městě a studie odtokových poměrů (podkladů zpracovaných také v rámci adaptační politiky města). Jádrem opatření je kombinace úpravy povrchů pro parkování, decentralizovaného nakládání se srážkovými vodami a výsadby zeleně. Všechny takové komplexní úpravy budou promítnuty do aktualizace Konceptce parkovacího systému na území širšího centra města Jihlavy. Nová řešení budou navržena tak, aby tam, kde je to možné, docházelo k přirozenému odtoku srážkové vody do zeleně a tam, kde to není možné, byly využity podzemní objekty pro zasakování, resp. akumulace/retence vody před vypuštěním do vodoteče. Současně budou realizovány úpravy pro lepší pohyb chodců či cyklistů v daném území. Do řešení bude promítnut i urbanistický a architektonický pohled. Adaptace povrchů a aplikace zařízení hospodaření se srážkovou vodou se bude vztahovat typicky k parkovištím u dopravních terminálů (v rámci rekonstrukce stávajícího systému MHD), k velkým panelovým sídlištím (např. Březinova) a k parkovištím u obchodních center. Postupně budou tato opatření prováděna při obnovách dalších uličních profilů tak, jak to umožní technologické sítě a jejich rekonstrukce.
Nástin konkrétních kroků	Zadání projektu a realizace dle postupu vytvořeného v rámci opatření A1.1
Hlavní aktér/gestor	OD, spolupráce s ÚMA a OŽP
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)

Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Do roku 2025 transformováno 25 % cílové plochy, do roku 2030 50 % plochy
Způsob ověření	Plány, projektová dokumentace, GIS, analýza ploch a stanovení cílové plochy
Souvisí s opatřeními	A1.1, A2.2, A4.1, A7.1, B6.5, B6.8, B7.1, B7.4, C3.1
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	B6.7 Vytvoření standardů péstebních cílů pro uliční stromořadí a stromy (včetně řešení náhrad) a jejich následná implementace
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.08) Velmi málo stromů v ulicích centra města, chybí stín a chladicí efekt odpařováním. Stromy jsou v malém počtu na náměstí, v parcích a na zbytkových plochách - např. kolem hradeb, ale nejsou v ulicích.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 7: Zeleň ve městě
Popis	Vytvoření materiálů důležitých pro koordinaci jednání se správci sítí, dopravy a památkové péče. Dokumenty budou mít podobu standardů, norem pro vysazování uličních stromů/stromořadí, a to včetně druhové skladby s ohledem na změnu klimatu. Tyto zásady budou samostatným dokumentem z důvodu jednodušší použitelnosti při projednávání umístění výsadeb stromů se správci sítí. Kromě toho se dokumenty bude řídit veškerá výsadba dřevin v rámci území města.
Nástin konkrétních kroků	Dvoufázový proces 1. fáze – vytipování prioritních oblastí na základě zpracování prostorové analýzy, zpracování zadání, jaká jsou očekávání a co by měl obsahovat, sestavení požadavků 2. fáze – samotné zpracování odbornou firmou – definice péstebních cílů, možné postupy výsadeb (i s ohledem na inženýrské sítě), jednotlivá doporučení, řešení náhradních výsadeb
Hlavní aktér/gestor	OŽP, spolupráce s městským krajinářem
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Město má vypracované koncepční materiály, zásady pro obnovu uličních stromořadí a výsadbu stromů s ohledem na změnu klimatu a relevantní pro koordinaci se správci sítí (dodržení ochranných pásem, protikořeňující bariéry, atd.)
Způsob ověření	Počet obnovených a vysazených stromořadí (dřevin) na základě této vytvořené normy.
Souvisí s opatřeními	B6.1, B6.2, B6.3, B6.4
Finanční zdroj	

Označení a název	B6.8 Realizace konkrétních projektů nakládání se srážkovými vodami v kombinaci s úpravou povrchů a rekonstrukcí zeleně na několika místech / v několika ulicích
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.02) Památková ochrana v centru limituje možnosti adaptačních opatření na změnu klimatu prostřednictvím doplňování modrozelené infrastruktury – nových stromů a vegetačních zasakovacích ploch
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 7: Zeleň ve městě
Popis	Konkrétní realizace v rámci tohoto opatření mají za cíl podpořit projekty ke zlepšení stavu veřejné zeleně a zelených prostranství zejména v rezidenčních zónách. Srážková voda ze střech jednotlivých rezidenčních objektů může být využita v sousedících veřejných prostranstvích – a to zasakována, využita k zálivce, případně vodním prvkům. Pro realizaci by měly být vytipovány stavby podle jednoduchosti technického řešení a zájmu vlastníků. Obdobně může být do ploch zeleně svedena i srážková voda zpevněných ploch (parkoviště). S možností využití srážkových vod souvisí úprava ploch zeleně, na nichž je voda zadržována. Toto nakládání s dešťovými vodami přispěje ke zmírnění zátěže na kanalizační systém, a současně bude podpořena městská zeleň.
Nástin konkrétních kroků	1. průzkum, kde je toto opatření možné a vhodné realizovat (ve smyslu ploch vhodných pro zasakování, míst pro zachytávání pro zálivku), 2. průzkum, kde je možné snadno realizovat, 3. zjistit, zda je zájem vlastníka, 4. projekt, 5. realizace
Hlavní aktér/gestor	ÚMA/OTS
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Rozloha realizovaných projektů modrozelené infrastruktury z celkové rozlohy města
Způsob ověření	Nově vznikající plochy modrozelené infrastruktury na základě implementace nástinu konkrétních kroků
Souvisí s opatřeními	B6.1, B6.2, B6.3, B6.4
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	B7.1 Realizace přestupního terminálu mezi veškerou veřejnou dopravou s dořešením adaptačních opatření a ochrany cestujících před extrémními projevy počasí a přípravu dopravního systému na integraci s VRT v budoucnu
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.DD.02) Modal split Jihlavy z roku 2017 (podíl druhů dopravy) zaostává za doporučeným poměrem v zastoupení cest MHD o 5 % a cyklo dopravy o 4–14 %

	(W.DD.07) Není k dispozici multimodální dopravní model, nelze simulovat důsledky změn v dopravní infrastruktuře a spojích napříč dopravními módy. (W.UP.03) Území Kraje Vysočina nefunguje jako region krátkých vzdáleností. Jihlava není etablovaná jako silné meziregionální centrum, i když postupně posiluje. Důležitým důvodem je nedostatečná veřejná doprava po regionu.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Co nejrychlejší realizace připravovaného centrálního přestupního terminálu mezi MHD a kolejovou i nekolejovou veřejnou dopravou v místě dnešního nádraží Jihlava – město má obrovský adaptační i mitigační efekt. Adaptační v tom, že je šance řešit přestupy s vyšší ochranou cestujících před klimatickými extrémami než dosud a mitigační v zatrávňování veřejné dopravy oproti individuální automobilové dopravě, a tím jejího většího využití a snížení emisí skleníkových plynů. Vzhledem k významu terminálu a množství osob, které zde budou čekat, je klíčové, aby zde příkladně fungovala všechna adaptační opatření – možnost čekat ve stínu a v chladu, ve vedrech, vsakování dešťové vody ze střech a veřejných prostranství a její odpar prostřednictvím vegetace – zelené infrastruktury. Je proto nezbytné toho prověřovat a případně doplnit do projektu či alespoň doplnit jako samostatnou investiční akci dodatečně. Obdobně je nezbytné navázat zázemím pro vazbu na aktivní formy dopravy a zajistit kapacitu pro bezpečné uložení kol (B+R).
Nástin konkrétních kroků	1. prověření funkčnosti adaptačních opatření v projektu (pravděpodobně DPS) 2. úprava, kde to je bez změny územního rozhodnutí možné 3. dále standardní průběh veřejné zakázky stavebního charakteru
Hlavní aktér/gestor	ORM
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti C.2: Dopravně dostupné centrum kraje N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Kontrola prověření funkčnosti adaptačních opatření v projektu do 2 měsíců Úprava dokumentace co nejdříve (do 5 měsíců) Uvedení do provozu do 4 let
Způsob ověření	Dokumentace DPS, zadání veřejné zakázky na realizaci, předávací protokol hotového díla
Souvisí s opatřeními	B7.3, B8.1, B8.2,
Finanční zdroj	IROP, OPD

Označení a název	B7.2 Integrace jízdních řádů veřejné dopravy, zejména iniciace změny jízdních řádů železnice, aby byl opět využíván malý terminál ve Starých Horách
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.DD.02) Modal split Jihlavy z roku 2017 (podíl druhů dopravy) zaostává za doporučeným poměrem v zastoupení cest MHD o 5 % a cyklo dopravy o 4–14 % (W.UP.03) Území Kraje Vysočina nefunguje jako region krátkých vzdáleností. Jihlava není etablovaná jako silné meziregionální centrum, i když postupně posiluje. Důležitým důvodem je nedostatečná veřejná doprava po regionu.

Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Integrace jízdních řádů veřejné dopravy v celostátním a regionálním měřítku městu nepřísluší. Může tak větší integraci ze strany kraje iniciovat a podporovat, nikoli zajistit. I to však má smysl se o to průběžně zasazovat a pokoušet. Problematickým bodem dnes je nevyužívání malého terminálu k přestupu na MHD ve Starých Horách, kde staví minimum vlaků. Nefunguje tak například potenciální rychlá vazba na nemocnici. Město se o toto dlouhodobě snaží, zatím neúspěšně.
Nástin konkrétních kroků	Pokusit se s krajem dojednat větší integraci jízdních řádů, případně i opakovaně.
Hlavní aktér/gestor	OD spolu s resortním radním/náměstkem (vyžaduje politické intervence k vyšším úrovním veřejné správy)
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti C.2: Dopravně dostupné centrum kraje N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Pravidelné uplatňování připomínky v tomto duchu
Způsob ověření	Sdělení OD
Souvisí s opatřeními	-
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B7.3 Zlepšování podmínek pro pěší pohyb městem a pro pobyt ve veřejných prostranstvích včetně zklidňování automobilové dopravy rozšiřováním okrsků zón 30 a pěších zón
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.DD.03) Plán udržitelné městské mobility města Jihlavy nepracuje s optimalizací přepravních potřeb (nesměřuje k předcházení potřeb po mobilitě např. efektivním uspořádáním území a služeb) a počítá s nárůstem individuální automobilové dopravy, nepracuje se snižováním emisí a přechodem na alternativní zdroje pro individuální dopravu. Produkované emise IAD včetně CO ₂ se nemonitorují
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Oproti standardnímu režimu povolené rychlosti 50 km/h představují zóny 30 a obytné zóny a pěší zóny pro chodce atraktivnější řešení. Mimo hlavní radiální a tangenciální komunikace ve městě je tak žádoucí i v souladu s příslušnými technickými podmínkami Ministerstva dopravy ČR vymezovat okrsky takto režimově zklidněných komunikací. Vhodné je vymezení a úpravu komunikací otestovat spolu s úpravami parkování či dalšími změnami značení a zpomalovacími prvky v podobě dočasných úprav a po zpracování zkušeností postupně realizovat v rámci rekonstrukcí sítí a uličních profilů trvalé úpravy, které se propíší i do architektury ulic.
Nástin konkrétních kroků	1. Vytipování oblastí pro zóny 30 a obytné zóny formou velmi jednoduchého generelu 2. Postupně tvorba projektů jejich zavedení pomocí dočasných prvků (vodorovné značení, změna barevnosti povrchů, mobilní zeleň, dočasné balisety apod.) 3. Testovací provoz dočasných řešení (1-3 roky)

	4. Vyhodnocení testovacího provozu a projekt stavebních úprav 5. Postupná realizace stavebních úprav dle potřeby – prioritně sdružovat s oblastmi, kde jsou zároveň rekonstruovány inženýrské sítě.
Hlavní aktér/gestor	ÚMA
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Vytvoření jednoduchého generelu zón do 2 let Realizace 30 % plochy ve formě dočasných opatření do 4 let Realizace 100 % plochy ve formě dočasných opatření do 5 let
Způsob ověření	Nově vzniklý generel, podané jednoduché projekty a žádosti na změnu dopravního značení
Souvisí s opatřeními	B7.7
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B7.4 Realizace rekonstrukcí v centru města s kvalitním bezbariérovým přístupem a ochranou pěších před extrémními projevy počasí včetně zvýšení množství stromů a vegetace
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.02) Památková ochrana v centru limituje možnosti adaptačních opatření na změnu klimatu prostřednictvím doplňování modrozelené infrastruktury – nových stromů a vegetačních zasakovacích ploch
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství Prioritní oblast 2: Zdraví a sociální péče
Popis	<p>V rámci zpracování regulačního plánu centra města budou navržena místa pro výsadbu stromů ve veřejném prostoru i ve vnitroblocích vlastněných městem. Následně budou stromy vysazovány postupně v rámci komplexní úpravy prostorů, která zajistí dobré podmínky pro růst stromů.</p> <p>Současný projekt revitalizace Masarykova náměstí navyšuje počet stromů oproti dnešnímu stavu a odpovídá kompromisu mezi reprezentativní úlohou náměstí, zájmy památkové péče a obytností místa. Tyto kroky ale výhledově nepostačí k pokrytí potřeby stínu a ochlazování veřejných prostranství v centru při změně klimatu, kde i podle optimistických scénářů emisí skleníkových plynů bude zhoršování mikroklimatu ve městě probíhat ještě celý zbytek tohoto století. Na změny bude třeba v budoucnu reagovat a stromy eventuálně doplňovat tam, kde to bude při zachování charakteru historického prostranství možné, a to i za cenu vyvolaných investic při budování prokořenitelných prostor a zasakování dešťové vody i při přeložkách inženýrských sítí.</p> <p>Vzhledem k tomu, že projekt Masarykova náměstí bude realizován pravděpodobně postupně na několik etap, je důležité ponechat při řešení inženýrských sítí jejich sdružením prostory, kde bude v případě budoucí potřeby možnost stromy doplnit – například okolo budovy OD Jihlava (bývalého Prioru). Eventuálně by bylo možné ověřit další doplnění ve spodní méně exponované části náměstí.</p> <p>Dalším vhodným řešením, které by mohlo být na Masarykově náměstí realizováno v budoucnu je využití popínavých dřevin na podpůrné konstrukci na fasádě OD Jihlava (po dohodě s vlastníkem) nebo na některých méně hodnotných fasádách domů.</p>

	<p>Součástí úpravy veřejných prostranství by měla být i realizace drobných vodních prvků, jako jsou pítka a mlžítka, která přispívají k ochraně návštěvníků před extrémními projevy počasí.</p> <p>Šancí na další zlepšení v této situaci je připravovaná revitalizace náměstí Almy Rosé (před Dělnickým domem), kde je zelenou infrastrukturu možné i vzhledem k tradici místa navrhnout a realizovat důsledněji.</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření rezervních prostor pro eventuální budoucí výsadbu dřevin integrací inženýrských sítí v dalších fázích projektové přípravy projektu Masarykova náměstí. 2. Zohlednění adaptace na změnu klimatu v soutěži na nám. Almy Rosé v podobě znalce zaměřeného na zelenou infrastrukturu. 3. Zapracování požadavků adaptace na změnu klimatu – stínění, stromů vč. prokořenitelného prostoru a integrace vedení inženýrských sítí a přípravy na pítka a mlžítka – do připravovaného zadání regulačního plánu centra města. <p>Další konkrétní další kroky budou vycházet z vývoje situace a možností dohody s majitelem OD Jihlava.</p>
Hlavní aktér/gestor	ÚMA, spolupráce s ORM
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Počet stromů, instalace pítka/mlžítka; realistické nastavení hodnot dle budoucího vývoji v oblasti památkové ochrany a ochoty akceptovat v památkově chráněných územích adaptační opatření.
Způsob ověření	Samotná realizace opatření
Souvisí s opatřeními	-
Finanční zdroj	NPO

Označení a název	B7.5 Zlepšování podmínek pro cyklistickou dopravu včetně doplnění možnosti bezpečného uložení kol u sídel veřejných institucí
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.DD.02) Modal split Jihlavy z roku 2017 (podíl druhů dopravy) zaostává za doporučeným poměrem v zastoupení cest MHD o 5 % a cyklo dopravy o 4–14 %</p> <p>(W.DD.08) Ve městě jsou deficity infrastruktury pro každodenní pohyb na kole, zejména chybí stojany ve veřejných prostranstvích a u velkých obchodů, cyklopruhy na hlavních silničních tazích, zejména ve stoupáních. Síť má nespojitá místa. Cyklistické spojení do okolních sídel na kole je kromě cyklostezky do Luk n. Jihlavou málo bezpečné. Cyklotrasy, které využívají lesní cestní síť, jsou ve zhoršeném stavu po kalamitní těžbě kůrovcového dřeva.</p> <p>(W.DD.11) Historické jádro a rekreační cíle zejména ve Stříbrném údolí (ZOO, Robinson, Vodní ráj) a cyklostezky jsou špatně propojeny</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Postupná realizace konkrétních návrhů dle generelu cyklistické dopravy a cyklotras Jihlavy aktualizovaného o aspekt adaptace dle opatření B7.7. Týká se doplňování nových cykloopatření na trasách i související infrastruktury a mobiliáře, a to včetně doplňování možností pro bezpečné uložení kol (stojany s opíráním o rám, uzamykatelné boxy,

	kolárny v objektech města) a zlepšování podmínek pro dojíždění na kole zaměstnanců města a městských společností (kolárny, sprchy na pracovišti ad.).
Nástin konkrétních kroků	Postupná realizace konkrétních návrhů.
Hlavní aktér/gestor	OD/ÚMA
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	Vazba na průřezové nástroje a opatření
Indikátor	30 % navržených opatření do 5 let, 60 % do 8 let, 90 % do 12 let
Způsob ověření	Realizace opatření
Souvisí s opatřeními	B7.7
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B7.6 Rozvoj nízkoemisní a bezemisní veřejné dopravy
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.DD.02) Modal split Jihlavy z roku 2017 (podíl druhů dopravy) zaostává za doporučeným poměrem v zastoupení cest MHD o 5 % a cyklo dopravy o 4–14 %</p> <p>(W.DD.03) Plán udržitelné městské mobility města Jihlavy nepracuje s optimalizací přepravních potřeb (nesměřuje k předcházení potřeb po mobilitě např. efektivním uspořádáním území a služeb) a počítá s nárůstem individuální automobilové dopravy, nepracuje se snižováním emisí a přechodem na alternativní zdroje pro individuální dopravu. Produkované emise IAD včetně CO₂ se nemonitorují.</p> <p>(W.DD.08) Ve městě jsou deficity infrastruktury pro každodenní pohyb na kole, zejména chybí stojany ve veřejných prostranstvích a u velkých obchodů, cyklopruhy na hlavních silničních tazích, zejména ve stoupáních. Síť má nespojitá místa. Cyklistické spojení do okolních sídel na kole je kromě cyklostezky do Luk n. Jihlavou málo bezpečné. Cyklotrasy, které využívají lesní cestní síť, jsou ve zhoršeném stavu po kalamitní těžbě kůrovcového dřeva.</p> <p>(W.DD.09) Tranzitní komunikace tvoří bariéru pro pěší a cyklistický pohyb. Znečišťují životní prostředí. Prašnost a hluk z nich znemožňují větrání v okolních domech.</p> <p>(W.DD.11) Historické jádro a rekreační cíle zejména ve Stříbrném údolí (ZOO, Robinson, Vodní ráj) a cyklostezky jsou špatně propojeny.</p> <p>(W.UP.02) Část obyvatel Jihlavy se vystěhovala do samostatných sídel, část mimo správní území města do sousedních obcí jihlavské aglomerace neefektivních na obsluhu MHD a bez pěší dostupnosti. To znamená zároveň větší spotřebu energie a větší zranitelnost rostoucí závislostí na individuální automobilové dopravě.</p> <p>(W.UP.03) Území Kraje Vysočina nefunguje jako region krátkých vzdáleností. Jihlava není etablovaná jako silné mezoregionální centrum, i když postupně posiluje. Důležitým důvodem je nedostatečná veřejná doprava po regionu.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura

Popis	Vozový park Jihlavské MHD se vyvíjí správně nízkoemisním směrem. V rámci tohoto opatření bude i nadále obnova vozového parku MHD nízkoemisní. Zároveň je třeba vést jednání s Krajem Vysočina, aby i ostatní linky veřejné dopravy, kde je kraj v roli objednatele byly co nejdříve zajištěny nízkoemisními vozidly.
Nástin konkrétních kroků	Paralelně běžící nákupy bezemisních vozidel dopravním podnikem a jednání s Krajem o podmínkách zajišťování veřejné dopravy a rozšiřování nízkoemisních vozidel.
Hlavní aktér/gestor	OD/Dopravní podnik města Jihlavy
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Všechna pořizovaná vozidla MHD kromě záložních jsou bezemisní.
Způsob ověření	Nákupy Dopravního podniku města Jihlavy
Souvisí s opatřeními	-
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	B7.7 Propojení cílů v oblasti ochrany klimatu a adaptace na jeho změnu s generalem cyklistické dopravy a cyklotras Jihlavy a generalem bezbariérové dopravy a bezbariérových tras na území města Jihlavy a aktualizace dokumentu o adaptační aspekt cyklodopravy
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.DD.02) Modal split Jihlavy z roku 2017 (podíl druhů dopravy) zaostává za doporučeným poměrem v zastoupení cest MHD o 5 % a cyklodopravy o 4–14 % (W.DD.03) Plán udržitelné městské mobility města Jihlavy nepracuje s optimalizací přepravních potřeb (nesměřuje k předcházení potřeb po mobilitě např. efektivním uspořádáním území a služeb) a počítá s nárůstem individuální automobilové dopravy, nepracuje se snižováním emisí a přechodem na alternativní zdroje pro individuální dopravu. Produkováné emise IAD včetně CO ₂ se nemonitorují (W.DD.08) Ve městě jsou deficity infrastruktury pro každodenní pohyb na kole, zejména chybí stojany ve veřejných prostranstvích a u velkých obchodů, cyklopruhy na hlavních silničních tazích, zejména ve stoupáních. Síť má nespojitá místa. Cyklistické spojení do okolních sídel na kole je kromě cyklostezky do Luk n. Jihlavou málo bezpečné. Cyklotrasy, které využívají lesní cestní síť, jsou ve zhoršeném stavu po kalamitní těžbě kůrovcového dřeva.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Opatření spočívá v postupných úpravách hlavních pěších a cyklistických tras tak, aby pohyb po nich byl co nejméně nepříznivě ovlivňován změnou klimatu a klimatickými extrémy. Znamená to zohlednit zejména následující: <ul style="list-style-type: none"> • Volit pro povrchy komunikací materiály s vysokým albedem (světlé) tak, aby se co nejméně přehřívaly. Řešit nakládání s dešťovou vodou, její však v blízkosti stezek včetně odparu prostřednictvím zelené infrastruktury a její specifické údržby. • Řešit zastínění stezek vegetací i jinak, kombinace cyklotras a stromořadí a cyklotrasy spojující volnou krajinu s intravilánem. Řešit zastínění odpočívák a možnost chladných útočišť.

	<ul style="list-style-type: none"> Trasováním a celkovým systémem cyklotras a MHD umožnit vhodně kombinovat oba mody v zájmu zachování udržitelné mobility a zvláštní důraz na rozvojové části a části hůře obsloužené MHD tak, aby bylo možné kombinovat kolo a MHD, vytvářet „přestupní“ zastávky MHD a cyklotras s odpovídajícím vybavením pro uložení kol B+R. Řešit napojení všech turistických cílů a významnějších prostor pro volnočasové aktivity obyvatel města na cyklotrasy.
Nástin konkrétních kroků	Zahnutí výše uvedených principů do všech jednotlivých připravovaných projektů.
Hlavní aktér/gestor	ÚMA
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Při přípravě všech úprav veřejných prostranství a dopravního režimu budou zkontrolovány výše zmíněné principy.
Způsob ověření	Zápisy z přípravy projektů.
Souvisí s opatřeními	A1.1, B6.5, B7.3, B7.5, B7.9
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B7.8 Propojení cílů v oblasti ochrany klimatu a adaptace na jeho změnu s Plánem udržitelné městské mobility (a jeho aktualizace) v oblasti sdílené dopravy a realizace experimentálních a pilotních projektů v této oblasti
Vazba na SWOT	<p>Cítace SWOT</p> <p>(W.DD.02) Modal split Jihlavy z roku 2017 (podíl druhů dopravy) zaostává za doporučeným poměrem v zastoupení cest MHD o 5 % a cyklo dopravy o 4–14 %</p> <p>(W.DD.03) Plán udržitelné městské mobility města Jihlavy nepracuje s optimalizací přepravních potřeb (nesměřuje k předcházení potřeb po mobilitě např. efektivním uspořádáním území a služeb) a počítá s nárůstem individuální automobilové dopravy, nepracuje se snižováním emisí a přechodem na alternativní zdroje pro individuální dopravu. Produkované emise IAD včetně CO2 se nemonitorují.</p> <p>(W.DD.08) Ve městě jsou deficity infrastruktury pro každodenní pohyb na kole, zejména chybí stojany ve veřejných prostranstvích a u velkých obchodů, cyklopruhy na hlavních silničních tazích, zejména ve stoupáních. Síť má nespojitá místa. Cyklistické spojení do okolních sídel na kole je kromě cyklostezky do Luk n. Jihlavou málo bezpečné. Cyklotrasy, které využívají lesní cestní síť, jsou ve zhoršeném stavu po kalamiční těžbě kůrovcového dřeva.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	<p>Opatření spočívá v průběžném zahrnování aktuálních poznatků z oblasti mitigace a adaptace. Zejména se jedná o zapracovávání aktuálních trendů v možnostech mitigace – zvyšování efektivity dopravy využíváním integrace, sdílení a SMART řešení, snižování emisí a managementu poptávky po dopravě směrem k vyššímu podílu aktivní dopravy a veřejné dopravy na celkovém dopravním výkonu.</p> <p>Znamená to řešit a zohledňovat zejména následující:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Zohledňování preference aktivní dopravy a veřejné dopravy v koncepci dopravní infrastruktury • Koncepční řešení pro dobíjecí systémy, tankování alternativních paliv • Podporu sdílení automobilů, zejména elektromobilů v řešení parkování a nastavení plateb za parkování, úlevy z požadavků na počty parkovacích míst novostaveb a rekonstrukcí při využívání sdílených vozidel v intencích aktuálně platné legislativy v územním plánování a event. dalších předpisech města. • Systém sdílení kol, elektrokol a případně elektrokoloběžek ve městě • Integrace platebních systémů služeb sdílení a podpory alternativních paliv s ostatními městskými službami (platba jednou městskou kartou např. použitelnou i pro cestování MHD) • Alternativní měření dopravních intenzit v kombinaci se sledováním kvality ovzduší ve vybraných profilech • Telematické řízení dopravy dle počasí, stavu ovzduší a dalších parametrů prostředí a stavu systému • Technické standardy pro adaptaci mobiliáře MHD dle samostatného opatření B8.1 • Výslovně řešit využívání aktivní a veřejné dopravy turisty. Zajistit, aby hlavní turistické cíle byly dostupné kombinací MHD a pěší a cyklistické dopravy ze záchytných parkovišť s dostatečnou kapacitou, zejména u návštěvníků ZOO. Parkoviště pro turisty vybavit možností sdílení kol či jiných dopravních prostředků. • SMART řešení i pro návštěvníky – aplikace pro návštěvníky zahrnující vyhledávání dopravy k turistickým cílům ze záchytných parkovišť, informačních systémů na záchytných parkovištích o možnostech dopravy k turistickým cílům. Úprava platebních podmínek za parkování ve smyslu kombinace s platbami vstupného do turistických cílů (zvýhodněné parkování pro jejich návštěvníky).
Nástin konkrétních kroků	Opatření spočívá v průběžném zahrnování aktuálních poznatků z oblasti mitigace a adaptace do koncepčních dokumentů a konkrétních připravovaných projektů i managementu poptávky po dopravě.
Hlavní aktér/gestor	OD, spolupráce ÚMA
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město C.2: Dopravně dostupné centrum kraje
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Změna modal splitu
Způsob ověření	Sčítání dopravy
Souvisí s opatřeními	A7.3, B6.6, B7.7, B8.1
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B7.9 Nastavení systému parkování způsobem motivujícím k přednostnímu využívání jiných dopravních módů a jeho postupný rozvoj – rezidentní zóny, P+R apod.
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.DD.02) Modal split Jihlavy z roku 2017 (podíl druhů dopravy) zaostává za doporučeným poměrem v zastoupení cest MHD o 5 % a cyklo dopravy o 4–14 %

	<p>(W.DD.04) Město nepoužívá motivační nástroje pro snižování podílu IAD. Chybí parkovací systém s nastavenými platbami tak, aby motivovaly k žádoucímu chování. Nejsou k dispozici odstavná parkoviště na kraji centra s dostatečnou kapacitou</p> <p>(W.DD.08) Ve městě jsou deficity infrastruktury pro každodenní pohyb na kole, zejména chybí stojany ve veřejných prostranstvích a u velkých obchodů, cyklopruhy na hlavních silničních tazích, zejména ve stoupáních. Síť má nespojitá místa. Cyklistické spojení do okolních sídel na kole je kromě cyklostezky do Luk n. Jihlavou málo bezpečné. Cyklotrasy, které využívají lesní cestní síť, jsou ve zhoršeném stavu po kalamitní těžbě kůrovcového dřeva.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	<p>Smyslem opatření je nastavení koncepce a placení parkování tak, aby obojí fungovalo jako motivace k dopravnímu chování méně zatěžujícímu klima a umožňujícímu lepší adaptaci. Znamená to vytvoření bezpečnějších a komfortnějších podmínek pro pěší a cyklistický pohyb, motivaci k využívání aktivních forem dopravy a veřejné dopravy a zefektivnit využití parkovacích míst ve stísněných podmínkách, aby postačoval jejich menší prostor a byl zajištěn prostor pro zelenou infrastrukturu. Konkrétně to znamená v koncepci parkování řešit následující:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naplánování a realizace dalších P+R parkovišť s jejich dobrým napojením na MHD a tím usnadnění využití MHD návštěvníky. Parkoviště pro turisty výhledově vybavit možností sdílení kol či jiných dopravních prostředků. • Provéřit možnosti občasného využívání parkovišť firmami v méně vytížených časech zaměstnanci pro návštěvníky města a zejména kulturních akcí. • Propojení dopravních terminálů s cyklo dopravou (včetně mobiliáře) – snížení potřeby nutnosti parkovat u terminálu autem • Řešení parkování K+R u nového dopravního terminálu. • S nárůstem kapacity záchytných parkovišť rozšiřovat zóny placeného stání a režim rezidentního parkování, úprava režimu parkování v centru města, aby zvýhodňoval nezbytné krátkodobé návštěvy – to vše tak, aby návštěvníci města přijíždějící z užšího i širšího okolí byli směřováni na záchytná parkoviště. Zároveň s tím redukce parkovacích stání v centru ve prospěch zelené infrastruktury. • SMART řešení (aplikace) pro návštěvníky zahrnující vyhledávání dopravy k turistickým cílům ze záchytných parkovišť, informačních systémů na záchytných parkovištích o možnostech dopravy k turistickým cílům. • Úprava platebních podmínek za parkování ve smyslu kombinace s platbami vstupného do turistických cílů (zvýhodněné parkování pro jejich návštěvníky) a vstupenek na kulturní akce minimálně v zařízeních města a výhledově také na systém sdílených jízdních kol.
Nástin konkrétních kroků	Zpracování výše uvedeného do koncepce parkování a posléze postupná realizace.
Hlavní aktér/gestor	OD
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Zpracování výše uvedeného do koncepce parkování. Zpracování SMART řešení (aplikace) a úprava platebních podmínek do 3 let. Realizace ostatních opatření do 5 let.
Způsob ověření	Koncepce parkování, realizace opatření

Souvisí s opatřeními	B7.7
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B8.1 Úpravy zastávek MHD a souvisejícího mobiliáře
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.12) Občané jsou nespokojeni s kvalitou a rozmístěním mobiliáře, parkováním a stavem silnic a chodníků (W.DD.05) Nové typové zastávky MHD často nevyužívají všechna stavebně-technická řešení umožňující lepší adaptaci na změnu klimatu. Neposkytují možnost čekat ve stínu = lavička pro čekání není zastíněná a některé také nejsou napojené na nakládání se srážkovou vodou zasakováním
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Opatření spočívá v doplnění existujícího/zpracování nového pasportu zastávek veřejné dopravy se zohledněním parametrů ochrany před sluncem včetně zastínění míst k sezení, ochrany před větrem a deštěm vč. odražené vody, využití srážkové vody ze střech a případně dalších vlastností a vybavení zlepšující adaptaci na změnu klimatu. Následně budou určena prioritní místa, která umožňují a vyžadují úpravy, a to zejména zastávky v centru, zastávky využívané ve zvýšené míře zranitelnými skupinami osob (děti, senioři) a zastávky u zdravotnických zařízení, kde musí být zajištěn dostatečný prostor pro sezení v zastíněné části. Zastávky MHD v místech, která jsou předmětem komplexní revitalizace (Masarykovo náměstí), budou realizovány samostatně dle příslušného projektu. Zvláštní pozornost bude věnována novým zastávkám v rozvojových územích.
Nástin konkrétních kroků	Na vybraných zastávkách budou realizovány úpravy, především účinné zastínění, změna barvy stříšek, izolace a tvar stříšek, využití srážkové vody a ochrana před prudkým deštěm. Postupně budou požadavky na potřebné vlastnosti přístřešků a jejich mobiliáře promítnuty do standardů městského mobiliáře a uplatněny při výběru dodavatele ve střednědobém horizontu. Součástí širšího řešení budou i proměny povrchů na zastávkách a v okolí v zájmu snižování jejich teploty v horkých dnech. V ještě delším horizontu lze očekávat potřebu instalace vodních prvků v blízkosti zastávek či v jejich prostoru a také prvků IoT, resp. městské senzory a ovládání dílčích částí zastávek telematicky a v závislosti na počasí.
Hlavní aktér/gestor	OD/ÚMA
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	do roku 2025 modernizováno 100 % zastávek, jež nejsou v odpovídajícím stavu
Způsob ověření	Generel zastávek, vlastní technická data, dokumentace
Souvisí s opatřeními	A1.4, A2.2, A6.4, B4.2, B6.5, B7.1, B7.4, B7.8, B8.2, C3.1
Finanční zdroj	IROP

Označení a název	B8.2 Realizace (d)osvětlení vybraných zastávek a úprava osvětlení pro zajištění maximální efektivity (úsporné zdroje, design proti světelnému znečištění, biodynamické světlo)
Vazba na SWOT	Citace SWOT (O.TI.02) Zlevňování systémů inteligentních budov umožní snižovat vliv lidského faktoru při provozu úsporných budov. Smart metering a centrální sběr dat a jejich vyhodnocování (energetik města) v budovách statutárního města Jihlava a jím zřizovaných organizací organizací je příležitost pro úsporu emisí a provozních nákladů
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 4: Doprava a dopravní infrastruktura
Popis	Opatření spočívá v postupném doplňování úsporných a efektivních zdrojů osvětlení na zastávkách MHD. Osvětlení MHD bude realizováno výhradně úspornými zdroji (v současné době LED) s možností regulace a v lepším případě i změny barvy světla. Design osvětlení bude koncipován tak, aby nepřispíval ke světelnému „znečištění“. V souladu s bezpečnostními normami lze barvu a intenzitu osvětlení zastávek a okolí přizpůsobit frekvenci pohybu lidí a noční době (biodynamické a „chytré“ osvětlení).
Nástin konkrétních kroků	Pro realizaci opatření je třeba zpracovat přehled současného způsobu osvětlení zastávek a okolí a návrhu změny tam, kde je to účelné a možné.
Hlavní aktér/gestor	OD/energetik města
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.2: Uhlíkově neutrální město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Do roku 2025 všechny zastávky dostatečně osvětleny úspornými zdroji splňujícími parametry ochrany proti světelnému smogu
Způsob ověření	Generel zastávek, vlastní technická data, dokumentace
Souvisí s opatřeními	A1.4, A2.2, A5.1, A6.4, B6.5, B7.1, B7.4, B7.8, B8.1
Finanční zdroj	Modernizační fond (LIGHTPUB)

Označení a název	B8.3 Doplnění stínících prvků na pobytová prostranství (hřiště, plácky)
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.BV.11) Některá dětská i sportovní hřiště včetně areálu Český mlýn nemají po část dne žádnou ochranu před sluncem (stromy, stínícími budovami či prvky).
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 1: Budovy a veřejná prostranství

<p>Popis</p>	<p>Opatření spočívá v přechodném i trvalém zastínění a dalšímu způsobu ochlazování a zvyšování komfortu návštěvníků rekreačních areálů a dětských hřišť využívaných pro volnočasové aktivity zejména dětí a mládeže a dalších pobytových prostranství – například míst čekání u přechodů pro chodce. Opatření zahrnuje prvky dočasného demontovatelného zastínění např. tahovými plachtami i dlouhodobé zastínění vegetací. Ideální kombinace je v krátkodobém horizontu vytvořené demontovatelné stínění a vysazení stromů, které postupně dočasné technické řešení nahradí. Při realizaci opatření je zapotřebí kombinovat vhodnou technologii zastínění s barvami a provedením stínících materiálů. Pro dočasné řešení lze použít světlé tahové textilní membrány na nosných ocelových konstrukcích. Pro dlouhodobější zastínění lze například kombinovat vysoce odrazivé stříbřité folie v kombinaci s odparem z vodních prvků.</p> <p>Na místech o menší rozloze mohou být využity designové „slunečníky“, které poskytují vysoce flexibilní řešení pro ochranu před sluncem i nepřízní počasí na veřejných prostranstvích a jsou opatřeny permanentními kotvami k ocelovým deskám nebo betonovému základu.</p> <p>Kromě stínění technickými prvky či vegetací je zapotřebí ochlazovat tato prostranství zajištěním dobrého provětrávání (při projektování), volbou vhodné barvy povrchů a využitím vodních prvků. Vodní prvky mohou využívat pitnou či užitkovou vodu a mohou být průtočné (pítka, mlžitka) i neprůtočné. V případě Českého mlýna a případně dalších prostranství u řeky připadají v úvahu průtočné vodní prvky komunikující s řekou.</p>
<p>Nástin konkrétních kroků</p>	<p>Pro realizaci opatření je třeba zmapovat všechny prostranství, která jsou nedostatečně zastíněna nebo trpí přehříváním. Je možné využít zapojení veřejnosti. Tato místa je třeba zanést do mapové vrstvy a navrhnout etapové řešení v jednotlivých případech. Na zastínění technickými prostředky lze vypsát společnou veřejnou zakázku.</p>
<p>Hlavní aktér/gestor</p>	<p>ÚMA</p>
<p>Priorita</p>	<p>1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)</p>
<p>Vazba na SPR</p>	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti N.1: Silná identita a soudržné komunity N.2: Atraktivní centrum a živé město</p>
<p>Vazba na NAS</p>	<p>SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví</p>
<p>Indikátor</p>	<p>Všechna pobytová prostranství v majetku města větší než 1000m² poskytují alespoň 10 % zastíněné plochy, všechna menší prostranství typu dětských hřišť či odpočinkových míst poskytují alespoň 6 m² zastíněné plochy</p>
<p>Způsob ověření</p>	<p>Plány, projekce, dokumentace provedení úprav</p>
<p>Souvisí s opatřeními</p>	<p>A2.2, A4.1, A4.2, A7.1, B2.1, B2.2, B6.5, B7.3</p>
<p>Finanční zdroj</p>	<p>NPO</p>

Oblast C: Zdravý ekosystém

Zahrnuté oblasti

- Zeleň ve městě
- Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
- Biodiverzita
- Lesní hospodářství
- Zemědělství
- Územní plánování a rozvoj

Vize

Jihlava, obklopená zdravými a druhově pestrými lesy, se stará o okolní i městskou krajinu s přirozeně propojenými rozmanitými biotopy poskytujícími stanoviště a úkryt rostlinným a živočišným druhům, chrání (zemědělskou) půdu před znehodnocením a zadržuje dostatek vody, která je díky koncepčně realizované infrastruktuře k dispozici pro další potřebné účely.

Dílčí cíle

- C1 Město zajistí dostatečné množství kvalitní pitné vody pro obyvatelstvo
- C2 Město zajistí bezpečné a plynulé odvádění splaškových vod, ale i dešťových vod, které není možné zadržet na místě vzniku, aby nedocházelo ke kontaminaci půdy a ohrožení vodních zdrojů
- C3 Město realizuje opatření pro zadržování a zasakování vody a chrání/zlepšuje funkčnost stávajících retenčních prvků a vodních děl na území města a zároveň zajišťuje zpomalení odtoku vody při přívalových srážkách
- C4 Město pečuje o lesy ve svém majetku s využitím postupů přírodě blízkého lesního hospodaření pro zvýšení jejich resilience a na lesy na svém území celkově pohlíží se zohledněním potřebnosti mimoprodukčních funkcí, zejména rekreační, vodozádržné funkce a ochrany biodiverzity
- C5 Město realizuje aktivní opatření na obnově a tvorbě propojené a funkční krajiny, čímž chrání zemědělský půdní fond před erozí/znehodnocením, podporuje zvyšování obsahu organické hmoty v půdě a umožňuje existenci rozmanitých rostlinných společenstev a živočišných druhů

Označení a název	C1.1 Úspory ve (s)potřebě pitné vody včetně využívání užitkové vody
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(S.VR.01) Město nově vlastní vodohospodářskou infrastrukturu a může ji upravovat a spravovat udržitelněji</p> <p>(W.VR.01) Vodní nádrž Hubenov jako zdroj pro celou jihlavskou vodárenskou soustavu (což není pouze Jihlava) je nedostačující kapacitou, pokud se má Jihlava a okolní obce rozrůstat dle svých územních plánů. (Proto Jihlava aktuálně řeší napojení na vodní nádrž Švihov (Želivka) a tím diverzifikaci zdrojů.) Záložní zdroj vody není v optimálním stavu (technický, kvalita vody), jsou velké ztráty na přívodním potrubí. Nevyhovující technický stav i dalších rybníků.</p>
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	<p>Úspory v potřebě a spotřebě vody se skládají ze dvou základních oblastí, na něž je nutné se zaměřit. U provozovatele a vlastníka vodohospodářské infrastruktury se jedná o organizačně-technická opatření k minimalizaci úniků pitné vody (snížení ztrát vody ve vodovodní síti).</p> <p>Druhou oblastí je systematické působení na úspory a snížení spotřeby pitné vody odběrateli tedy v domácnostech a organizacích. U spotřeby vody pitné je důležité motivovat stavebníky k zavádění technologických řešení na úsporu vody do nových i stávajících projektů. To se týká současného majetku a nových investičních záměrů realizovaných městem. Významnou součástí těchto řešení je využívání užitkové vody místo vody pitné a zvyšování využití šedé vody. Implementace systémů pro šetrné hospodaření s vodou zahrnuje především využití dešťové a šedé vody podle její definice nově zaváděné do legislativy. Na majetku města může jít především o opatření v budovách, zavádění dvojích rozvodů umožní využití dešťové a šedé vody z umyvadel a sprch pro splachování, praní, závlahu nebo umývání vozidel.</p>
Nástin konkrétních kroků	Snížení ztrát vody ve vodovodní síti vyžaduje nejprve analýzu ztrát (nefakturovaná voda), dále posouzení a návrh technických opatření na vodohospodářské soustavě k minimalizaci úniků vody.
Hlavní aktér/gestor	KT pro budovy města, MO pro budovy nájemní, KP městských společností, OVV pro komunikaci veřejnosti, spolupráce se SMJ
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Nutno stanovit cílové parametry opatření na majetku města a úspor u odběratelů z hlediska vodohospodářských zdrojů a adaptace města
Způsob ověření	Analýza, navržená technická opatření, dodavatel(é), realizace
Souvisí s opatřeními	C1.2, C1.3
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C1.2 Aktualizace generelu zásobování pitnou vodou v návaznosti na priority územního rozvoje města
Vazba na SWOT	Citace SWOT (S.VR.01) Město nově vlastní vodohospodářskou infrastrukturu a může ji upravovat a spravovat udržitelněji
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Pro rozvojové lokality stanovené územním plánem je třeba spočítat potřebu vody pro všechna (nebo alespoň prioritní) v budoucnu potenciálně zastavovaná území (jak residenční, tak průmyslové a další). To je třeba učinit jednak komplexně a jednak dle jednotlivých lokalit. Komplexně v tom smyslu, že se musí určit, zda jsou zdroje pitné vody dostupné ve všech plánovaných lokalitách. Pokud ne, je nutné naplánovat přizpůsobení stávající sítě a objektů na ní a případně zajistit zdroje nové (například přivaděč z vodní nádrže Švihov a výstavbu vodojemu Bukovno). Posílení zdrojů vody je nutné pro vytvoření rezervy (stávající kapacita zdrojů nemá již rezervy pro další rozvoj města = zvyšování odběru). V rámci vyhodnocení potřeb (posílení) zásobování vodou do budoucna je vhodné brát ohled i na potenciál úspor, práce s šedou a dešťovou vodou (opatření C1.1), obnovu zastaralé infrastruktury, apod. A to i ve vztahu k chystané investici napojení na vodní nádrž Švihov a její efektivitu (nejen finanční, ale i jako zásah do krajiny).
Nástin konkrétních kroků	Na základě plánovaného územního rozvoje města je potřebné určit budoucí důležité rozvojové lokality, a k nim potřebu vody, aby se dala síť optimalizovat. Na základě potřeby vody navrhnout konkrétní opatření zajištění (dodávka pitné vody, odvádění splaškových a dešťových vod, které není možné zasakovat na místě) a to jak z hlediska obnovy stávající VHI, tak nových investičních akcí.
Hlavní aktér/gestor	OTS, spolupráce se SMJ
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Aktualizovaný general zásobování pitnou vodou (ano/ne)
Způsob ověření	Aktualizace generelu propojená s prioritami navržených/prováděných změn v územním plánu a jeho prioritách
Souvisí s opatřeními	A2.1
Finanční zdroj	

Označení a název	C1.3 Zajištění modernizace vodovodní sítě a přizpůsobení zásobování vodou plánovanému rozvoji města
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.VR.05) Vodovodní síť je v dnešní době zastaralá a nebyla dimenzována na další rozvoj města Jihlavy (S.VR.01) Město nově vlastní vodohospodářskou infrastrukturu a může ji upravovat a spravovat udržitelněji

Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Obecně je nutno řešit obnovu významných řadů a objektů (vodojemy, tlakové stanice, úpravný vody ad.) v souběhu s posílením dostupných zdrojů vody. Realizace obnovy a modernizací vodovodních řadů i objektů na nich umožní snížení ztrát v rozvodech a zahrnuje také výměnu potrubí neodpovídajícího schválenému standardu města. Součástí opatření je také zajištění dodávek pitné vody do nově vznikajících lokalit (potřebná rozšíření vodovodní sítě) a postupné zavádění „chytrých“ vodoměrů sloužících k minimalizaci úniku vody (on-line sledování vybraných uzlů vč. alarmových stavů při nadměrném odběru a upozornění, že se může jednat o závadu a havarijný únik vody). Například se připravuje v rámci revitalizace Masarykova náměstí také výměna vodovodních řadů (PD hotova do konce července 2022).
Nástin konkrétních kroků	Realizace bude probíhat postupně při komplexním řešení konkrétních lokalit, odstraňování havárií nebo v souběhu rekonstrukce povrchů komunikací a dalších sítí.
Hlavní aktér/gestor	OTS/SMJ, spolupráce se SMJ
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Rezerva v zajištěných dodávkách pitné vody (dostupných zdrojích) oproti průměrnému ročnímu odběru (a jeho trendu) je min 10 % v horizontu 5-10 let
Způsob ověření	Stanovení cílových parametrů, specifikace částí města a lokalit
Souvisí s opatřeními	C1.2
Finanční zdroj	NPŽP

Označení a název	C2.1 Rekonstrukce a úpravy kanalizační sítě
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.VR.02) Jednotná kanalizace vede ke znečištění vodotečí z odlehčovacích komor při přivalových srážkách. Není zmapované, jaké stoky kam ústí a co je nutnou podmínkou úprav kanalizace a revitalizací. Drtivá většina střech domů centra i sídlišť je odvodněna do jednotné kanalizace.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	V území, kde je to možné a vhodné bude postupně zpracována PD a zajištěno vybudování oddílné kanalizace. Splašková a dešťová kanalizace bude řešena ve vzájemném souladu (s ohledem na prioritní zadržování a zasakování srážkových vod v místě jejich vzniku) pro plánované rozvojové lokality. Nutné je i dobudování čistíren odpadních vod v některých příměstských částech nebo jejich napojení na centrální ČOV. Navazující je odstranění odlehčovacích komor tam, kde bude realizována oddílná kanalizace, a podpora výstavby dešťových zdrží. Připravuje se např. realizace oddílné kanalizace na Masarykově náměstí, včetně retenčních nádrží.
Nástin konkrétních kroků	Realizace bude probíhat postupně při komplexním řešení konkrétních lokalit, odstraňování havárií nebo v souběhu rekonstrukce povrchů komunikací a dalších sítí.

Hlavní aktér/gestor	OTS/SMJ, spolupráce se SMJ
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Délka rekonstruovaných úseků kanalizace/oddílné kanalizace
Způsob ověření	Navržená technická opatření, projekty, dodavatel(é), realizace
Souvisí s opatřeními	C3.1
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C3.1 Hospodaření se srážkovou vodou v urbanizovaných zónách
Vazba na SWOT	Citace SWOT (S.VR.02) Město má potenciál pro využití srážkových vod ze zpevněných ploch a střech bytových domů mimo centrum díky rozsahu zelených ploch a sklonům terénu, které umožňují vodu do zelených ploch přivést.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Uvážit dostupné možnosti dalšího využívání srážkových vod, následně případně upravit „Standardy pro plánování, projektování, výstavbu, správu, údržbu a provozování vodovodů a kanalizací na území statutárního města Jihlavy“ a v rámci územního rozvoje (plánu) doplnit ustanoveními upravujícími technická opatření k retenci a využívání dešťové vody v zastavěných částech města. V konkrétních lokalitách pak navrhnout technická opatření k retenci a využívání dešťové vody v zastavěných částech města. Město může připravit a realizovat v první řadě opatření na svém majetku a veřejných prostranstvích. Principem je posouzení dílčích lokalit, na které navazuje např. výběr vhodných míst pro povrchové zasakovací nádrže, kde to dovoluje prostorové uspořádání staveb. Přitom je potřebné zohlednit vlastnické vztahy včetně možností směn s pozemky ve vlastnictví města.
Nástin konkrétních kroků	V lokalitách, kde prokazatelně lze zasakovat, je na místě nalezení potřebných prostorů pro tato retenční opatření.
Hlavní aktér/gestor	OTS/ÚMA, spolupráce s OŽP, ORM, MO
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Počet řešených lokalit/realizovaných opatření
Způsob ověření	Posouzené lokality, navržené projekty, dodavatel(é), realizace
Souvisí s opatřeními	
Finanční zdroj	NPO, NPŽP

Označení a název	C3.2 Revitalizace vodních toků na území města
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.VR.03) Nadměrně rychlý odtok vody z okolí města v důsledku způsobu lesnického a zemědělského hospodaření a meliorací a regulovaných toků (W.MO.02) Pasport kritických míst v povodňovém plánu není zcela aktuální (W.BI.01) Vzhledem ke stavu řeky v Jihlavě, kdy převažuje technická úprava koryta, není řeka jako součást ÚSES plně funkční. Běhy řeky jsou zkolaudovaným vodním dílem, město je nemá ve správě a nemůže do nich příliš zasahovat a revitalizovat je.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Revitalizace vodních toků v neuspokojivém stavu z pohledu nejen protipovodňového, ale i biodiverzity a zvýšení kvality veřejného prostoru. K zajištění toho je ve volné krajině klíčové umožnit rozlivy při přívalových deštích pro eliminaci/zpomalení povodňové vlny (např. lokalita u Staré plovárny, v dlouhodobém horizontu Český mlýn) a budovat mokřady v jejich nivách (Koželužský potok). Je také potřebné odstranit černé stavby a úpravy koryta, které negativně ovlivňují průchod vyšších průtoků a působí další škody na městském majetku.
Nástin konkrétních kroků	Úpravám problémových míst a úseků vodních toků předchází zmapování jejich stavu, vhodných ploch pro rozlivy a zpracování projektové dokumentace pro úpravy jejich koryt, pokud možno do přírodě bližšího stavu.
Hlavní aktér/gestor	OTS, spolupráce s OŽP, OTS, MO
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Počet řešených/revitalizovaných úseků vodních toků
Způsob ověření	Prioritní úseky vodních toků, projektové dokumentace, dodavatel(é), realizace
Souvisí s opatřeními	C3.3
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C3.3 Vybudování suchých nádrží pro ochranu lokalit v nivách vodních toků
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.VR.03) Nadměrně rychlý odtok vody z okolí města v důsledku způsobu lesnického a zemědělského hospodaření a meliorací a regulovaných toků
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Výstavba suchých nádrží ve vhodných (potřebných) lokalitách, jejichž primárním účelem bude zachycení vody a zpomalení odtoku přívalových srážek. Realizace suchých nádrží je nutná podmínka rozvoje (dalšího zastavování včetně ochrany stávající zástavby níže po toku) např. v lokalitě za Aventinem a v Hruškových Dvorech.

Nástin konkrétních kroků	Lokalizace vhodných ploch pro rozlivy, řešení majetkových vztahů (je-li třeba) a zpracování projektové dokumentace pro suché nádrže v konkrétních povodích s vysokou potřebností zpomalení odtoku.
Hlavní aktér/gestor	OTS, spolupráce s OŽP, OTS, MO
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC3 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb vodních a na vodu vázaných ekosystémů s důrazem na posílení přirozeného vodního režimu krajiny a s ohledem na zajištění potřeb lidské společnosti a udržitelné užívání vody
Indikátor	Vybudované suché nádrže v prioritních lokalitách
Způsob ověření	Prioritní povodí a lokality, projektové dokumentace, dodavatel(é), realizace
Souvisí s opatřeními	C3.2
Finanční zdroj	NPO, NPŽP

Označení a název	C3.4 Opravy a údržba stávajících malých vodních nádrží a maximální využití jejich objemu
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.VR.03) Nadměrně rychlý odtok vody z okolí města v důsledku způsobu lesnického a zemědělského hospodaření a meliorací a regulovaných toků (S.VR.04) Město vlastní velké množství rybníků, může v nich ovlivnit hospodaření směrem k udržitelnosti (W.MO.02) Pasport kritických míst v povodňovém plánu není zcela aktuální
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Opravy a údržba se týkají udržování technických objektů (zejména výpustí) v provozuschopném stavu, který umožňuje v případě potřeby manipulaci s hladinou. Dále pak odbahnění zátopy, které zajistí dostatečný objem zátopy a zabrání letnímu přehřívání, nebo vysychání zátopy. Potřebné je dále případné doplnění adekvátních bezpečnostních přelivů. U některých malých vodních nádrží (MVN) je potřeba řešit dotěsnění těles hrází. Doporučuje se navrhovat taková opatření v povodí, která omezí zanášení zátopy MVN sedimentem. Zejména změnou hospodaření v povodí a budováním malých sedimentačních nádrží (zpravidla tůní) nad zátopou MVN, pokud to majetková situace umožňuje. Je vhodné zabývat se tématem při aktualizaci manipulačních a provozních řádů. V případě i drobného snížení provozní hladiny může zvětšený retenční prostor nádrže pozitivně ovlivnit průběh povodňových průtoků.
Nástin konkrétních kroků	Kontrola technického stavu a způsobu využívání rybníků, revize manipulačních a provozních řádů. Připravit pilotní projekty na rybnících města méně atraktivních pro rybolov (vč. upravení smluv s pronajímateli).
Hlavní aktér/gestor	OTS
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město

Vazba na NAS	SC3 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb vodních a na vodu vázaných ekosystémů s důrazem na posílení přirozeného vodního režimu krajiny a s ohledem na zajištění potřeb lidské společnosti a udržitelné užívání vody
Indikátor	Počet nádrží v dobrém technickém stavu, revidované manipulační a provozní řády
Způsob ověření	Vlastní kontroly technického stavu a způsobu využívání rybníků, revize manipulačních a provozních řádů
Souvisí s opatřeními	
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C3.5 Zajištění přírodního koupání na území města
Vazba na SWOT	Citace SWOT (S.VR.04) Město vlastní velké množství rybníků, může v nich ovlivnit hospodaření směrem k udržitelnosti. (W.VR.04) Znečištění vody v tekoucích vodách (hlavně řeka), setrvávající nebo se zhoršující kvalita vody v rybnících. (W.CR.05) Bezprostředně ve městě chybí venkovní možnost přírodního koupaliště či biotopu.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Zajištění možnosti koupání pro obyvatele města úpravou vodních nádrží (atraktivita, přístupnost a prostor ke koupání a krátkodobé rekreaci) v blízkosti zastavěných částí města. Doporučeno je realizovat alespoň na dvou vodních nádržích v majetku města, potenciálně vhodné nádrže jsou Za Prádelnou (v k. ú. Pístov) a Borovinka (v k. ú. Staré Hory).
Nástin konkrétních kroků	V povodí se dají podporovat taková opatření, která povedou ke zlepšení kvality vody. Například odstranění černých staveb – přepadů s odpadní vodou, intenzivně hnojené zemědělské plochy atd. Pokud bude v povodí koupacích nádrží obecně více přírodních ploch, mělo by to kvalitu vod zlepšit.
Hlavní aktér/gestor	OTS, spolupráce s OŽP
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.2: Atraktivní centrum a živé město
Vazba na NAS	SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví
Indikátor	Počet malých vodních nádrží vhodných ke koupání
Způsob ověření	Opatření ke zlepšení kvality vody v povodí, projektová dokumentace úpravy rybníka, dokumentace realizace
Souvisí s opatřeními	
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C4.1 Podpora přírodě blízkého lesního hospodaření
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.LH.04) Lesy ve vlastnictví města nejsou obhospodařovány a zařazeny v FSC systému certifikace (systém přírodě blízkého lesního hospodaření).</p> <p>(W.BI.02) Lesní, přírodě blízké biotopy, jsou vlivem kalamitního poškození nestabilní a ohroženy. Snižuje se tak i zásoba uhlíku v nadzemní biomase a roční úroveň sekvestrace C.</p> <p>(W.LH.03) Významný podíl rozlohy smrkových porostů i v kategorii mladých lesů do 20 let, které budou změnou klimatu velmi pravděpodobně ohrožené v budoucnu. Změna druhové skladby porostů bude dlouhodobá záležitost.</p> <p>(T.EK.03) Propady příjmů podniků v sektorech lesnictví a zemědělství v důsledku výkyvů počasí, především sucha, a zhoršených podmínek pro produkci a zejména investic pro obnovu krajiny.</p> <p>(W.LH.01) Vysoký podíl kalamitních holin po odumřelých smrkových porostech, zhoršení stavu lesních cest po kalamitní těžbě dřeva.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 9: Biodiverzita</p> <p>Prioritní oblast 10: Lesní hospodářství</p>
Popis	<p>Opatření spočívá v úpravě nastavení hospodaření v lesích ve vlastnictví města (u holosečných lesních porostů) směrem k principům přírodě blízkého lesního hospodaření (PBLH). Podstatou je upřednostnění podrostního hospodaření, clonných sečí, autochtonního reprodukčního materiálu a zajištění nadprůměrného podílu melioračních a zpevňujících dřevin. Uplatnění PBLH v kulturních stejnověkových porostech povede k jejich postupné přestavbě na porosty více strukturně a druhově diverzifikované. Upřednostnění stanovištně odpovídající druhové skladby (pokud možno autochtonních dřevin) a diferencované struktury porostů v průběhu výchovy je podstatné zejména v porostech s nadprůměrným potenciálem pro ochranu biodiverzity (ponechávání doupných stromů, mrtvého dřeva apod.).</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Jedná se o dlouhodobý proces (desítky let...), který už v některých lokalitách po určitou dobu probíhal. Dosavadní aktivity v tomto směru budou rozšiřovány po odeznění současné situace kúrovcové kalamity, která vyžaduje značné nasazení kapacit a zdrojů Správy městských lesů Jihlava, s.r.o. Důležitá bude analýza odpovědnými pracovníky nad současnými a doporučenými postupy, zmapování aktuálního stavu hospodaření a možností jeho úprav v rámci realizace opatření.</p>
Hlavní aktér/gestor	MO/SML
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město</p> <p>C.3: Ekonomicky silné a vzdělané centrum kraje</p>
Vazba na NAS	SC2 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb lesů s důrazem na zabránění degradace půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Počet, plocha porostů s uplatňovaným přírodě blízkým hospodařením
Způsob ověření	Lesní hospodářský plán, záznamy lesních správců
Souvisí s opatřeními	
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C4.2 Převod vybraných porostů mezi lesy zvláštního určení
Vazba na SWOT	Citace SWOT (S.LH.03) Velký rozsah lesního majetku města znamená pro Jihlavu hodnotný vlastní přírodní kapitál i možnost přímo ovlivňovat hospodaření a mix dodávaných produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa (W.LH.01) Vysoký podíl kalamitních holin po odumřelých smrkových porostech, zhoršení stavu lesních cest po kalamitní těžbě dřeva
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 10: Lesní hospodářství
Popis	Město jako vlastník lesa má možnost podílet se na vhodné kategorizaci lesa. Prověření a realizace účelných převodů vybraných hospodářských porostů mezi lesy zvláštního určení je potřebné uvažovat s ohledem na jejich mimoprodukční funkce, ale i ekonomické důsledky na lesní hospodaření. V příměstské krajině se jedná často o rekreační funkci lesů (významné jsou lokality Zborná a Bedřichov). Převod mezi lesy zvláštního určení bude v optimálním případě proveden v rámci aktualizace lesního hospodářského plánu.
Nástin konkrétních kroků	Konkrétní převody mohou být iniciovány a realizovány na základě např. poptávky veřejnosti či dalších uživatelů a vyhodnocení skutečné potřeby a udělení zadání od města.
Hlavní aktér/gestor	MO/SML, spolupráce s OŽP
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC2 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb lesů s důrazem na zabránění degradace půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Podíl porostů plnicích prioritně mimoprodukční funkce zařazených mezi lesy zvláštního určení
Způsob ověření	Vymezení porostů (lesů) města s prioritně mimoprodukčními funkcemi, žádosti města o převod porostů mezi lesy zvláštního určení
Souvisí s opatřeními	
Finanční zdroj	

Označení a název	C4.3 Zakládání porostů a pěstební péče o porosty vznikající na holinách po kůrovcové kalamitě zohledňující stanovištní podmínky, využití přirozené obnovy, pionýrských dřevin a smrku pouze jako dřeviny přimíšené.
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.LH.01) Vysoký podíl kalamitních holin po odumřelých smrkových porostech, zhoršení stavu lesních cest po kalamitní těžbě dřeva. (W.LH.02) Zasaženy odumíráním až rozpadem byly prakticky všechny dospělé smrkové porosty na území města, což je většina ploch lesů a v důsledku změny stanovištních podmínek jsou odumíráním zasaženy i některé navazující porosty smíšené či listnaté. To bude mít efekt na proces obnovy lesa i na tepelný ostrov města.

	(S.LH.02) Při obnově lesa se prosazují postupně základní lesnické adaptační principy týkající se druhového složení výsadeb, a na mnoha místech probíhá přirozené zmlazení (T.SP.03) V důsledku systémového nastavení legislativy v oblasti lesnictví a myslivosti hrozí pokračující vysoké stavy zvěře, administrativní překážky a nedostatek vhodných sazenic mohou ztížit a zdražit obnovu lesních porostů.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 10: Lesní hospodářství
Popis	Zakládání porostů a pěstební péče o porosty vznikající na holinách po kůrovcové kalamitě zohledňující stanovištní podmínky, využití přirozené obnovy, pionýrských dřevin a smrku zejména jako dřeviny přimíšené. Významným bodem je obnova porostů širokým sortimentem druhů dřevin. Při obnově porostů je potřebné volit dřeviny podle stanovištních podmínek, vhodné je využívat podle možností a konkrétních lokalit principy např. dvoufázové a kombinované obnovy, využití sítí a výsadeb přípravných dřevin (bříza, osika).
Nástin konkrétních kroků	Mapování aktuálního stavu zalesňování, péče a hospodaření v nových porostech a možností jeho úprav v rámci realizace opatření.
Hlavní aktér/gestor	MO/SML
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC2 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb lesů s důrazem na zabránění degradace půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Velikost ploch holin zalesňovaných s využitím/podporou přirozené obnovy
Způsob ověření	Lesní hospodářský plán, provozní záznamy správců lesa
Souvisí s opatřeními	C4.1
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C4.4 Obnova přirozeného vodního režimu v lesích, revize stavu vodních koryt, nevhodných technických úprav niv toků, způsobů odvodnění lesních cest atp.
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.VR.03) Nadměrně rychlý odtok vody z okolí města v důsledku způsobu lesnického a zemědělského hospodaření a meliorací a regulovaných toků. (S.LH.02) Při obnově lesa se prosazují postupně základní lesnické adaptační principy týkající se druhového složení výsadeb, a na mnoha místech probíhá přirozené zmlazení (W.LH.01) Vysoký podíl kalamitních holin po odumřelých smrkových porostech, zhoršení stavu lesních cest po kalamitní těžbě dřeva. (T.EX.04) V důsledku změny klimatu pokles hladiny podzemních vod a výskyt extrémních jevů počasí (přívalové srážky, riziko přívalových povodní) a vznik tepelných ostrovů ve volné krajině i ve městě. Důsledkem mohou být škody na majetku, ztráta půdy vlivem eroze, znečištění vodních toků a ploch. Pokud nebude posílena retenční schopnost krajiny, bude docházet k vysychání studní a zhoršení kvality lokální vody.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství Prioritní oblast 10: Lesní hospodářství

Popis	<p>Obnova přirozeného vodního režimu v lesních porostech na území a v majetku města. Důležité je úvodní vyhodnocení a revize stavu vodních koryt, nevhodných technických úprav niv toků, způsobů odvodnění lesních cest atp. Na vhodných plochách, po dohodě i na lesních pozemcích ostatních vlastníků, příprava a realizace revitalizačních opatření a rybníčků pro zadržování vody v lese.</p> <p>Prioritně je potřebné, po vyhodnocení současného stavu, připravit a realizovat specifická opatření týkající se zadržování vody zvláště v lokalitách zranitelných (nevhodné odvodnění lesních cest, kalamitní holiny, lokality s vysokou sklonitostí terénu a rizikem vodní eroze ad.).</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. Provedení terénních průzkumů (vč. lokalit pro tůně, malé vodní nádrže), 2. Komunikace s ostatními vlastníky k přínosům opatření a navrhovaným postupům hospodaření, 3. příprava vhodných záměrů v perspektivních lokalitách, zajištění (externího) financování, realizace projektů.
Hlavní aktér/gestor	MO, spolupracuje s OTS
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC2 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb lesů s důrazem na zabránění degradace půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Počet provedených úprav, podíl porostů s vyhovujícím vodním režimem
Způsob ověření	Vlastní údaje o stavu vodních toků a lesních cest, plány, projekty, dokumentace provedení úprav
Souvisí s opatřeními	C3.2
Finanční zdroj	OPŽP 2021-2027

Označení a název	C5.1 Úpravy pachtovních smluv na pozemcích ZPF pronajímaných městem
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.ZE.01) Míra zornění ZPF a podíl orné půdy na některých katastrálních územích města je velmi vysoký</p> <p>(W.ZE.02) Vysoká eroze v některých lokalitách vede ke ztrátám půdy, snižování úrodnosti a zanášení vodních toků / nádrží splaveninami. Přes 40 % zemědělské půdy spadá do kategorie silně až extrémně ohrožené dlouhodobým smyvem půdy.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 9: Biodiverzita</p> <p>Prioritní oblast 11: Zemědělství</p>
Popis	<p>Opatření s ohledem na právní konzultace, směrem k dosažení většího souladu mezi produkcí a dalšími důležitými funkcemi zemědělské půdy v krajině, pilotní aktivita – příprava podoby smlouvy v projednání s vlastníky/uživateli (doplňovat organickou hmotu ve formě kompostu, podporovat udržení vlastností půdy ad.)</p> <p>Pro možnost v širším (plošném) rozsahu ovlivňovat stav zemědělské krajiny kolem města je potřeba provést revizi současného stavu obsahového nastavení pachtovních smluv pro pozemky, které město pronajímá zejména na orné půdě.</p> <p>Upravení smluv se zemědělci nad rámec zákonných požadavků může zahrnovat např. vhodnější osevní postupy (střídání plodin, využití meziplodin ad.), zřízení mezí na svažitých lokalitách, zákaz používání pesticidů, podporu hnojení organickými hnojivy,</p>

	<p>aplikaci kompostu a další postupy hospodaření podporující zvyšování obsahu organické hmoty v půdě.</p> <p>Pachtovní smlouvu je možné doplnit o vybrané zásady a požadavky podle zásad udržitelného hospodaření s půdou. Je možné využít např. postupu podle metodiky vydané Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy, v.v.i. (Vopravil a kolektiv, 2016: Metodika půdního průzkumu zemědělských pozemků určená pro pachtovní smlouvy).</p> <p>Uvedené možnosti a příklady vycházejí z postupů či záměrů jiných samospráv. Proto, pokud město bude mít zájem měnit podmínky pachtu, je potřebné jejich odborné obsahové vyhodnocení a také právní konzultace, jelikož situace a nastavení současných pachtovních smluv města se mohou lišit.</p> <p>Pachtovní smlouvy jsou sjednávány s výpovědní lhůtou. Při využití možnosti smlouvu vypovědět se otevírá prostor projednat a dosáhnout změnu stávajících podmínek hospodaření, nebo po uplynutí této lhůty a zániku smlouvy je možné pozemek pronajmout jinému zemědělci, případně jej obhospodařovat ve vlastní režii. Například při změně účelu využití, obvykle zatravnění a/nebo výsadbě dřevin bude pozemek sloužit nejen jako opatření adaptační (retenční a protierozní), ale současně i mitigační (změna funkčního využití vedoucí ke zvýšenému pohlcování CO₂ je propadem uhlíku). Avšak dopady takové změny mohou být pro původního hospodáře nevýhodné: pokud jsou pozemky města vmezeřeny mezi jiné parcely, může to znamenat redundantní pojezdy a zároveň komplikovaný přístup i pro nového pachtýře.</p>
Nástin konkrétních kroků	<p>Prvním krokem je posouzení stávajícího znění pachtovních smluv ve vztahu k nově přijatým zákonům a nařízením a pokud možno i dalším obecným doporučením, které vycházejí z působnosti Ministerstva zemědělství.</p> <p>Další konkrétní možností k zlepšování obsahu organické hmoty v zemědělské půdě je využití certifikovaného kompostu z městské kompostárny (po prověření reálnosti lze navrhnout pilotní projekt).</p> <p>Jednou z variant posouzení naplnění požadavků na zodpovědnou péči o půdu je provedení terénního pedologického průzkumu před uzavřením (nového) pachtu. Při opakování průzkumu by se neměl stav půdy zásadně zhoršit. V případě významného zhoršení dochází ke snížení hodnoty pozemku, což může být ošetřeno finanční kompenzací ve smlouvě. Naopak zlepšení stavu půdy před ukončením pachtovní smlouvy (prakticky jde o uchování hodnoty nebo i zhodnocení pozemku) se může odrazit na výši pachtovného v dalším období, nebo pokud dojde k ukončení smlouvy, finanční kompenzací pro pachtýře.</p>
Hlavní aktér/gestor	MO, spolupráce s OTS
Priorita	1 - horizont implementace 2–3 roky (krátkodobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město N.1: Silná identita a soudržné komunity
Vazba na NAS	SC1 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb v zemědělské krajině s důrazem na omezení degradace i záboru půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Podíl/plocha pronajímaných pozemků města na ZPF s vyhovujícím zněním pachtovních smluv
Způsob ověření	Posouzení a úpravy stávajícího znění pachtovních smluv
Souvisí s opatřeními	C5.2, C5.3, C5.4
Finanční zdroj	

Označení a název	C5.2 Vytvoření generelu lokalit a realizace krajinné zeleně na zemědělské půdě
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BI.03) V místních částech Jihlavy (Heroltice, Kosov), se vyskytují půdní bloky o velké rozloze bez dostatečné fragmentace liniovou zelení.</p> <p>(W.ZE.03) Rozsáhlé plochy a podíl orné půdy (na rozloze území) zejména ve východní polovině území nejsou dostatečně rozčleněny krajinnými a ekostabilizačními prvky.</p> <p>(W.ZE.04) Rostlá centrální část města (i některé místní části) jsou obklopeny rozsáhlými bloky orné půdy, což je nepříznivé z hlediska efektu tepelného ostrova i ohrožení bleskovými povodněmi.</p> <p>Město vlastní zemědělskou půdu a může na ní ovlivnit hospodaření směrem k udržitelnosti.</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 9: Biodiverzita</p> <p>Prioritní oblast 11: Zemědělství</p>
Popis	<p>Vytvoření koncepčního materiálu (generelu) lokalit vhodných/potřebných pro realizaci polních cest, stromořadí, remízků a dalších prvků krajinné zeleně na zemědělské půdě, které budou mít funkci rozčlenění velkých bloků orné půdy, podpory biodiverzity a protierozní působení. Po projednání s uživateli pozemků zajistit projekční přípravu a realizaci krajinné zeleně ve formě územní studie.</p> <p>V rámci opatření vznikne prostorová analýza, která zhodnotí možnosti a vhodnost jednotlivých míst pro vznik polních cest, stromořadí, remízků a jiných prvků krajinné zeleně, a jejich následná projekce a realizace. Výstupem z této části bude generel lokalit vhodných pro realizaci konkrétních opatření. Krajinná zeleň je považována za stabilizační prvek, který napomáhá udržitelnému zemědělství a využívání krajiny – vegetační prvky snižují větrnou a vodní erozi, poskytují úkryt pro predátory škůdců zemědělských plodin. Nabízí se možnost využít ÚSES a některé z krajinných prvků realizovat v jeho rámci. Po projednání s vlastníky a uživateli pozemků město zajistí projekční přípravu a realizaci krajinné zeleně (výsadby a následné péče).</p>
Nástin konkrétních kroků	<ol style="list-style-type: none"> 1. krok – prostorová analýza, která zhodnotí možnost a vhodnost vzniku krajinných prvků a shrne veškeré analytické podklady, výstupem je sumarizace vhodných lokalit – vznik generelu lokalit vhodných ke krajinným úpravám 2. krok – soubor konkrétních variant krajinných prvků, které by bylo možné a vhodné realizovat (větrolam, remízek, sad, alej, ...) s přiřazením ke konkrétní lokalitě 3. krok – pokud se nejedná o pozemky města, oslovení vlastníků pozemků k projednání možné realizace a její podoby 4. krok – vytvoření projektu na základě stanovených požadavků, v souladu s principy adaptace ŽPF na změnu klimatu 5. krok – samotná realizace projektů (financovaná přednostně z externích zdrojů)
Hlavní aktér/gestor	ÚMA, spolupráce s OŽP, majiteli a uživateli pozemků
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.2: Uhlíkově neutrální město</p> <p>U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město</p>
Vazba na NAS	SC1 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb v zemědělské krajině s důrazem na omezení degradace i záboru půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Počet realizovaných prvků krajinné zeleně, průměrná velikost nečleněných bloků orné půdy

Způsob ověření	Sumarizace vhodných lokalit ke krajinným úpravám, generel krajinných prvků, projekty, realizace
Souvisí s opatřeními	C5.1, C5.3, C5.4
Finanční zdroj	SZIF

Označení a název	C5.3 Realizace prvků pro retenci vody a protierozní ochranu na zemědělské půdě
Vazba na SWOT	Citace SWOT (W.ZE.02) Vysoká eroze v některých lokalitách vede ke ztrátám půdy, snižování úrodnosti a zanášení vodních toků / nádrží splaveninami. Přes 40 % zemědělské půdy spadá do kategorie silně až extrémně ohrožené dlouhodobým smyvem půdy. (W.VR.03) Nadměrně rychlý odtok vody z okolí města v důsledku způsobu lesnického a zemědělského hospodaření a meliorací a regulovaných toků. (W.VR.04) Znečištění vody v tekoucích vodách (hlavně řeka), setrvávající nebo se zhoršující kvalita vody v rybnících.
Vazba na analytickou část AS	Prioritní oblast 11: Zemědělství Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
Popis	Budování drobných vodních prvků zejména na zemědělské půdě za účelem zvýšení ekologické stability území a biologické rozmanitosti. Součástí opatření je také osvěta k zadržování vody a ochrana i obnova drobných mokřadů (i podmáčených okrajů polí) v místech, kde to umožňují vlastnické vztahy a režim využití pozemků. V rámci opatření bude realizováno následující: <ul style="list-style-type: none"> • Na vhodných pozemcích v zemědělské krajině s celoročním potenciálem přítomnosti vody budovat drobné vodní prvky (mokřady, tůně, rybníčky ad.). • Realizovat další prvky pro retenci vody a protierozní ochranu (průlehy, ochranná zatravnění) podle místních podmínek a priority potřebnosti
Nástin konkrétních kroků	<ul style="list-style-type: none"> • Vytipovat vhodná místa na pozemcích ve vlastnictví města nebo soukromých vlastníků (s nimi pak komunikovat možné využití, směnu či odkup) • Osvěta soukromých vlastníků a uživatelů pozemků k budování obdobných prvků vč. možností využívání hnojiv nové generace, která dokážou zadržovat a postupně uvolňovat vláhu a v oblastech s nedostatkem vody mohou snížit potřebu závlahy až o 60 %. <p>Konkrétní záměry je vhodné koordinovat s postupem realizace opatření C5.2 (pozemkové úpravy probíhající v konkrétních katastrech), jelikož se obě opatření mohou obsahově vhodně doplňovat nebo překrývat. Záměry, které je možné v dohledné době realizovat díky probíhající (projekci) KoPÚ/JPÚ, by měly být plánovány a projektovány v souladu s tímto procesem. Naopak vysoce potřebné záměry v k. ú., kde pozemkové úpravy doposud nezapočaly a není ani v nejbližší době plánováno jejich zahájení, bude vhodné realizovat nezávisle na pozemkových úpravách (jinak by mohly být realizovány až za mnoho let).</p>
Hlavní aktér/gestor	ÚMA/MO/OŽP, spolupráce s majiteli a uživateli pozemků
Priorita	2 - horizont implementace 4–6 let (střednědobý)
Vazba na SPR	U.1: Město vzorem v udržitelnosti U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město
Vazba na NAS	SC1 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb v zemědělské krajině s důrazem na omezení degradace i záboru půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Počet realizovaných prvků pro zadržování vody a protierozní ochranu

Způsob ověření	Zmapování pozemků s potenciálem k zadržování vody/rizikových vůči erozi, projekty, realizace
Souvisí s opatřeními	C5.2, C5.4
Finanční zdroj	SZIF

Označení a název	C5.4 Aktivní spolupůsobení při realizaci pozemkových úprav v krajině
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>(W.BI.03) V místních částech Jihlavy (Heroltice, Kosov), se vyskytují půdní bloky o velké rozloze bez dostatečné fragmentace liniivou zelení</p> <p>(W.ZE.03) Rozsáhlé plochy a podíl orné půdy (na rozloze území) zejména ve východní polovině území nejsou dostatečně rozčleněny krajnotvornými a ekostabilizačními prvky.</p> <p>(W.ZE.02) Vysoká eroze v některých lokalitách vede ke ztrátám půdy, snižování úrodnosti a zanášení vodních toků / nádrží splaveninami. Přes 40 % zemědělské půdy spadá do kategorie silně až extrémně ohrožené dlouhodobým smyvem půdy.</p> <p>(S.ZE.01) Město vlastní zemědělskou půdu a může na ní ovlivnit hospodaření směrem k udržitelnosti</p>
Vazba na analytickou část AS	<p>Prioritní oblast 11: Zemědělství</p> <p>Prioritní oblast 8: Vodní režim v krajině a vodní hospodářství</p>
Popis	<p>I nadále bude zajištěna aktivní součinnost a podpora hladké realizace KoPÚ/JPÚ (komplexní pozemkové úpravy/jednoduché pozemkové úpravy) ze strany města, usnadnění jejich přípravy a využití pozice významného vlastníka zemědělské půdy, s cílem zajištění dostatečného rozsahu a vhodné lokalizace ploch a prvků pro realizaci adaptačních opatření do plánu společných zařízení, a to zejména v prioritních (problémových) lokalitách popsanych v analýze.</p> <p>To bude umožněno následujícími aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • součinnost na přípravě a řešení podoby z pohledu územních a funkčních vazeb (například lokality se zjištěnou kumulací problémových jevů nebo rizik ve vztahu k dopadům změny klimatu) ve spolupráci s pozemkovým úřadem a projektanty PÚ, • poskytnutím podkladů z vlastních aktivit mapování souvztažných jevů a dalších plánovacích dokumentů v území (např. územní studie krajiny a další) do podkladů pro řešení podoby PÚ, • informační podporou směrem k hospodařícím subjektům a vlastníkům pozemků ve smyslu přínosů realizace PÚ pro jednotlivé aktéry využívání území, • zabezpečením aktivní role mediátora v lokalitách, kde je problematické se shodnout na zahájení/řešení výsledné podoby pozemkové úpravy.
Nástin konkrétních kroků	<ul style="list-style-type: none"> • Výkup zemědělské půdy (nejlépe orné) pro následnou potřebu směny v rámci nového uspořádání pozemků • Aktivní účast města v podání požadavku na zahájení pozemkových úprav
Hlavní aktér/gestor	MO, spolupráce s pozemkovým úřadem a majiteli a uživateli pozemků
Priorita	0 - opatření se musí provést co nejdříve, je předpokladem další implementace
Vazba na SPR	<p>U.1: Město vzorem v udržitelnosti</p> <p>U.3: Klimaticky odolné a cirkulární město</p> <p>N.1: Silná identita a soudržné komunity</p>

Vazba na NAS	SC1 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb v zemědělské krajině s důrazem na omezení degradace i záboru půdy a posílení přirozeného vodního režimu
Indikátor	Počet k.ú. s dokončenými pozemkovými úpravami
Způsob ověření	Městem vykoupené pozemky na ZPF, realizované pozemkové úpravy s potřebnými pozemky určenými pro prvky krajinné zeleně a protierozními
Souvisí s opatřeními	C5.2, C5.3
Finanční zdroj	

Přehled pilotních projektů

Pro každou prioritní oblast byl identifikován jeden pilotní projekt, který uvádí opatření do praxe v podobě konkrétního příkladu. V kontextu adaptační strategie volně definujeme pilotní projekt jako předběžný projekt v malém měřítku před implementací opatření v širším měřítku, a to ve snaze ověřit proveditelnost opatření nebo vylepšit jeho uvedení do praxe. Pilotní projekt vytváří prostor pro spolupráci více zainteresovaných stran a zároveň představuje adaptační řešení relevantní pro více než jednu prioritní oblast. Navržené pilotní projekty jsou přiblíženy na Mapě 1.

1) Revitalizace náměstí Almy Rosé

Prioritní oblast: 1 – Budovy a veřejná prostranství

Další související oblasti: 4 – Doprava a dopravní infrastruktura, 13 – Investiční činnost

Projekt ukáže návrh veřejného prostranství splňující vysoké nároky z pohledu adaptace (zelená infrastruktura a hospodaření s dešťovou vodou, stínění pobytových prostor vč. letního stínění vegetací objektu Dělnického domu) i mitigace (preferenze aktivních forem dopravy a MHD). Závislí členové poroty mohou tuto ambici tlumočit porotě soutěže, přičemž UMA bude při tvorbě dalších fází dokumentace důsledně kontrolovat zapracování.

2) Posouzení adaptivní kapacity domova pro seniory Lesnov a pěti základních škol

Prioritní oblast: 2 – Zdraví a sociální péče

Další související oblasti: 1 – Budovy a veřejná prostranství, 13 – Investiční činnost

Projekt ověří základní připravenost vybraných budov určených zvláště zranitelným skupinám (seniorům, dětem) na dopady změny klimatu. Na základě kvalifikovaného výběru bude vybráno 5 základních škol – budov různého stáří, stavu, míry adaptace (např. zateplení, okna), kapacity a typu lokality (sídliště, kompaktní město v centru, ostatní). Dále bude do projektu zařazen domov pro seniory Lesnov. Budova byla v roce 2008 kompletně zateplena a není zde k dispozici řízená ventilace. Předmětem projektu je provedení měření kvality vnitřního prostředí (teplota, vlhkost, CO₂) v podzimním-jarním období a prašnosti (PM10), teploty povrchů budovy a dalších parametrů v bezprostředním okolí budovy v letním období. Součástí hodnocení bude výpočet faktoru adaptace nástrojem Klimasken. Výstupem projektu bude hodnocení připravenosti zvolených budov a plán opatření na nápravu případně zjištěných nedostatků, zejména nedodržení hygienických limitů.

3) Zmapování zranitelnosti památek a její zmírnění v městské památkové rezervaci

Primární prioritní oblast: 3 – Cestovní ruch

Další oblasti: 1 – Budovy a veřejná prostranství

Kulturní a historické památky v Jihlavě jsou ohroženy změnou klimatu. Cílem pilotního projektu je na systematické bázi zmapovat ohrožení jednotlivých budov v městské památkové rezervaci touto změnou. Projekt je vhodné realizovat ve spolupráci s orgány památkové ochrany, odbornými a vědeckými institucemi (např. Národní památkový úřad). Pro odbornou identifikaci nejohroženějších památek (z pohledu změn klimatu) existuje ve světě metodika, je možné ji

pilotně využít v Jihlavě a vytvořit příklad dobré praxe pro kulturní památky v České republice. V návaznosti na tuto teoretickou část pilotního projektu by měla následovat fáze realizační, která spočívá v realizaci stavebně-technických opatření ke snížení zranitelnosti a zvýšení odolnosti nejohroženějších památek ve městě.

4) Rekonstrukce vybraných parkovacích ploch na sídlišti Březinova

Primární prioritní oblast: 4 – Doprava a dopravní infrastruktura

Další oblasti: 1 – Budovy a veřejná prostranství, 7 – Zeleň ve městě, 8 – Vodní režim v krajině a vodní hospodářství, 13 – Investiční činnost

Cílem projektu je zlepšit kvalitu prostředí, vzhled parkovacích ploch a zajistit lepší hospodaření se srážkovými vodami na sídlišti ve prospěch veřejné zeleně a mikroklimatu. Předmětem projektu je změna povrchů na vybraných částech parkovacích ploch na sídlišti Březinova na propustnější. Plochy s propustným povrchem budou realizovány prostřednictvím dlažby se širokou štěrkovou spárou (polovegetačních tvárníc či dlažbou s distančníkem – „retenční“ nebo „drenážní“ dlažba), zatravnovacích roštů, případně také experimentálním litým povrchem (obdoba mlatu) či propustným asfaltem. Na méně frekventovaných plochách lze experimentovat s kamennou dlažbou v hlinitopísčitém substrátu. Na vhodných místech budou doplněny prvky hospodaření s dešťovou vodou, např. mělkými vsakovacími průlehy. Na vybraných místech budou provedeny dosadby stromů do strukturního substrátu s využitím srážkové vody z okolních povrchů. Kromě adaptačních funkcí má projekt významný estetický přínos.

5) Instalace stínící FV na parkoviště v průmyslové zóně, například na parkovišti u Bosch Diesel Jihlava (Pávov a ul. Humpolecká) nebo na parkovišti u společnosti Kronospan Jihlava

Primární prioritní oblast: 5 – Průmysl a energetika

Další oblasti: 13 – Investiční činnost

Cílem je demonstračně propojit adaptaci a mitigaci. Na investici by se podílel soukromý subjekt (podnik sídlící ve městě v průmyslové zóně), město by projekt podpořilo. FV panely budou bránit přehřívání parkovaných aut a zároveň dodávat nízkoemisní elektřinu do sítě ve městě. Je možné propojení projektu s nabíjecí infrastrukturou pro elektromobilitu.

6) Automatizovaná měření vybraných parametrů prostředí, například 3-5 profilů dle výběru města, např. Masarykovo náměstí, křižovatka Hradební/Znojemská (OC City Park), Náměstí Svobody ad.

Primární prioritní oblast: 6 – Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost

Další oblasti: 1 - Budovy a veřejná prostranství, 2 – Zdraví a sociální péče 4 – Doprava a dopravní infrastruktura

Cílem projektu je zvýšit informovanost řídicích institucí i občanů o zátěži životního prostředí ve vybraných částech města v reálném čase. Na jeden rok bude zkušebně instalován systém sledování základních meteorologických parametrů a kvality ovzduší (s možností rozšíření o např. sledování dopravní intenzity) na vybraných profilech ve městě s možností průběžného on-line sledování prostřednictvím aplikace a/nebo webu města. Projekt bude realizován ve spolupráci

s vhodným dodavatelem potřebné technologie (možnost pronájmu hardware i software). Projekt pomůže ověřit zájem o data spojená se změnou klimatu a možnosti jejich využití pro varování před výrazně zhoršenými podmínkami a případně automatizovaná varování určená přímo koncovým uživatelům (občanům). Po vyhodnocení je možné v projektu pokračovat a rozšiřovat síť i portfolio senzorů.

7) Síť zelených os ze sídlišť (Březinova, Slavičkova, S.K. Neumanna, Demlova) a ulic (Tř. Legionářů, Žižkova, Jiráskova, Romana Havelky)

Primární prioritní oblast: 7 – Zeleň ve městě

Další oblasti: 1 - Budovy a veřejná prostranství, 2 – Zdraví a sociální péče, 4 – Doprava a dopravní infrastruktura, 6 - Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost, 9 – Biodiverzity, 12 – Územní plánování a rozvoj

Pilotní projekt zahrnuje revitalizaci veřejného prostoru s důrazem na vznik nové veřejné zeleně a obnovu té stávající. Jedná se o obnovu uličních stromořadí, přičemž cílem je vytvořit zelené cesty městem. Významným prvkem sítě je sídlištní zeleň, která by měla být upravena tak, aby zvyšovala odolnost měst vůči změně klimatu. Významné je zasakování dešťových srážek v zastavěném území města a odvodňování zpevněných ploch do zeleně, která tímto bude podpořena. Dalším momentem je budování vztahu občanů ke svému městu prostřednictvím adopce zeleně, komunitních zahrad a dalších projektů. Významná je podpora vzniku tzv. modrozelené infrastruktury, tedy komplexních řešení pro zvýšení biodiverzity ve městě, omezení znečištění ovzduší, snížení ohrožení měst přívalovými srážkami, úprava mikroklimatu a v neposlední řadě také vliv na duševní pohodu obyvatel.

8) Adaptace rybníků pod Vodárenským vrchem

Primární prioritní oblast: 8 – Vodní režim v krajině a vodní hospodářství

Další oblasti: 6 - Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost

Projekt zahrnuje opatření v rámci rekonstrukce soustavy rybníků za účelem udržení retenční kapacity území. Podstatné je udržení funkčnosti všech nádrží v dobrém technickém stavu. Prověřením manipulačních a provozních řádů se může najít prostor pro větší transformaci bleskových srážek, například ve formě zvětšení rozdílu mezi provozní a normální hladinou. Všechny rybníky by měly být opatřeny odpovídajícím bezpečnostním přelivem.

9) Podpora biodiverzity příměstské krajiny v okolí obchodního domu Tesco, Jihlavanu, Barvířské ulici a S.K. Neumanna

Primární prioritní oblast: 9 – Biodiverzita

Další oblasti: 6 – Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost

Projekt biodiverzity příměstské krajiny má za cíl zvýšit ekologickou hodnotu a druhovou rozmanitost vybrané okrajové části města – přechodu na pomezí města x volné krajiny. Toho bude dosaženo změnou využívání území a jeho doplněním o nové přírodní prvky, jako jsou keřové pásy (remízky), tůně, květnaté louky, rozvolněné skupiny stromů nebo o prvky poskytující útočiště pro drobné živočichy, jako je hadoviště, broukoviště atd. Důležitá je edukativní funkce –

proč se projekt realizuje, co projekt přináší a proč je významný. Místo by proto mělo být pro návštěvníky zajímavé, aby se stalo jedním z cílů vycházek/trávení volného času.

10) Přírodě blízké hospodaření v lesích města, konkrétně na lesním úseku Stonařov

Primární prioritní oblast: 10 – Lesní hospodářství

Další oblasti: 3 – Cestovní ruch, 8 – Vodní režim v krajině a vodní hospodářství, 9 - Biodiverzita

Záměr na širší realizaci principů přírodě blízkého lesního hospodaření (PBLH) je možné v budoucnu uplatnit ve vybraných porostech ve vlastnictví města. Dosavadní aktivity v tomto směru budou rozšiřovány po odeznění současné situace kůrovcové kalamity, která vyžaduje značné nasazení kapacit a zdrojů Správy městských lesů Jihlava, s.r.o. Podstatou je upřednostnění podrostního hospodaření, clonných sečí, autochtonního reprodukčního materiálu a zajištění nadprůměrného podílu melioračních a zpevňujících dřevin. Uplatnění PBLH také zahrnuje upřednostnění stanovištně odpovídající druhové skladby a diferencované struktury porostů v průběhu jejich výchovy.

11) Krajinotvorné prvky a prevence povodní kolem Heroltic (terénní realizace KPÚ)

Primární prioritní oblast: 11 – Zemědělství

Další oblasti: 8 – Vodní režim v krajině a vodní hospodářství, 9 – Biodiverzita

V k.ú. Heroltice byly provedeny komplexní pozemkové úpravy, které mj. reagují na opakované problémy s přívalovými a bleskovými povodněmi v této části města. Konkrétními opatřeními v terénu, které bude potřebné nyní realizovat, jsou navrženy suché nádrže, obnova historických cest a další opatření. Zamýšlené změny ve využití pozemků na zemědělské půdě budou mít také protierozní funkci a intravilán městské části bude současně ochráněn před povodněmi.

12) Vzorová územní studie pro rozhodování v území

Primární prioritní oblast: 12 – Územní plánování a rozvoj

Další oblasti: 1 – Budovy a veřejná prostranství, 7 – Zeleň ve městě, 8 – Vodní režim v krajině a vodní hospodářství, 13 – Investiční činnost

Jedná se o zpracování vybrané územní studie zastavitelné plochy nebo plochy přestavby jako vzorové studie z hlediska řešení adaptačních a mitigačních opatření. Ke všem fázím vznikne kromě vlastní územní studie komentář pomáhající danou fázi zvládnout i v dalších studiích. Pro pilotní projekt je třeba vybrat jednu z rozpracovaných územních studií ze strany ÚMA.

13) Zpracování a pilotní testování procesních a obsahových standardů přípravy projektů a hodnocení dopadu

Primární prioritní oblast: 13 – Investiční činnost

Další oblasti: 1 – Budovy a veřejná prostranství, 7 – Zeleň ve městě

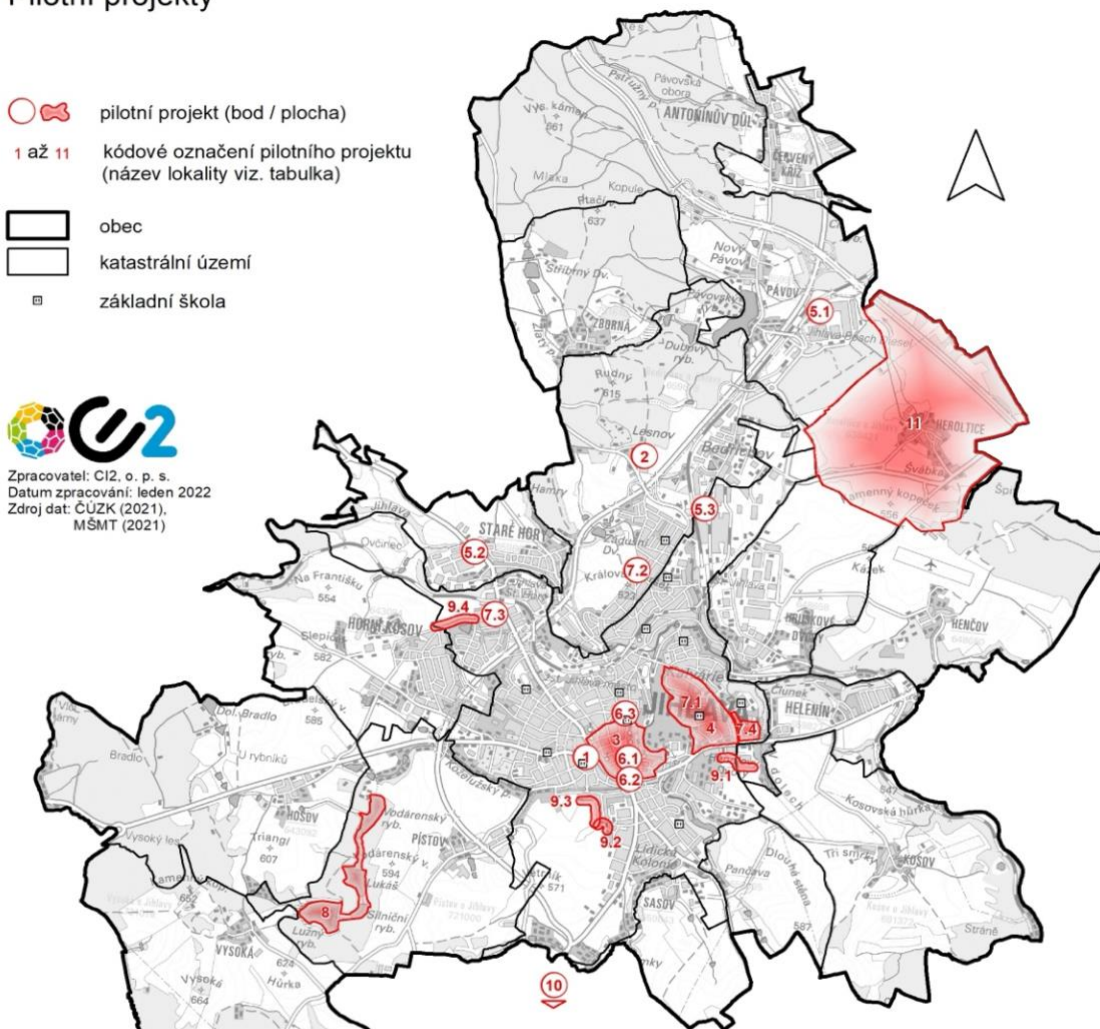
Jedná se o rozpracování opatření A 1.1 do konkrétní podoby. V rámci opatření dojde k nastavení postupu, kdo, kdy a jak se při přípravě koncepcí a projektů zabývá klimatickým aspektem při rozhodování města a v zadávání a přípravě veřejných zakázek. Jedná se o nastavení srozumitelného standardního hodnocení pro všechny projekty v pracovní podobě a jeho využití

v rámci pilotního testování na třech konkrétních projektech, které budou právě v dané době zahajovány – bude zpracováváno zadání před jejich zadáním projektantům. Na základě pilotního testování bude postup upraven. Do zpracování návrhu a realizace opatření bude zapojena UAS.

Mapa 1: Přehled pilotních projektů

ADAPTAČNÍ STRATEGIE STATUTÁRNÍHO MĚSTA JIHLAVY

Pilotní projekty




 Zpracovatel: CI2, o. p. s.
 Datum zpracování: leden 2022
 Zdroj dat: ČÚZK (2021),
 MŠMT (2021)

Kód	Oblast - název lokality	Kód	Oblast - název lokality
1	Budovy a veřejná prostranství - Náměstí Almy Rosé	7.2	Zeleň ve městě - Ulice Slavičková
2	Zdraví a sociální péče - Domov pro seniory Lesnov ¹	7.3	Zeleň ve městě - Ulice S. K. Neumanna
3	Cestovní ruch - Městská památková rezervace	7.4	Zeleň ve městě - Ulice Demlova
4	Doprava a dopravní infrastruktura - Sídliště Březinova	8	Vod. režim v krajíně a vod. hosp. - Soustava rybníků pod Vodárenským vrchem
5.1	Průmysl a energetika - Parkoviště u společnosti Bosch Diesel Jihlava, Pávoval	9.1	Biodiverzita - Okolí obchodního domu Tesco
5.2	Průmysl a energetika - Parkoviště u spol. Bosch Diesel Jihlava, ul. Humpolecká	9.2	Biodiverzita - Okolí závodu Jihlavan
5.3	Průmysl a energetika - Parkoviště u společnosti Kronospan Jihlava	9.3	Biodiverzita - Ulice Barvířská
6.1	Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost - Masarykovo náměstí	9.4	Biodiverzita - S.K. Neumanna
6.2	Ochrana obyvatelstva a enviro. bezp. - Křižovatka ulic Hradební a Znojemská (OC City Park)	10	Lesní hospodářství - Lesní úsek Stonařov ²
6.3	Ochrana obyvatelstva a environmentální bezpečnost - Náměstí Svobody	11	Zemědělství - k. ú. Heroltice
7.1	Zeleň ve městě - Sídliště Březinova	12	Územní plánování a rozvoj ³
		13	Investiční činnost ³

Pozn. 1: Objekty vhodné pro začlenění do pilotního projektu budou doplněny o pět základních škol dle kvalifikovaného výběru stat. města Jihlava
 Pozn. 2: Městský Stonařov se nachází zhruba 12 km na jih od centra Jihlavy
 Pozn. 3: Pilotní projekty v oblastech s kódem 12 a 13 jsou procesního charakteru a nejsou lokalizovány konkrétním místem